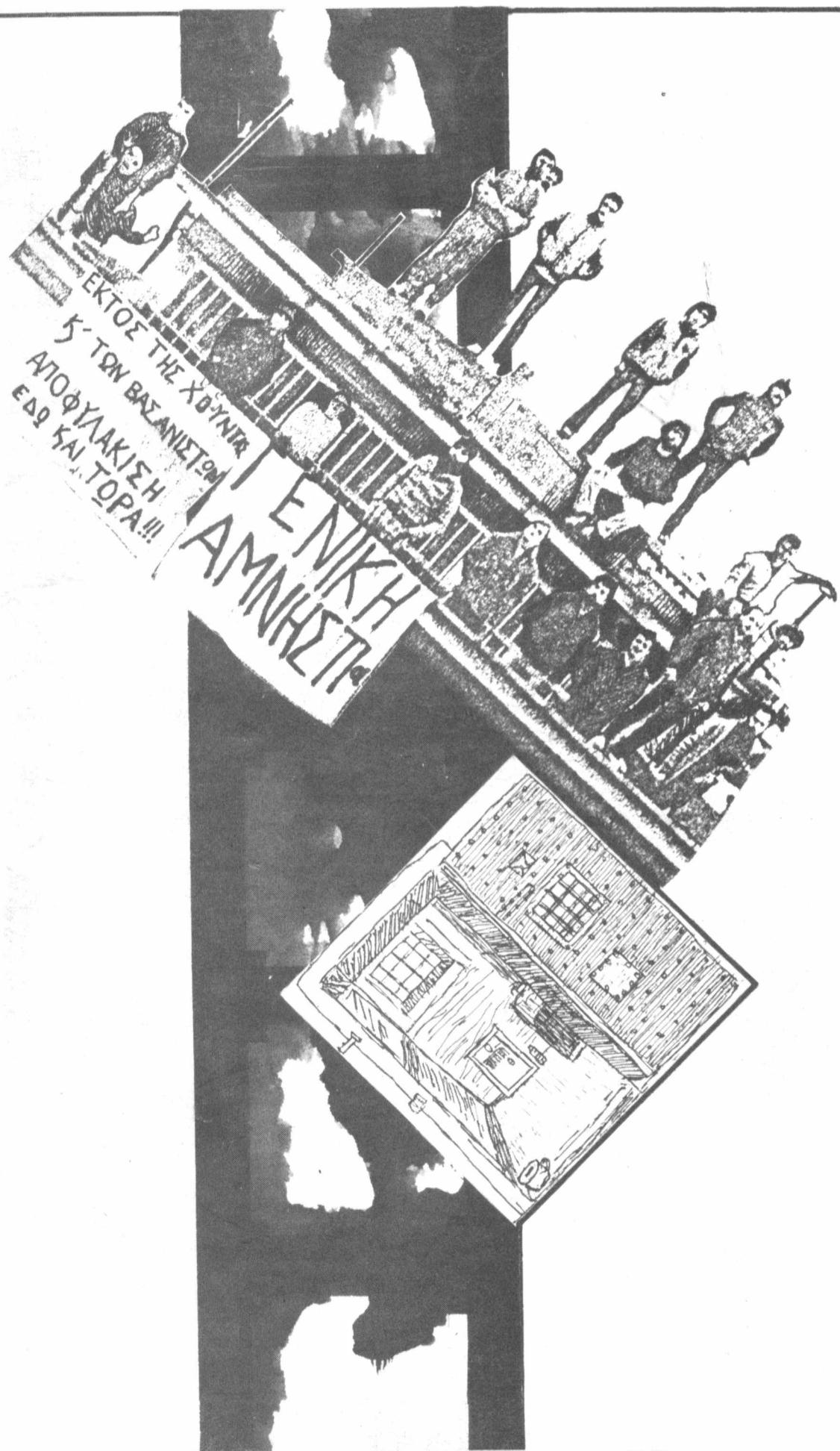

της φυλακής...

Υπευθυνος συμφωνα με το νομο

Γιωργος Βλασσοπουλος

Δημαρχειου 63, Αιγαλεω.

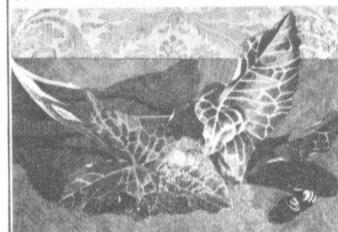
Ολα τα ανυπόγραφα ποιήματα είναι
γραμμένα απο τον Κώστα Αποστολόπουλο
και είναι απο τη συλλογή Σουρρεαλιστική Κλούβα.

Σου ανοίγω το καπάκι
Της χιλιο-κατασπαραγμένης μαύρης
φλέβας μου να δεις το άνομο
Μπαρουτοκαπνισμένο αίμα
που τρέχει ζωγραφίζοντας
Ένα μαύρο μπουμπουκάκι
Τριαντάφυλλου νομίζω
Ναι, ναι τριαντάφυλλου
και πρέπει να σου λέει
τούτο δω τ' ανθάκι
κάτι σοβαρό
κάτι τρέχει
Σοβαρό
Κάτι
Αϊ
ιι...

ΚΩΣΤΑ
ΧΑΤΖΗΣΤΑΥΡΟΥ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 1984

ΤΙΜΗ 200 δρχ.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ

Ένα κοινό σημείο όσων βγάζουμε σήμερα το περιοδικό της φυλακής είναι το ότι είχαμε συμμετάσχει παλιά στο κίνημα συμπαράστασης στους αγώνες των φυλακισμένων ή δουλέψει στην παλιότερη έκδοσή του.

Η αναστολή της έκδοσης του παλιού περιοδικού οφείλεται κύρια στους εξής λόγους:

1. Το περιοδικό είχε λειτουργήσει αρχικά σαν πόλος συσπείρωσης και ερέθισμα για το ξεκίνημα συμπαράστασης στους αγώνες των φυλακισμένων από ένα σημείο όμως κι ύστερα η ανάπτυξη αυτού του κινήματος σε συσχετισμό με τις καταστάσεις που δημιουργήθηκαν στις φυλακές την περίοδο 80-81 ξεπέρασαν αυτή καθαυτή την εκδοτική προσπάθεια.

2. Η αναστολή χρόνου που έδωσαν οι ίδιοι οι φυλακισμένοι στο ΠΑΣΟΚ μετά το 1981 για να πραγματοποιήσει τις προεκλογικές του υποσχέσεις.

3. Η ύφεση του κινήματος συμπαράστασης.

Πιστεύουμε ότι οι ίδιοι λόγοι που άθησαν στην αρχική έκδοση του περιοδικού ισχύουν και σήμερα. Η κατάσταση στις φυλακές και γενικότερα στο σωφρονιστικό σύστημα δεν έχει καλλιτερεύσει σε τίποτα κι οι φυλακισμένοι αποτελούν πάντα εκείνο το κόματι που πάνω του η εξουσία έχει δικαίωμα ζωής και θανάτου.

Θέλουμε να συμβάλλουμε στη δημιουργία ενός κέντρου προβληματισμού και πληροφόρησης γύρω από τις φυλακές και να προσπαθήσουμε να σπάσουμε τον τοίχο της απομόνωσης και της σιωπής που η εξουσία έχει υψώσει γύρω από τους όμηρούς της.

Η αλλαγή που δεν εγινε

Νοέμβρης του '85 που γράφεται αυτό το σημείωμα. Σήμερα είναι κοινοτυπία να διαπιστώνεται ότι δεν υπάρχει "αλλαγή", ότι απλά χρησιμοποιείται μια σοσιαλίζουσα γλώσσα για να καμουφλάρεται η συνέχιση της πολιτικής της Βίας της αστυνομίας και των ειδικών μονάδων καταστολής.

Για το χώρο της φυλακής και της δικαιοσύνης ο κύκλος αυτών των διαπιστώσεων έκλεισε σύντομα έξι μόνο μήνες αφότου το ΠΑΣΟΚ έγινε εξουσία. Κι' αυτό γιατί τους κρατούμενους που δεν ανήκουν στο παραγωγικό τμήμα της κοινωνίας και είναι κατεξοχήν ανοργάνωτο δεν υπήρχε κανένα ενδιαφέρον. Κανένα άλλωστε κόμμα δεν ενδιαφέρθηκε ποτέ γι' αυτούς, και ήταν δεδομένη η συνενοχή όλων.

Το ΠΑΣΟΚ άλλωστε δεν είχε ποτέ ούτε πρόγραμμα ούτε φιλοσοφία για το σωφρονισμό. Κάποιες βελτιώσεις στους όρους διαβίωσης των κρατούμενων, τις είχε υποσχεθεί σαν αντιπολίτευση, ευκαιριακά όμως και σπρωγμένο από το κύμα των εξεγέρσεων, αυτοκτονιών και θανάτων στη φυλακή, και ακόμα, για να ενισχύσουν το οπλοστάσιό τους απέναντι στη δεξιά και την εικόνα της διαφθοράς και αδικίας που ήταν συνώνυμα με την κακοδιοίκηση τους.

Είχε προηγηθεί και μια εποχή που η φυλακή είχε γίνει πρωτοσέλιδο και δημοσιογραφική επιτυχία, και μια σειρά συνεντεύξεων από την Κέρκυρα με επώνυμους αφηγητές τους Κοεμτζή, Βενάρδο κ.λ.π. είχαν συγκινήσει τη κοινή γνώμη.

Τότε έγιναν και οι πολιτικές δεσμεύσεις για την κατάργηση των μεσαιωνικών φυλακών της Κέρκυρας και του Επταπύργου της Θεσσαλονίκης, της τροποίησης του Σωφρονιστικού Κώδικα και της νομοθεσίας κυρίως στις διατάξεις που είχαν χιλιοχροιμοποιηθεί κατασταλτικά στις αντίπαλες πολιτικές φωνές –νόμοι 4.000/56, περιύβριση αρχής, Αντισταση, Στάση, Προτροπή σε διάπραξη κακουργήματος κ.λ.π.

Προσωρινά υπήρξε μια συμφιλίωση των "μέσω" με τους "έξω", αφού και ο σημερινός υπουργός σε συνέπεια μέθοδο των κακών –που είναι στη φυλακή – και των καλών που είναι στην κοινωνία, λέγοντας ότι δεν διαφέρουν (οι φυλακισμένοι πολινοί) σε τίποτα από τους άλλους και απλά η συγκυρία τους έφερε στη φυλακή.

Ο Θ. Βενάρδος, ο Ν. Κοεμτζής, ο Μουντής με τους αγώνες τους σε όλα τα επίπεδα είχαν γεφυρώσει το χάσμα της φυλακής. Η σιωπή και η απομόνωση είχαν σπάσει.

Το πρώτο τρίμηνο της εξουσίας του ΠΑΣΟΚ σφραγίζεται από τις ομαδικές εξεγέρσεις στη φυλακή. Οι κρατούμενοι ζήταν δικαιοσύνη. Να απομακρυνθούν οι βασανιστές φύλακες, να δοθεί γενική αμνηστία στους κρατούμενους.

Η κυβέρνηση υποχωρεί τακτικά για "να κερδίσει το δεξιό ψηφοφόρο". Δεν παίρνει το ρίσκο να δώσει "μια ευκαιρία" στο πιο αδικημένο κομμάτι. Τα MAT θα δώσουν το τέλος της "αλλαγής" για τη φυλακή.

Η μοναδική ευκαιρία της ταυτόχρονης αναδόμησης των φυλακών με τις απολύσεις των διεφθαρμένων διευθυντών και των φυλάκων, αφού οι φυλακές δεν είχαν αποσυμφορηθεί με την αμνηστία, χάνεται.

Η ασφάλεια και η τάξη επικρατεί στις ελληνικές φυλακές και εφησυχάζουν οι πάντες.

Η αμνηστία συρρικνώνεται σε "χάρη με όρους" για τους μικροαδικηματίες και απ' αυτή οι μόνοι που αφελούνται είναι οι Κουρήδες της Αυριανής.

Ο Μουντής θα πάρει χάρη για να ξεκαθαριστεί ότι σαν περιόδος αυθαιρεσίας ορίζεται μόνο η επταετία της Χούντας, και η υπόθεσή του δικαιώνεται σαν "πολιτική σκευωρία" της εποχής. Ο Θ. Βενάρδος θα αυτοκτονήσει απογοητευμένος, και ο Ν. Κοεμτζής θα περιμένει να εξαργυρώσει τις υπηρεσί-

εις του σαν χωροφύλακας της κυβέρνησης στη φυλακή.

Η Κέρκυρα δέχεται τους εξεγερμένους του Κορυδαλλού που νομιμοποιούν πια την ύπαρχη της σαν πειθαρχική φυλακή μείζονος ασφάλειας για τους απειθαρχους της σοσιαλιστικής φυλακής.

Η κυβέρνηση θα αναλωθεί για μια βετία να ελέγξει πολιτικά τη Δικαιοσύνη υπαναχωρώντας από τις υποσχέσεις της για "βαθειά τομή" στο σωφρονιστικό σύστημα.

Στήνεται κάποια επιτροπή για την αλλαγή του "Σωφρονιστικού Κώδικα" με σύνθεση τους ήδη υπάρχοντες διευθυντές των φυλακών, εισαγγελείς και ψυχιάτρους. Δεν έκανε καν καμιά ανακοίνωση για την εργασία της και κάποτε σταμάτησε και να λειτουργεί.

Η νομοπαρασκευαστική επιτροπή του Υπουργείου Δικαιοσύνης μετά από δύστοκια 2 χρόνων, αφού έβαλε σαν μείζον κοινωνικό πρόβλημα την κατάργηση της διάταξης που τιμωρούσε τη μοιχεία, κατάργησε τον περιφήμο "αντιτρομοκρατικό νόμο" 774/77 αφού κυνικά ενσωμάτωσε τις διατάξεις του μέσα στο Ποινικό Κώδικα.

Η άμβλωση (διάταξη που είναι σε αχρηστία από χρόνια) και η κατάργησή της από τον Ποινικό Κώδικα απασχόλησε σοβαρά τους ειδικούς, αλλά οι διατάξεις της αντίστασης κατά της Αρχής της περιύβρισης, της διατάραξης της κοινής ειρήνης για τους αντιφρονούντες (αναρχικούς και απεργούς) παραμένουν.

Ακόμα μένουν οι ξεπερασμένες διατάξεις της αλητείας, για τους νέους και φτωχούς, και οι διατάξεις που επιβάλουν ποινές στους ανήλικους, ενώ έχουν καταργηθεί παντού.

Ακόμα εξειδικεύονται και ανάγονται σε κακουργήματα συμπεριφορές που θεωρούνται ιδιαίτερα αντικοινωνικές γιατί γίνονται από νέους –που έχουν μηχανές, επομένως διπλάσια επικινδυνούς – ενώ είναι απλές κλοπές και μάλιστα "ευτελούς ξέιας" τις περισσότερες φορές.

Κάθε ανυπακοή στους κοινωνικούς χώρους ποινικοποιείται. Η "διασκέδαση" ορίζεται με νόμο μέχρι τις 2, όσοι περπατούν άσκοπα τη νύχτα ουλλαμπάνονται για "εξακρίβωση στοιχείων" ακόμα και όταν έχουν την ταυτότητά τους.

Η ασφάλεια εμφανίζει τους κρατούμενούς της χωρίς αιδώ με πρισμένα και μελανιασμένα πρόσωπα μετά την προανάκριση.

Δεν ξανασυζητήθηκε η αφαίρεση της προανάκρισης από την Αστυνομία. Οι προθεσμίες της προσαγωγής των κρατουμένων στην εισαγγελία παραβιάζονται, ενώ παρίσταται στην προανάκριση και ο εισαγγελέας.

Η βία θεσμοθετήθηκε για τους ποινικούς, τους μικροκλέφτες, τους περιθωριακούς, και έτσι πέρασε και στους άλλους κοινωνικούς χώρους, στις διαδηλώσεις και τις απεργίες.

Η σιωπή που κρατήθηκε για το θάνατο του Σπυρόπουλου, του Σινιάρη και άλλων "αλητών" παγιοποίησε την καταστολή και κατάργησε το διάλογο και τη νομιμότητα.

Η αλλαγή που δεν έγινε στη φυλακή κι ο αγώνας που χάθηκε τότε, ήταν αγώνας που χάθηκε για όλους μας.

Λιγες σημειωσεις για τη φυλακη, τον νομο και τον σωφρονισμο

Φυλακές, ένα μέσο σωφρονισμού, ένας κρίκος σημαντικός στην αλυσίδα της καταστολής της εξουσίας. Φυλακές, μια μικρογραφία της κοινωνίας που ζούμε, ένα παράγωγό της. Το μαύρο που δικαιώνει το άσπρο. Ψηλοί, λευκοί τοίχοι, μικρά καγκελωτά παράθυρα, σκοπιές, απροστέλαστες πόρτες. Μέσα εκεί είναι κλεισμένοι οι "κακοί", όσοι προσβάλλουν τη τιμή, την ιδιοκτησία και την αξιοπρέπεια μας. Εμείς οι "καλοί" μπορούμε να κοιμόμαστε ήσυχοι. Το κράτος προστατεύει τα συμφέροντά μας, προστατεύει τους πολίτες του από τη μειονότητα που παρεκτρέπεται. Καταδικασμένοι από τη κοινή συνείδηση, περιθωριοποιημένοι οι φυλακισμένοι τιμωρούνται για τις πράξεις τους. Σε κελιά ή σε θαλάμους, σε κλειστές ή αγροτικές φυλακές, στα πειθαρχεία, στα νοσοκομεία ή στα ψυχιατρεία, αντιρρήσεις ή μη, κοινωνικά προβληματισμένοι ή όχι, δλοι ήδη με την πράξη τους: την παραβίαση του νόμου.

Ο νόμος, η iερή και αταραβίαστη έκφραση και επιβολή συνάμα των συμφερόντων της όποιας κοινωνικής ομάδας έχει την κυριαρχία. Μέσω του νόμου οριοθετεί το πεδίο δράσης του κάθε ανθρώπου υποκειμένου – αντικειμένου της εξουσίας της και μέσω της απειλής της τιμωρίας εξασφαλίζει σε μικρό ή σε μεγάλο βαθμό την υπακοή του. Ο νόμος που η αποδοχή του έχει διαβρώσει την ανθρώπινη υπόστασή μας, έχει αλλοτριώσει τη σκέψη μας κι έχει ενσωματωθεί σαν καθαγιασμένος περιορισμός της ελευθερίας κίνησής μας...

Από μικρά παιδιά εθιζόμαστε στο σεβασμό της ατομικής ιδιοχτησίας, της οικογένειας και του κράτους. Μαθάνουμε να απορρίπτουμε ό,τι αμφισβητεί ή παραβιάζει αυτές τις δομές. Μαθάνουμε να ζούμε παθητικοί και κάποιες φορές ανυποψίαστοι μάρτυρες μάς συστηματικής και σκόπιμης παραμόρφωσης της αλήθειας.

Στη σκακιέρα της εξουσίας το παχνίδι είναι άνισο. Το παιχνίδι είναι προκαθορισμένο από τον αντίπαλο. Οι άνθρωποι που κάποια στιγμή στη ζωή τους θέλησαν ασυνείδητα να παραβιάσουν κάποιο κανόνα του παιχνιδιού βρίσκονται να πάζουν τον πρωταγωνιστικό ρόλο σε μια τραγωδία που τους υπερβάνει και που τις διαστάσεις της δεν είχαν διανοηθεί.

* Κι-ας παρακολουθήσουμε τη διαδικασία: Μετά τη σύλληψη και τη πρώτη επαφή με την ασφάλεια που λίγο πολύ όλοι ξέρουμε τι σημαίνει, επακολούθει η ακόμη δυνητρότερη εμπειρία της προσωπικής πλέον επαφής με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, και μέσα απ' αυτά με το κοινωνικό σύνολο. Ο κατηγορούμενος βλέπει τον εαυτό του πρωτοσέλιδο στις εφημερίδες, βλέπει να του αποδίδονται εξευτελιστικοί χαρακτηρισμοί όπως "αδίστακτος ληστής", "στυγνός δρόμοφόνος" και τόσα άλλα. Βλέπει τις λεπτομέρειες της προσωπικής του ζωής να βγαίνουν στον αέρα μεταποιημένες σε σκανδαλοειδές στυλ. Και φυσικά βλέπει και τις απαραίτητες "βαθυστόχαστες" ψυχολογικές αναλύσεις και εκτιμήσεις του χαρακτήρα και της προσωπικότητάς του από κάποιους ύποπτους "ανθρωπιστές" δημοσιογράφους που η πληρωμένη πέννα τους δημιουργεί – δικαιώνει έντεχνα την κοινωνική κατακραυγή. Όλα αυτά συνοδεύονται από τον απαραίτητο χορό των συγγενών και γειτόνων ή των ευάσθητων πολιτών που οδύρονται, καταριούνται και απειλούν να λυντσάρουν σε κάθε του δημόσια εμφάνιση τον κατηγορούμενο.

Τις περισσότερες φορές πριν καν φθάσει ο κατηγορούμενος στον ανακριτή ή στο δικαστήριο, η απόφαση έχει βγει, η ενοχή προαποφασίστει και το κοινωνικό στίγμα καταγραφεί στο μέτωπό του. Έχει περάσει οριστικά στην αντίπερα όχθη, στη μεριά των καταραμένων.

Ο κλεφτης, ο δολοφόνος, ο ψυχασθενής, ο τοξικομανής στιγματίζονται μέσα κι έξω μας, αποτελούν το ζωντανό άλλοθι της εξουσίας για τη στήριξη του δικαστικού, σωφρονιστικού συστήματος και για την ύπαρξη του αστυνομικού μηχανισμού. Αυτοί οι "προβληματικοί" αποτελούν μια ομάδα που τεχνικά απομονώνεται και εξοστρακίζεται από το κοινωνικό σύνολο επισύροντας πάνω της το ανάθεμα των υπόλοιπων. Πάνω σ' αυτό το διαχωρισμό που συνειδητά καλλιεργείται από την εξουσία βρίσκει το κατάλληλο έδαφος για να αναπτυχθεί η νοοτροπία που στηρίζει και δικαιώνει την ύπαρξη και την διαιώνιση της φυλακής σαν θεσμού. Η νοοτροπία που λίγο πολύ έχει ποτίσει όλους μας ακόμη και συνειδητούς ποινικούς και που πολύ σχηματικά εκφράζεται στο ότι: η κοινωνία είναι χωρισμένη σε δύο κομμάτια, τους καλούς που είναι η πλειοψηφία και στους κακούς. Οι καλοί πρέπει να απομονώνουν τους κακούς βάζοντάς τους φυλακή αφ' ενός για να τους τιμωρήσουν, αφ' ετέρου για να παραδειγματίσουν όσους θάθελαν να τους μιμηθούν. "Όλοι θάχουμε ακούσεις ίσως και κάποιες φορές σκεφτεί την κλασσική ερώτηση: "και τι θα κάνουμε με τον δολοφόνο, θα τον αφήνουμε να κυκλοφορεί ελεύθερος ανάμεσά μας;" Το δίλημμα είναι πλαστό. Το πρόβλημα δεν είναι ο τυχόν δολοφόνος αυτός καθ' αυτός, είναι οι κοινωνικές συνθήκες που παράγουν κι αναπαράγουν αυτό που καθορίζεται σαν έγκλημα. Το να μεταφέρουμε το πρόβλημα στον κάθε "ψυχανόμαλο" άνθρωπο είναι σαν να βλέπουμε το δέντρο και όχι το δάσος. Βλέπουμε το πρόβλημα μέσα από τον παραμορφωτικό φακό της εξουσίας. Γιατί κάποιοι θα συνεχίσουν να κλέβουν, κάποιοι άλλοι να σκοτώνουν και κάποιοι τρίτοι να βιάζουν και η εγκληματικότητα γενικά ν' αυξάνεται όσο θα εξακολουθούν να υφίστανται τα εγγενή της αίτια.

Εφ' όσον υπάρχει ο θεσμός της μισθωτής εργασίας κι η νομοποιημένη κλοπή του εργάτη από τον εργοδότη, εφ' όσον το κοινωνικοοικονομικό σύστημα στηρίζεται στην οικονομική ανισότητα θα συνεχίσει να υπάρχει η κλοπή και η ληστεία. Εφ' όσον οι ανθρώπινες σχέσεις στηρίζονται στην υποκρισία, στη καταπίεση και την εξάρτηση θα συνεχίσουν να υπάρχουν τα εγκλήματα ζηλοτυπίας, οι άντρες θα σκοτώνουν τις γυναίκες τους και το αντίστροφο. Στο βαθμό που οι ουσιαστικές ανθρώπινες ανάγκες και επιθυμίες απωθούνται, θα υπάρχει ο πληρωμένος έρωτας και ο βιασμός.

Το πρόβλημα λοιπόν της παρεκτροπής δεν βρίσκεται αυτό καθ' αυτό στο είδος της ενέργειας (κλοπή η φόνος) ή στην "εγκληματική" προσωπικότητα του Χ δράστη. Το πρόβλημα δεν βρίσκεται ούτε στις ατομικές συνθήκες διαμόρφωσης του κάθε ανθρώπου όπως θέλουν να μας παρουσιάζουν κάποιες "επιστημονικές" έρευνες όπως π.χ. διαλυμένες οικογένειες, αλκοολικός πατέρας, πόρη μητέρα κ.λ.π. (βλέπε πρόσφατο παράδειγμα τριών ποινικολόγων στα δημοσιεύματα της Ελευθεροτυπίας).

Αν πρέπει κάπι να στιγματίσουμε είναι οι εξουσιαστικές κοινωνικές δομές που μας ωθούν στην αλλοτρίωση των καλίτερων κομματών του εαυτού μας και εμποδίζουν την ελεύθερη ανάπτυξη της αυτονομίας και αυτοσυνείδησής μας. Χωρίς να υπάρχει καμιά πρόθεση εξιδανίκευσης προσώπων και

καταστάσεων — η εποχή της μυθοποίησης ἔχει οριστικά παρέλθει — οι φυλακισμένοι καλώς ή κακώς είναι θύματα μιάς κοινωνικής κατάστασης. Πέρα από την ύπαρξη η μη κάποιας συνειδητότητας αποτελούν μια ζωντανή φωνή ἀρνησης του κοινωνικού *status quo*. Τις περισσότερες φορές αυτή η φωνή είναι κραυγή απελπισμένη, τυφλή και απεγνωσμένη. Δεν πάνε ίδιως να αποτελεί μια κραυγή που και μόνη η ύπαρξη της αποδεικνύει τις χρεωκοπημένες αξίες και την φεύγοντα πολιτική δύναμη των άλλων φυσιολογικών και νομοταγών πολιτών.

Η εξάλειψη αυτής της φωνής, το φίμωμά της, είναι ένας από τους στόχους που έχει η φυλακή και το σωφρονιστικό σύστημα γενικότερα. Η φυλακή είναι ένας θεσμός που διαμορφώθηκε γύρω στο 18ο αιώνα με τη σημερινή του μορφή σαν σωφρονιστικό ίδρυμα και χώρος εγκλεισμού. Με το πρόσχημα της αναμόρφωσης το κράτος τους κάιει τους έγκλειστους. Πώσα από τη θεωρία της ποινής και της πρόληψης κρύβεται η πραγματική λειτουργία του σωφρονισμού: η καταστολή του εξεγερμένου. Μέσα από την απομόνωση ή και τα σωματικά βασανιστήρια συντελείται η απερίσπαστη και επίμονη προσπάθεια της διαμόρφωσης ανθρώπων παθητικών και άβυσυλων. Ένα τείχος σιωπής καλύπτει πάντα τις συνθήκες διαβίωσης των κρατούμενων, ένα τείχος που καλύπτει την καθημερινή ψυχική τους εξόντωση. Γι' αυτούς τους λόγους η λειτουργία του σωφρονισμού είναι διαχρονική και ανεξάρτητη από κάποιο εκσυγχρονισμό στις συνθήκες διαβίωσης των έγκλειστων. Χωρίς αυτό να σημαίνει ότι οι ίδιοι οι φυλακισμένοι ή τα κινήματα συμπαράστασης δεν πρέπει να διεκδικούν όσο το δυνατόν μεγαλύτερες δυνατότητες στην επικοινωνία τους με τον "εκτός των τειχών" κόδυμο ή να απατούν ανθρώπους συνθήκες διαβίωσης, από την άλλη γνωρίζουμε ότι όσο υφίσταται η φυλακή σαν θεσμός δεν θα πάψουν ποτέ να υφίστανται στα κορμά και τη ψυχή τους τη πιο αδυσώπητη έκφραση της εξουσίας, ίσως με μια πιο εκλεπτυσμένη και γι' αυτό πιο επικινδυνή μορφή. Για παράδειγμα στις εκσυγχρονισμένες σουηδικές φυλακές οι κρατούμενοι έχουν κερδίσει το δικαίωμα να δέχονται κάθε σαββατοκύριακο την οικογένειά τους στα κελιά τους, από την άλλη όμως σε κάθε κελί υπάρχει μια κάμερα που είναι συνδεδεμένη με κλειστό τηλεοπτικό κύκλωμα και παρακολουθείται η παραμικρή τους κίνηση σε 24ωρη βάση.

Τελειώνοντας την παραβίαση του νόμου. Καταγράφουμε όμως τις μίζες της. Και επισημαίνουμε ότι μια απ' τις τάσεις που πραγματικά φοβίζει την εξουσία σήμερα είναι εκείνη η εξεγερσιακή τάση που συνδιάζει την πολιτική και ποινική συνείδηση. Δηλαδή, η αμφισβήτηση και έμπραχτη παραβίαση του νόμου όταν πηγάζει μέσα από τη συνείδηση και τη γνώση. Η δυναμική αυτής της τάσης έγκειται στην θεωρητική απογύμνωση εννοιών όπως έγκλημα, ποινή που κάτοτε αποτελούσαν και αποτελούν ταμπού για πολιτικά κινήματα και σε μια πρακτική που ανατρέπει τις συνηθισμένες νόρμες του πολιτικού αγώνα. Ισως είναι και η μοναδική τάση που μπορεί να δικαιώσει τον αγώνα των φυλακισμένων μέσα και έξω από τις φυλακές...

Το μυαλό μου πούντιασε και πάλι
απ' του κίτρινου φιλιού σου
το γνωστό ιό
κ' έχει πυρετό και βήχει τούτη νύχτα
και σαν αιμοπτύσεις αθεράπευτου
φυματικού
οι αναμνήσεις ἀφθονες
μ' εξαντλούνε λίγο λίγο
τερετίζουν σαν αυτόματο
σε χέρι χίτη
και διχάζουν
με ριπές γεμάτες φθόνο
τη ζωή μου
τις στιγμές μου
που τις θέλω σύμφωνες. Σε όλα.
Σίγουρες. Για όλα.

Κολασμένη τούτη η νύχτα
δε περνάει.
Καταπιάστηκε με μένα ειδικά,
φρενάρησε...

Φφφφ...
Ποιός παλιόπουστας το λέει
πως η ώρα εύκολα κυλάει,
οποιδήποτε:

ΦΥΛΑΚΕΣ – ΕΞΕΓΕΡΣΗ

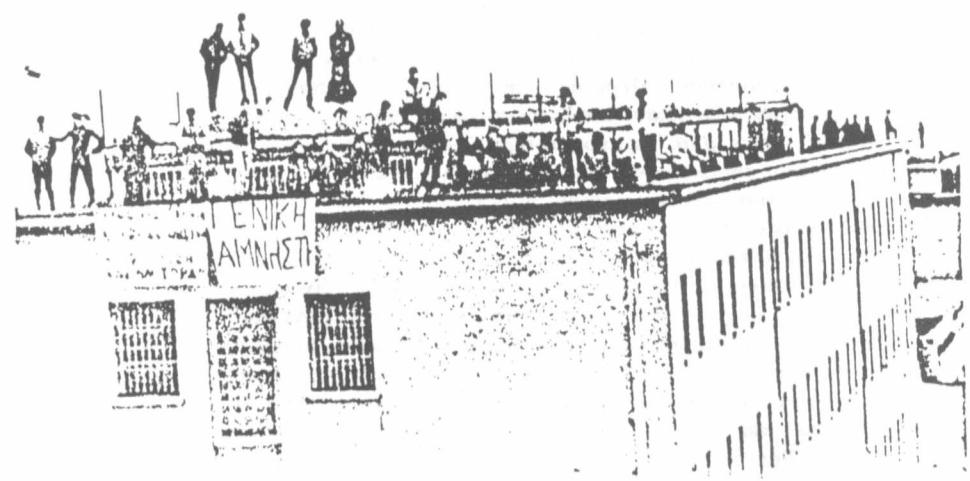
Με τον ερχομό του ΠΑΣΟΚ στην εξουσία, τον Οκτώβρη του 1981, σ' όλη την Ελλάδα δημιουργήθηκε μια νέα κατάσταση αισιοδοξίας και ζωτικότητας.

Αυτό έγινε, επειδή είχε γίνει πιστευτό στη κοινή συνείδηση, ότι η νέα κυβέρνηση δεν ήταν μόνο μια αλλαγή προσώπων όμως ιδίας νοοτροπίας, αντίληψης και τελικά αντιμετώπισης των προβλημάτων με τη προηγούμενη κυβέρνηση, αλλά ακριβώς το αντίθετο. Μια νέα κυβέρνηση που θα οικοδομούσε, άγνωστο πώς, μια εντελώς διαφορετική σχέση με τους πολίτες της, βασισμένη πάνω στην ανθρωπιά, στη θέληση και στη κατανόηση για τη λύση των προβλημάτων τους.

Οι άνθρωποι που ζούσαν στις φυλακές, που επάνω τους καθιερώθηκε να εφαρμόζεται η βία χωρίς ενδοιασμούς και αναστολές, στα πιο ανατριχιαστικά της άκρα, ήταν οι πρώτοι που ένοιωσαν ότι θα αλλάξει σε σημαντικό βαθμό η ζωή τους. Στο δικό τους κόσμο τα βασανιστήρια, τα υγρά κελιά, οι καθηλώσεις, οι ξυλοδαρμοί μέχρι αναισθησίας, οι κλίκες των χαριέδων των διευθυντών που έκαναν αφόρητη τη ζωή σε όποιον δεν ήταν όμοιος τους και δεν τους έκανε τα κέφια, ήταν τα κοινά σημεία που θα τα έβρισκε κανείς σε όλες τις φυλακές.

Για τους πιο ζωντανούς από τους κρατούμενους, για τους πιο ανυπότακτους στη καθημερινή πορεία προς την θανάσιμη απάθεια και φυτοποίηση, υπήρχε η εξορία των φυλακών, η τόσο συχνά καταγγελμένη (και από μερικούς επώνυμους τελευταία) για τις μεσαιωνικές συνθήκες κράτησης, η Κέρκυρα.

Ο κόσμος έξω από τις φυλακές δεν ήξερε τίποτα για όλα αυτά. Η απόλυτη σιωπή στις εφημερίδες, η κοινή γνώμη που έμαθε να παπαγαλίζει ότι "οι κακοί βρίσκονται μέσα", η έλλειψη ενός κόσμου που θα θελήσει να βγάλει από την ανυπαρξία αυτό το κοινωνικό κομμάτι (είναι γνωστό ότι πολλοί αριστεροί μπαινόβγαιναν στις φυλακές και γνώρισαν – και βοηθήθηκαν από – τους ποινικούς και το τρόπο που ζούσαν χωρίς όμως να κάνουν τίποτα για αυτούς) ήταν τα πατήματα που δίνανε τη δυνατότητα από τους διευθυντές των φυλακών μέχρι τους απλούς δεσμοφύλακες, να μπορούν αφ' ενός να βγάζουν όλο το σαδισμό και την αρρώστια τους με πολλούς και διάφορους τρόπους, και αφ' ετέρου να κάνουν πολλές οικονομικές κομπίνες γεμίζοντας τις τσέπες τους και πάλι σε βάρος της ζωής και της υγείας των κρατούμενων. Π.χ. αγόραζαν τρόφιμα σε πολύ μικρότερη ποσότητα, και κατώτερη ποιότητα απ' ότι το κράτος τους πλήρωνε για να αγοράσουν.

Τα τελευταία χρόνια προτού το 1981 μερικά πράγματα σε σχέση με τις φυλακές αλλάζουν και σ' αυτό συντελούν οι παρακάτω κυρίως λόγοι:

– Η δεξιά έχει αρχίσει μια σειρά από διώξεις στο χώρο της άκρας αριστεράς και των αναρχικών. Έτσι, μετά από πολλά χρόνια και κάτω από νέες συνθήκες, πονικοί και πολιτικοί κρατούμενοι, ζουν με τον ίδιο τρόπο που έχει σαν αποτέλεσμα από τη μια πλευρά την ανταλλαγή εμπειριών – οι πρώτοι από την εξαθλιωμένη ζωή μέσα στις φυλακές, οι δεύτεροι στο τρόπο αντίδρασης και αντίστασης στη βία και την τρομοκρατία – και από την άλλη, οι πολιτικοί κρατούμενοι μέσα από τις συνθήκες κράτησής τους, να κάνουν ευρύτερα γνωστά τα προβλήματα ζωής μέσα στις φυλακές.

– Οι αναρχικοί βρίσκουν τη δυνατότητα, έχοντας πλέον χειροπιαστά αρκετά στοιχεία που ζητούσαν, μαζί με την συμπαράσταση στους φυλακισμένους συντρόφους τους, να αναπτύξουν μια κριτική και ένα κίνημα για τις φυλακές στα αληθινά τους όρια, για τους δικούς τους λόγους. Ο κυριότερος λόγος είναι πως πιστεύουν ότι το αληθινό πρόσωπο του κράτους στη σχέση του με τους πολίτες του, εμφανίζεται χωρίς μάσκα στους χώρους της κοινωνικής απομόνωσης – φυλακές, στρατό και ψυχιατρεία –.

– Οι απόπειρες αυτοκτονίες φυλακισμένων γίνονται η μαίωση απ' την άλλη. Το κράτος λέει ότι οι αυτόχειρες ήταν μελαγχολικοί ή κάτι παρόδοιο, όμως οι ίδιοι οι φυλακισμένοι ήξεραν ότι αίτια ήταν οι απάνθρωπες συνθήκες κράτησης και επιβίωσης.

Οι τρεις αυτοί λόγοι κύρια είναι που συμπίπουν και δίνουν τη δυνατότητα στους κρατούμενους να αρχίσουν να μιλάνε, να σπάνε τη σιωπή, να ζητούν, και παίζοντάς τα όλα για όλα να εξεγείρονται με μια δικιά τους πρωτόγνωρη δυναμικότητα βλέποντας τη ζωή τους σε ένα άλλο επίπεδο, σε μια άλλη προοπτική από αυτή της αφάνειας.

Η βοήθεια από τον υπόλοιπο κόσμο ήταν ανύπαρκτη, εκτός από εκείνη που πρόσφεραν οι λίγοι αναρχικοί. Αυτοί έχοντας σημαντικά στοιχεία κατάφεραν να τα κάνουν γνωστά, είτε με τις εκδηλώσεις και τις διαδηλώσεις τους, είτε πέζοντας τις εφημερίδες να ενδιαφέρθουν για τα γεγονότα των φυλακών, καταφέρνοντας κάτι σημαντικό: Να δώσουν και τις θεαματικές διαστάσεις στο ζήτημα αυτό, κάτι που οι ίδιοι οι φυλακισμένοι είχαν ανάγκη στους διεκδικητικούς σγώνες, όπως τους είχαν ξεκινήσει.

Οι εφημερίδες αρχίζουν να ασχολούνται μ' αυτά τα ζητήματα: Οι δηλώσεις και οι καταγγελίες των κρατουμένων για τον τρόπο ζωής τους μέσα στις φυλακές, για τη μεταχείριση από τούς δεσμοφύλακές τους, για τις απόπειρες αυτοκτονίας και τέλος για τις αυτοκτονίες, όλα πλέον γίνονται γνωστά στη κοινή γνώμη.

Ιδιαίτερα στις αρχές του 1981 ο τότε υπουργός Δικαιοσύνης Σταμάτης, αναγκάζεται μετά από πολύ θόρυβο να ενδιαφέρθει. Οι πολιτικοί της αντιπολίτευσης δεν θέλουν να δώσουν μεγάλη έκταση στο ζήτημα των φυλακών, όμως κάνουν τις πρώτες αναφορές σχετικά μ' αυτό. Οι εκλογές του Οκτώβρη του 1981 πλησάζουν και η τότε αντιπολίτευση, το ΠΑΣΟΚ, εκμεταλλεύεται την κατάσταση όσο μπορεί καλίτερα. Τώρα θυμήθηκε να μιλήσει για τους φυλακισμένους που "είναι και αυτοί άνθρωποι". Κορύφωμα της προεκλογικής εκστρατείας είναι η δήλωση του Αντρέα Παπαντρέου στην Ελευθεροτυπία, η οποία ήταν υπόσχεση και δέσμευση ταυτόχρονα. Έτσι λοιπόν από τις πρώτες μέρες που το ΠΑΣΟΚ γίνεται εξουσία οι φυλακισμένοι κάνουν τις πρώτες ενέργειές τους για να μη ξεχαστούν, για να ενδιαφέρθει η νέα κυβέρνηση για το δικό τους χώρο που βασίλευε σε βάρος τους η βία, η τρομοκρατία, η αυθαιρεσία και γενικά το παράλογο χωρίς καμμιά "εκπολιτισμένη" παραπλανητική μάσκα.

ΤΙΡΥΝΘΑ: (ερώτηση δημοσιογράφου) Γιατί εξεγερθήκατε τώρα και όχι πριν μα βδομάδα;" (πριν δηλαδή το ΠΑΣΟΚ γίνει κυβέρνηση)
(απάντηση κρατούμενου) "Γιατί θα μπαναν τα ΜΑΤ και θα μας λιάνιζαν."

Τέλος Οκτώβρη 1981. Το ΠΑΣΟΚ είναι στην εξουσία περίπου δέκα ημέρες. Στις φυλακές της Τίρυνθας 59 κρατούμενοι, κλείνονται σε μια πτέρυγα αφού πήραν τα κλειδιά από ένα φύλακα. Οι κρατούμενοι είδαν ότι αυτός ήταν ο μόνος τρόπος για να στρέψει το βλέμμα του ο νέος υπουργός στη φυλακή τους, που τίποτα δεν φόβισε και τίποτα δεν άλλαξε τους κρατικούς υπάλληλους ή για να το πούμε αλλιώς, τους "σωφρονιστές" τους.

Σημειώνουμε ότι η Τίρυνθα είναι αγροτική φυλακή, που σημαίνει ότι η μία εργάσιμη μέρα λογαριάζεται για δύο. Έτσι λοιπόν είναι δύσκολο να πάει εκεί ένας κρατούμενος ο οποίος δεν είναι κατά κάποιο τρόπο προνομιούχος ή χαριές του διευθυντή (φυσικά το ένα συμπληρώνει το άλλο). Έτσι όσοι κρατούμενοι πηγαίνουν εκεί χωρίς να διαθέτουν έστω μία από τις παραπάνω ιδιότητες, περνάνε πολύ δύσκολα. Τις ώρες εργασίας τραβώντας τη περισσότερη και σκληρότερη δουλειά προς όφελος των προνομιούχων, αλλά και τις ώρες που "ξεκουράζονται" ερχόμενοι αντιμέτωποι με τις διάφορες επιθυμίες των χαριέδων.

Ένα επίσης αξιοσημείωτο στοιχείο είναι ότι εκεί είχαν παρουσιαστεί μεγάλα οικονομικά σκάνδαλα. Ο διευθυντής, υπήρχαν έντονες φήμες, ότι ήταν κύριος υπεύθυνος για χρηματικές ελέσειψεις αλλά και γιατί έβγαζε μεγάλα κέρδη από τη δουλειά των κρατουμένων, και ήδη υπήρχε καταγγελία εναντίον του.

(Την απομάκρυνσή την που τη ζήτησαν οι εξεγερμένοι κρατούμενοι, γιατί εκτός από βασανιστής, τους είχαν ζούνε κάτω από πολύ άσχημες συνθήκες, είχε και το καλό γι' αυτόν ότι σώθηκε από την καταγγελία που ήδη είχε επίσημα δωθεί σε βάρος του.)

Η κατάσταση όμως όπως διαμορφώθηκε ήταν καλή: για πρώτη φορά υπάρχει ένα διάχυτο αίσθημα ελευθερίας και ως ένα βαθμό σιγουριάς και εμπιστοσύνης ότι θα βρούνε κατανόηση. Για πρώτη φορά οι δημοσιογράφοι δηλώνουν, ότι με παρέμβαση του υπουργού Στ. Αλεξανδρή, μίλησαν ελεύθερα με τους κρατούμενους. Έτσι φάνηκε να σπάει ο πελώριος τοίχος σωπής που βρισκόταν πίσω από τα κάγκελα, και το κυριότερο, με τη συγκατάθεση της νέας κυβέρνησης. Τα συνθήματα που φώναζαν μαζί με αυτά που ήταν γραμμένα παρουσιάζαν τα αιτήματά τους επιγραμματικά: "τέρμα οι βασανισμοί", "κάτω η τρομοκρατία", "έξω ο διευθυντής". Αυτά που δωσαν στις

εφημερίδες ήταν:

- * Το κυριότερο, η άμεση απομάκρυνση των βασανιστών τους: Διευθυντή Καλατζιδάκη, υποδιευθυντή Ρογκάκη, υπαρχιφύλακα Λάλου και των φυλάκων: Καπέλου Κων/νου, Καλκανάτου Νικ., Πλιθικιώτη Β., Βλάχου Κ., Βαρουχά Νικ.
- * Ίση μεταχείριση των κρατούμενων, ανεξαρτήτων οικονομικών δυνατοτήτων και πολιτικών πεποιθήσεων.
- * Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.
- * Βελτίωση συσσιτίου.
- * Εφαρμογή του νόμου για απόλυση με δρους.
- * Εγγύηση και λήψη μέτρων για τη σωματική τους ακεραιότητα και για δυσμενείς μεταγωγές λόγω της διαμαρτυρίας τους.

Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ είχε μια γρήγορη αντιμετώπιση του ζητήματος που της παρουσιάστηκε. Μετά από μια συζήτηση που είχε ο υπουργός Αλεξανδρής με ένα από τους διαμαρτυρθέντες κρατούμενους (μετά τη συζήτηση καθιερώθηκε ο Αλεξανδρής σα πάτερ φαριμίλιας της μεγάλης οικογένειας των κρατούμενων μίας και ο κρατούμενος δήλωσε "μου μίλησε σαν πατέρας") ζήτησε από τους δεύτερους πίστωση χρόνου και κατανόηση, γιατί έχουν παραλάβει μια χαοτική κατάσταση από τις προηγούμενες κυβερνήσεις της Ν.Δ..

Το σπουδαιότερο όμως που έκανε ο υπουργός, ήταν ότι απομάκρυνε προσωρινά τον διευθυντή και υποδιευθυντή των φυλάκων Τίρυνθας από τη θέση τους.

Έτσι λοιπόν το γεγονός ότι το κράτος δεν έστειλε τα ΜΑΤ, όπως κατά κανόνα έκανε επί Ν.Δ., αλλά και γενικότερα όλη η αντιμετώπιση της νέας κυβέρνησης στη πρώτη εξέγερση των κρατουμένων, μπόρεσε και διατήρησε τις ελπίδες και τον ενθουσιασμό όλων των υπόλοιπων κρατουμένων

σ' όλη την Ελλάδα. Αυτά βέβαια γίνονται χωρίς οι εξεγερμένοι να ξέρουν ότι ο εκπρόσωπος της κυβέρνησης Λαμπρίας δήλωσε στο "Εθνος" στις 23.10.1981 ότι "αν οξυνθούν τα πράγματα θα εφαρμοστούν τα δέοντα", εννοώντας βέβαια χρήση βίας, ΜΑΤ κ.λ.π.

ΑΜΦΙΣΑ

Μετά από μια μέρα στις 24.10.1981 οι κρατούμενοι της Άμφισας εξεγείρονται για να βάλουν τα δικά τους αιτήματα. Οι φυλάκες της Άμφισας που λέγεται και Πρεβεντόρι, έχει πολλούς βαρυποινίτες, αλλά κυρίως ασθενείς φυλακισμένους, γεγονός που τονίζει την αναγκαιότητα ιδιαίτερα καλών συνθηκών διαβίωσης. Τα αιτήματα τους ήταν:

- * Καλύτερες συνθήκες διαβίωσης.
- * Βελτίωση συσσιτίου.
- * Άλλαγή της συμπεριφοράς του προσωπικού.

Αυτά τα αιτήματα ήταν ουσιαστικά ζη-

τήματα ζωής, και δεν είχαν κανένα αίτημα αιχμής όπως π.χ. απομάκρυνση διευθυντών-βασανιστών κ.λ.π. Αυτή η εξέγερση ήταν κύρια κίνηση γνωστοποίησης στον υπουργό, και στο τύπο, των αιτημάτων παρά αποφασιστικής και δυναμικής διάθεσης έστω και για ενδεχόμενη σύγκρουση.

Εδώ, όμως, ήδη μόλις δέκα περίπου μέρες της αλλαγής στην εξουσία βλέπουμε την πρώτη αλλαγή στάσης στα ζητήματα των φυλάκων. Και βέβαια το ρόλο αυτό τον αναλαμβάνουν τα όργανα της κάθε έξουσίας, οι εφημερίδες. Οι φιλοκυβερνητικές εφημερίδες ρίχνουν από την πλευρά τους στοιχεία με φανταστικές προεκτάσεις, δημιουργώντας μια σύγχιση στη κοινή γνώμη, ρίχνοντας το βάρος όχι στα ευκολονόητα αιτήματα των κρατουμένων, αλλά στο γεγονός ότι ανάμεσά τους υπάρχει ο κρατούμενος Γαγγλιάς τον οποίο παρουσιάζουν σε επαγγελματία ταραχοποί μέσα στις φυλακές.

Σ' αυτή την εξέγερση παρουσιάζεται για πρώτη φορά πολιτική εκμετάλλευση εκ μέρους της δεξιάς εφημερίδας "Μεσημβρινή". Ο τίτλος και ο υπότιτλος έλεγχαν: Φέρτε τον υπουργό, Προσπάθειες κατευνασμού με υποσχέσεις των δίκαιων αιτημάτων τους" (Μεσημβρινή 24.10.81)

(Εδώ πρέπει να προσεχτεί, ότι αυτά τα γράφουν οι δεξιές εφημερίδες προσπαθώντας να κάνουν αντιπολίτευση και "αγνοώντας" ότι δεκαετίες ολόκληρες η κυβέρνηση της Ν.Δ. σα διαχειρίστρια του κράτους οικοδόμησε αυτές τις φυλακές. Θα μπορούσε κάλλιστα να μη αναφέρει τίποτα. Και είναι σημαντικό αυτό το στοιχείο για τα κατοπινό γεγονότα όπου δεξιές και σοσιαλιστικές κλίκες έδειξαν μια σημαντική ενότητα και συναίνεση.)

ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΣ-ΦΥΛΑΚΕΣ ΑΝΗΛΙΚΩΝ

Στις 30.10.81 γύρω στους 45 ανήλικους από το "σωφρονιστικό κατάστημα Κορυδαλλού" κλείνονται σε ένα κελί και ζητούν τον υπουργό Δικαιοσύνης.

Τα αιτήματά τους είναι:

- Άλλαγή διεύθυνσης και υποδιεύθυνσης.
  - Άλλαγή των αρχιφυλάκων- βασανιστών: Κατσάνου και Παρασκευάκου καθώς και των φυλάκων Νικολόπουλου και Λιάκου.
  - Να υπάρξει επιείκεια στις δικαστικές ποινές.
  - Να μειωθεί η υποδικία σε λογικά πλαίσια.
  - Καλύτερη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.
  - Σταράτημα των βασανιστηρίων.
- Με μια παρέμβαση δύο εκπροσώπων του υπουργείου σταράτη και αυτή η εξέγερση.

Τέλος η
ανταρσία
στον
Κορυδαλλό<sup>ME ΕΠΕΜΒΑΣΗ
ΤΗΣ ΧΟΡΟΦΥΛΑΚΗΣ</sup>

Μεταφέρθηκαν 37 κρατούμενοι στην Κέρκυρα

Η ΣΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΤΙΡΥΝΘΑ ΤΕΛΕΙΩΣΕ. ΧΤΕΣ
ΟΙ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΙ ΕΔΕΙΞΑΝ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ

Μένει η ελπίδα

Η θέση του ΠΑΣΟΚ -

«Αποτελούν νικοτή γιά την κοινωνία μας όσα συμβαίνουν καθημερινά στα κάθε λογής σωφρονιστήρια κ.λ πον κάποια απ' αυτά βγαίνουν κατά καιρούς στη δημοσιότητα. Τό Π.Α.Σ.Ο.Κ. θά δώσει ιδιαίτερη φροντίδα στήν «ένυγιαν» τού σπουδειρινού απάνθρωπου και αναγρονιστικού σωφρονιστικού συνατίμενος που οδηγεί στήν απομόνωση τού κρατούμενου από την κοινωνία μας. Ξεχωριστό ενδιαφέρον θά επιδειξει η κυβέρνηση μας για τις φυλακές τών αντλίκων. Θά κατοχύσουμε αυθρώπινες συνθήκες ζωής γιά τό σύνολο τών σωφρονιστικών ιδρυμάτων. Πάνω απ' όλα όμως θά προσανατολίσουμε τό πωφρονιστικό σύστημα και μέ την κατάλληλη επιστροφή του στελέχωση στήν δημιουργία τών όφων γιά την οικολή επανένταξη, όσων βρίσκονται εκεί, στήν κοινωνική ζωή.»

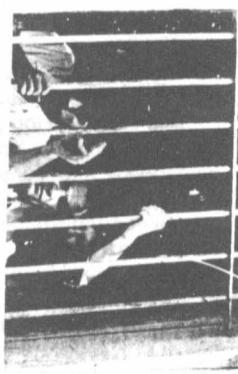
Τό Σύνταγμα προβλέπει οπτά τήν κατάργηση τών βασανιστηρίων, όπου μάλιστα υπάρχει πικρή ευπειρία στό Λαό μας από τήν εφιάλγοντα δικτατορία και τις ανθαρεσίες τού κράτους τής Δεξιάς. Τό ΠΑΣΟΚ μέ τή στάση του στή Βουλή πέτυγε νά μπει διάταξη ώστε νά γίνει Νόμος τού Κράτους που νά προσβλέπει έκρυτατες κυρώσεις στόν καθένα που θά παρέβοινε τή συνταγματική επιταγή. Τό ΠΑΣΟΚ, από τόν πρώτο καιρό τής διεκδίκησης τής γώρας, θά κατοχυώσει μιά γιά πάντα τήν κατάργηση κάλε βασανισμού και τήν τιμορί τών βασανιστών.

Είναι φανέρο ότι στά πλαισία τών γενικών μας απογών, που ση αφούν τά δικαιόματα τού πολίτη, θά καταργηθούν οι διακρίσεις σέ βόρεια τάν μειονοτήτων. Τά μέλη τους θά αντιμετωπίζονται σάν ιαέτιμοι πολίτες και θά έχουν τά ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υπογεώσεις απέναντι στό νόμο και τήν πολιτεία μέ άλογος τούς Έλληνες.»

Από τή συνέντευξη τού πρωθυπουργού κ. Α. Παπανδρέου στήν ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ (13.10.1981)

Σέ περίπτωση που οι κρατούμενοι επιμένουν στο ότι οι φυλακές τους χτυπούν, έγινε γνωστό ότι τους υπεδειχθή από το υπουργείο να κανουν μηνύσεις κατά των φυλάκων ώστε να επιληφθεί η Δικαιοσύνη.

Παράλληλα, ο κ. Αλεξανδρής φέρεται να δήλωσε ότι «θα επιβληθούν αυτηρότατες διοικητικές κυρώσεις σε περίπτωση που θα παρατηρηθεί έστω και μια αμυχή προερχόμενη από ξυλοδαρμού.»

46 παιδιά φώναζαν: «Όχι πα βασανιστή»

ΓΙΑΤΙ ΠΑΡΑΠΟΝΕΙΚΑΝ ΣΕ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟ ΓΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
Άγριο ξύλο σε φυλακισμένους
παρουσία του διευθυντή

**“Στόχος τους να μας
κάνουν
άβουλα
άτομα.”**

Ο κ. ίπουνογός είπε τηλεφωνικά πρός τούς δημοσιογράφους, μετά αλλοι: «Έιμαι πολύ κοντά στά χρονιμένα παιδιά, όσο μικρά κι αγ' είναι. Χρειάζονται κι αντά πτοργή και σγάπη όποιος όλα τα παιδιά. Είμαι πάρα πολύ κοντά στά προβλήματά τους και χρειάζουμε γι' αυτά μια πίστωση χρόνων και όλα θά πάνε καλά. Κι εδώ ήσαν μέ ένδιαφέρον δύο τά πρόβλημα. Λόγω φορτου έργασιας,

ΚΡΑΥΓΗ ΑΠΟ ΤΙΣ
ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΦΥΛΑΚΕΣ

ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ ΦΥΛΑΚΕΣ ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΥ

Κοντά σ' αυτές τις μέρες, μετά από τις εξεγέρσεις που έγιναν, από τις γυναικείες φυλακές Κορυδαλλού καταγγέλονται ενυπό γραφα μερικά ζητήματα που αφορούν αποκλειστικά τις συνθήκες ζωής τους, χωρίς όμως να εξεγερθούν. Οι κρατούμενες θέτουν υπόψη του υπουργείου ότι:

—υπάρχει παντελής έλλειψη γιατρών

—το φαγητό είναι άνοστο και χωρίς βιταμίνες με αποτέλεσμα, για όσες έχουν λεφτά να αγοράζουν και να πλουτίζουν το μπακάλη τους, για όσες δεν έχουν λεφτά να γίνεται αισθητή η τριχόπτωση, τα προβλήματα της όρασης, χάλασμα δοντιών και γενικότερα προβλήματα υγείας.

—Ο μπακάλης εκμεταλλεύεται τις περιστάσεις και βάζει κέρδος πολύ περισσότερο από το 30% που δικαιούται.

Εδώ είναι αφορμή να πούμε ότι όλοι οι διευθυντές των φυλακών πλουτίζουν με αυτή τη μέθοδο. Το κράτος τους δίνει κάποια λεφτά για τρόφιμα, από τα οποία όμως ξεδύσουν πολύ λιγότερα, γιατί αγοράζουν π.χ. σάπια κρέατα ή μισοχαλασμένα φρούτα και άλλα τέτοια είδη σε πολύ χαμηλές τιμές. Στη συγκεκριμένη περίπτωση όμως η κατάσταση ήταν πολύ πιο τραγική, γιατί της διευθύντριας ο άντρας ήταν ο ιδιοκτήτης του σούπερμάρκετ, που προμήθευε το μπακάλικο της φυλακής.

ΦΥΛΑΚΕΣ ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΥ

43 ανήλικοι και 21 γυναικες εξεγείρονται το μεσημέρι της 2.11.81 για καλίτερες συνθήκες ζωής.

Την ίδια μέρα ο υπουργός Δικαιοσύνης Αλεξανδρής κάνει ξαφνική επίσκεψη στις φυλακές Κορυδαλλού, όπου συζητά με τους κρατούμενους. Τα μικρά υγρά κελιά, αλυσοδεμένοι άνθρωποι στο ψυχιατρείο κρατουμένων που διατάζει να τους λυσουν, αναγνώριση ενός βασανιστή φύλακα από έναν κρατούμενο που το δείχνει τα τραύματά του, αυτοτραυματισμός ενός ποινικού που του ζητά "έλεος" τον έκαναν ίως προς στιγμή να αποβάλει το ρόλο του πολιτικού και να φωνάξει ρωτώντας τους φρουρούς "που ζούμε, στο Μεσαίωνα; Πώς τους συμπεριφέρεστε έτσι;"

Όμως το θέατρο τον ξανακατακτά, πέρνει το ρόλο του πάλι και στο φύλακα το βασανιστή λέει "αν είναι αλήθεια κύριε, αύριο περιμένω την παραίτησή σας". Άφογος (πούσαι Κούρκουλε). Και ο πατέρας των φυλακισμένων αρχινά τις υποσχέσεις ότι θα στείλει επιστήμονες μόνιμους υπάλληλους στις φυλακές για να βγαίνουν από εκεί οι κρατούμενοι "σωστοί άνθρωποι στην κοινωνία". Παράσταση τέλος. Η αυλαία κλείνει. Ο πρωταγωνιστής αποχωρεί και ποιός τον ξανάδει!

ΚΕΡΚΥΡΑ

Τις υποσχέσεις που έπερναν καθώς και τη πίστωση χρόνου που έδιναν οι κρατούμενοι στον υπουργό, μπορεί ως ένα βαθμό να έπεισαν τους πρώτους, αυτοί όμως που δεν πείστηκαν καθόλου ήταν οι βασανιστές, διευθυντές και φύλακες (ίσως να χουν "καταλάβει" ότι χωρίς τη βία τους "δεν μπορεί να υπάρξει κράτος").

Έτσι λοιπόν στις 11.12.81 στις πειθαρχικές φυλακές της Κέρκυρας που το ΠΑΣΟΚ και σαν αντιπολίτευση, και τις πρώτες μέρες σα κυβέρνηση είχε καταγγείλει σα μεσαιωνικές, ο διευθυντής των φυλακών, Ι.Κόλλας και ο αρχιφύλακας Παγκράτης, διατάζουν με τις λέξεις "λειώστε τους" τους βασανιστές φύλακες, και αφήνουν κυριολεκτικά μάυρισμένους από το ξύλο 8 κρατούμενους.

Η μοναδική αιτία ήταν ότι αυτοί οι 8 μίλησαν σε εκπροσώπους του υπουργείου.

ΤΡΙΚΑΛΑ

Εξέγερση των κρατούμενων στις φυλακές Τρικάλων έγινε στις 13.12.81.

Οι εξεγερμένοι κρατούμενοι αρνήθηκαν να μιλήσουν με τον διευθυντή και θέλουν τον υπουργό "εδώ και τώρα".

Τα αιτήματα τους ήταν:

—Να σταματήσουν τα βασανιστήρια.

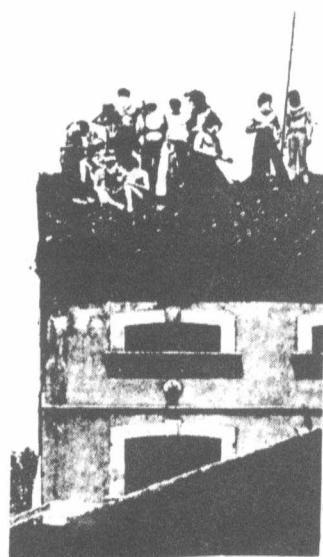
—Καλίτερες συνθήκες ζωής.

ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΣ

Την ίδια μέρα στις 13.12.81, 200 περίπου κρατούμενοι, κατέλαβαν τη Δ' πτέρυγα, έβγαλαν έξω τον φύλακα και απέκλεισαν την είσοδο με κρεβάτια, ζητώντας να έρθει ο υπουργός και "να κλείσει για πάντα η Κέρκυρα", "δώστε καλίτερη Δικαιοσύνη" κ.λ.π.

Η αισχρή φυλλάδα "Έθνος" για ακόμα μια φορά πρωτοστατεί στη παραπλάνηση της κοινής γνώμης, προσπαθώντας να κεντράρει το ενδιαφέρον της υπόθεσης όχι σ' αυτό που γίνεται, ούτε στα αιτήματα των κρατουμένων, αλλά ούτε και στα αίτια από όπου πηγάζουν αυτά τα αιτήματα. (Τα αίτια βέβαια ήταν γνωστά από τις τόσες εξεγέρσεις, έρευνες και επιτόπιες επισκέψεις των αντιπροσώπων αλλά —νομίζουμε μόνο μια φορά και του ίδιου του υπουργού). Έτσι λοιπόν γράφει το Έθνος στις 14.12.81: "Σύμφωνα με πληροφορίες ανάμεσα στους στασιαστές ήταν και ο Β. Κανανάκης, γνωστός κακοποίος που έχει σχέση με ακροδεξιά στοιχεία. Η πρωτοστασία του Κανανάκη ενισχύει τις υπωφίες ότι οι στάσεις υποκινούνται από ακροδεξιά στοιχεία και κύκλους της ανωμαλίας". Αυτή βέβαια η κατάπτυστη "διαπίστωση" χρησιμοποιείται σωρηδόν και για πολλά άλλα ζητήματα. Ξέχναγαν άραγε αυτές οι φυλλάδες του κώλου ότι και αι πάνω στα ανοιγμένα κεφάλια των ιδιων εξεγερμένων ποινικών και αι στα αιωρούμενα

άψυχα κορμιά των αυτοκτονημένων κρατούμενων, είχε βρει αφορμή ο κ. Παπαντρέου τον οποίο υπηρετούν, να χύσει τα κροκοδειλίσια δάκρυά του, για να συγκινήσει προεκλογικά το κόσμο, σχετικά με την απανθρωπία της Ν.Δ και στο κοινωνικό αυτό χώρο; Τότε άραγε ποιός "υποκινούσε" τις εξεγέρσεις; Ποιός "υποκινούσε" τις αυτοκτονίες γελοιοί και γλειώδεις δημοσιογράφοι;

ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΣ

Έτσι φτάνουμε στα μέσα Δεκέμβρη. Η κυβέρνηση είχε όλο το χρόνο να κατανοήσει τι ακριβώς συμβαίνουν στις φυλακές λόγω των άμεσων επαφών που είχε. Η πρώτη σημαντική ενέργεια της είναι ότι υπόσχεται μείωση των ποινών σ' όλους τους κρατούμενους. Η εξαγγελία αυτής της χάριτος είναι ότι καλίτερο θα μπορούσαν να περιμένουν οι φυλακισμένοι σα πρώτη φάση.

Στις 22 Δεκέμβρη του 1981 το ράδιο ανακοινώνει τη "χάρι" αυτή που έδωσε το υπουργείο:

1) Ποινές μέχρι ενός έτους για πλημμελήματα και πταίσματα, χαρίζονται.

2) Δεν διώκονται πλημμελήματα και πταίσματα τιμωρούμενα μέχρι ενός έτους.

3) Μελετάται η περίπτωση για μείωση βαρύτερων ποινών.

Οι εξαγγελίες αυτές φυσικά δεν πλησιάζαν καθόλου αυτά που είχε υποσχεθεί η κυβέρνηση και δεν ευεργετούσε ούτε αφορούσε τους περισσότερους από τους κρατούμενους. Οι προφορικές υποσχέσεις που είχαν βγει από το υπουργείο πριν λίγες μέρες, που έλεγαν για μειώσεις όλων των ποινών, απειχαν πολύ απ' αυτά που ανακοινώθηκαν. Η αντίδραση ήταν άμεση. Στις 12 το μεσημέρι της ίδιας μέρας, οι κρατούμενοι της Γ'

και Δ'πτέρυγας πήραν τα κλειδιά από τους φύλακες και απομονώνονται στις πτέρυγές τους. Την επόμενη μέρα 23.12., το υπουργείο ανακοινώνει ότι:

- 1) οι ποινές μέχρι πέντε ετών μειώνονται στο μισό.
- 2) οι ποινές μέχρι 10 χρόνια μειώνονται κατά ένα τέταρτο.
- 3) οι ποινές μέχρι 15 χρόνια μειώνονται κατά ένα πέμπτο.

Μετά την ανακοίνωση αυτών των μέτρων οι κρατούμενοι στη Γ' πτέρυγα ανακοίνωσαν ότι ικανοποιούνται και εγκαταλείπουν την ενέργειά τους. Οι κρατούμενοι της Δ' πτέρυγας όμως παραμένουν στις θέσεις τους, δηλώνοντας ότι τα μέτρα αυτά δεν αναφέρουν τίποτα για υπόδικους και ισοβίτες.

Στις 25.12., ημέρα Χριστουγέννων, γύρω στις 3.00 το βράδυ ανοίγουν την πόρτα και αφήνουν έξω τρεις κρατούμενους, οι οποίοι επρόκειτο να αποφυλακιστούν: τους Κρασάκη, Μητσάκο και Κουνάβη.

(Ένα σημαντικό γεγονός, που δειχνεί κραυγαλέα μια γενική αλλαγή στάσης απέναντι στα ζητήματα των φύλακών, είναι η στάση που κρατούν οι εφημερίδες. Καμμιά δεν ανακοίνωσε τίποτα για τα εξελισσόμενα γεγονότα, ενώ όλες ανακοίνωσαν από τις 24.12 τα "εξαγγελθέντα μέτρα" της κυβέρνησης για τις φυλακές. Και είναι χαρακτηριστικό της ομοφυΐας της αμοιβαιότητας και της βουβής συμφωνίας που έγινε μεταξύ δεξιών και "αριστερών" εφημερίδων ή γενικότερα "προοδευτικών" εφημερίδων. Ενώ βλέπαμε τις δεξιές εφημερίδες με πρωτοστάτη τη "Μεσημβρινή" θέλοντας να πασάρουν αντιπολίτευση, να κατασκευάζουν βουνά από ψέματα για να κατηγορήσουν το νεοεκλεγμένο ΠΑΣΟΚ, να ασχολούνται με περιπτώσεις όπως π.χ εξέγερση στις φυλακές Άμφισας, που μπορούσαν να γυρίσουν εναντίον τους όλες οι κατηγορίες (το ΠΑΣΟΚ τους απαντούσε ότι οι δεξιοί φταίνε για τις αθλιότητες των φύλακών, επειδή ήταν στην εξουσία πολλές δεκαετίες) τώρα που οι κρατούμενοι εξεγείρονται για μέτρα που φτιάχτηκαν με το ΠΑΣΟΚ, και άρα κανείς δεν μπορούσε να κατηγορήσει τη δεξιά, κράτησαν απόλυτη σωτήρι.)

Η εξέγερση των κρατουμένων κράτησε 7 μέρες. Όλο αυτό το διάστημα μεγάλη αστυνομική δύναμη βρισκόταν εκεί, σε ετοιμότητα για να επέμβει. Οι συνήκες ζωής τους ήταν πολύ άσχημες γιατί δεν υπήρχε καθόλου τροφή. Στη διάρκεια του εγκλεισμού τους, έφυγαν γύρω στα 10-12 άτομα από κάποιο παράθυρο γιατί οι πόρτες ήταν κλεισμένες με κρεβάτια, μικρά έπιπλα και γενικά οτιδήποτε μπορούσε να βοηθήσει ώστε να κρατηθεί η πόρτα απαραβίαστη. Αυτά που δηλώσαν ήταν δηλώσεις φόβου για τις

συνέπειες. Έτσι δήλωσαν ότι είχαν κλειστεί παρά τη θέλησή τους.

Τις ίδιες στιγμές, γύρω στους 20 κρατούμενους της Γ' πτέρυγας, πήγαν να κάνουν πάλι κατάληψη στην πτέρυγά τους, αλλά η αστυνομία πρόλαβε και τους εμπόδισε.

Στις 28.12.81 ο διευθυντής των φυλακών, Κρινής, ψάχνοντας να βρει αφορμή για να επιτεθεί στους κρατούμενους, αναφέρει ότι κάποιος φύλακας του είπε ότι οι κρατούμενοι θα προσπαθήσουν να κάνουν έξοδο από τη Δ' πτέρυγα και να πάνε στην Α', επιπλέον, αναφέρει πάλι ο Κρινής, ότι άκουσε κάποιους περιέργους θορύβους, και υπέθεσε σε συνδιασμό με τη πείνα που είχαν λόγω της εξαήμερης ασητείας τους, η έξοδός τους να έχει πολύ άσχημες συνέπειες.

Γιατό προτίμησε να επιτεθεί πρώτος. Και ενώ οι αστυνομικοί είχαν ήδη μπει στόχως διαδρόμους για να επιτεθούν, πέρηνουν ηλέφωνο του υπουργό ο οποίος διατάζει να εκκενωθούν οι διάδρομοι και να ακυρωθεί η επίθεση.

Στις 10.30 το βράδυ φτάνουν ύστερα από εντολή του Αλεξανδρή οι εισαγγελείς Κλειδαράς, Ρούσσος και Κονταζής. Και αυτοί αποφασίζουν να γίνει επίθεση. Αφού συνενοήθηκαν με τους διευθυντές αστυνομίας και φύλακών που υπήρχαν, είδαν ότι η αστυνομική δύναμη ήταν μικρή για να επιτεθεί στους 150 περίπου κρατούμενους. Όταν ήρθαν ενισχύσεις τηλεφωνούν στον υπουργό για να εγκρίνει την επιχείρηση. Και ο υπουργός την ενέκρινε. Και η έγκριση αυτή του "πατέρούλη" Αλεξανδρή περιείχε μια επαφή πολύ πιο χειροπιστή και ειλικρινή από όλες τις προηγούμενες επαφές αυτουνού και των αντιπροσώπων τους. Η κατανόηση που είχε για τα προβλήματα των φυ-

λακισμένων, η συμπάθειά του γιατά τα καταπιεσμένα άτομα, οι υποσχέσεις για καλύτερες συνθήκες ζωής που είχε υποσχεθεί δεν άγγιξαν καθόλου τους κρατούμενους συγκριτικά με τα "αγγίγματα" των MAT που τους άφηναν αναίσθητους όσους έβρισκαν μπροστά τους.

Έτσι λοιπόν στις 4.15 το πρωί (29.12) ενώ οι πάντες κοιμόντουσαν την ώρα εκείνη άρχισε η επιχείρηση καταστολής. Στις 4.30 προειδοποίησαν ότι θα επιτεθούν τα MAT. Οι κρατούμενοι ζητάνε 5 λεπτά διορία για να συζητήσουν. Κατάλαβαν γρήγορα ότι ο οπλισμός τους, λίγα ξύλα, λίγα σιδερά, δεν ήταν τίποτα μπροστά στα γκλόμπ, τα πιστόλια, τα ασφυξιογόνα και τα δακρυγόνα των MAT. Στο δίλεπτο επάνω, τα MAT κάνουν επίθεση. Οι κρατούμενοι απελπισμένοι προσπαθούν να τους αποκρούσουν ρίχνοντάς τους νερό με πίεση. Σε λίγα λεπτά κόβεται η υδροδότηση. Με οξυγόνο κόβεται η πόρτα. Τους διστάζουν να βγουν έξω. Παραπάνω από 100 υπάκουουσαν. Κάποιους τους ξεχώρισαν και τους έδειραν άγρια. Οι υπόλοιποι 45 ανέβηκαν στην ταράτσα ζητώντας συμπαράσταση από τους υπόλοιπους κρατούμενους στις άλλες πτέρυγες, ενώ ταυτόχρονα απειλούσαν ότι αν πλησιάζαν τα MAT θα αυτοκτονούσαν. Τελικά μπόρεσαν να πάρουν εγγυήσεις για τη σωματική τους ακεραιότητα από τον εισαγγελέα Κλειδαρά. Στις 6.30 το πρωί, οι κρατούμενοι παραδόθηκαν. Αφού τους έγινε σωματική έρευνα, μετά από λίγες ώρες 37 κρατούμενοι φύγανε για Κέρκυρα. Οι εγγυήσεις του εισαγγελέα Κλειδαρά τέλειωσαν. Τώρα αναλαμβάνει η Κέρκυρα.

Δεύτερος μόλις μήνας "Αλλαγής". Η συμπάθεια του υπουργού Αλεξανδρή για τους κρατούμενους δεν αρμονίζεται

"Εν συμπεράσματι ή δηλη έπιχειρησις έστεφθη ύπό έπιτυχίας, κατέστη δέ αντιληπτόν από τούς κρατουμένους δτι, δταν διασπαλεύεται ή πειθαρχία παλή ή τάξις κατ' παραβιάσεται δύναμος, ή πολιτεία δέν είναι δυνατόν να παραμένη διπλής τοιούτου δυσαρέστου φαινομένου κατ' δτι, παρά την δύναμη της έπερχεται ή στιγμή της έπιβολης της Κρατικής βουλήσεως κατ' τούς νόμους." Ήδη μετά την δινητέρω έπιχειρησιν, πειθαρχία παλή τάξις έπειθατεί είς το κατάστημα, φυχολογικώς δέ έπειδρασε κατ' έπι τῶν κρατουμένων γνωστῶν διλλων φυλακῶν, ὡς πληροφορούμεθα κατ' ἐλπίζομεν δτι, ἐκτός μεμονωμένων περιπτώσεων ἐνδεχομένης δπειθαρχίας ύπό γνωστής μερίδος κρατουμένων, φργανωμένη πλέον στάσις είς το προσεχές μέλλον νά μή διαφυγή. Συναφῶς ἀναφέρομεν δτι, διοικητικῶν διαιρέσεων δέν έπελήφθη ή ύπηρεσία ήμῶν, παρελκούσσων τούτων, δεδομένου δτι, έπελήφθη διαιρέσεων ύπερικειμένη ήμων κατ' δή ή εἰσαγγελική ήμων Πειραιῶς ή δοσία συνεχίζει κατ' τάς

ἀναιρούσεις.

"Οιν περιπολούμεν διατάξητε δτι, ήθελετε έγκρινει.-

"Ο ΔΙΕΥΘΥΝΣΤΗΣ

Επίγγελος Κρινής

(+)

Φαί χροῦν ζεντοχύσεις. Άλλη ημέρας ζεντοχύσεις άφειχθησαν κατ' αραν ού, 30 έως 01.00 της 29ης Δ/βριου 1981 ύπό τῶν συνταγματάρχην χωρ/κής κ. Κούτσουλαν. Λετά την διετίν των ζεντοχύσεις ούκεψες είς τόδ. γνωφεῖσν της Δ/σεως διων τῶν δρμοδίων κατ' επιθεωριασμούς τούς κ. Υπουργού Δ/σύνης κατ' τελικῶς ή έπειμβασις ήρθατο περί θραν/04, 15 της 29ης Δ/βριου 1981, ή δοσία έλαβε χώραν δικαιούσως

1. Όμρι 04, 15 διατι αι μονάδες έχουν λάβει τάς δέσοις τῶν. Μέρος της κλειστής θύρας τού διπειπτέρου εύροικεται διεσαγγελέν κ. Κλειδαράς συνοδευμένος υδρίτων δρμοδίων, δικαιούσων διάλογος τούς κρατουμένους ν' ανοίξουν την θύραν διερομένου δτι, ή κατάστασις αυτή δέν είναι δυνατόν νά περιτασθή κατ' διτι, ή πολιτεία δέ έπιθετή τάνθυμον κατ' τάξιν, διων δέ προσερμίαν είς τούτους κέντε λεπτών. Παρήλθε ή προθεμέα αυτή κατ' διαιτητής της δυνημέως έπειμβασις με τηλεβδα έκάλεσε κατ' ούτος τούς κρατουμένους νά δινοίξουν διερομένων δικαιούσων δικαιούσων δικαιούσων. Κατόπιν τούτου περί θραν/04, 35 θράσος τού κόψιμο της θύρας δι' δεξιγάνου. Έλικ την ζενέγειαν αυτήν διεράσσοντας οι κρατουμένοι με νερό, τό διποίον με πέλοιν διωχέτευον με πλαστικό σωλήνα. Διά νά καταστή έφατη ή χρήσιμη τού δέγνδου διεκόπη ή θρόσοδησης τού διπειπτέρου, διπότε ουνεχίση ή κοπή της θύρας. Τότε οι κρατουμένοι διπειθερήσουν από την θύραν διφ' διπροστιμένων ημαφαν φωτιά είς διος ούρματα ή/βραβακος, κειμενα πληγίσον της θύρας, ένι τῶν καπιών, της δοσίας δι χώρος τού πειπτέρου, ένομοσθη κατ' οι μέν κρατούμενοι της διταρούσας (κραταστίου), κατ' πρωταγωνοτάτην διάλογον. Έπι της οτέγης (ταράτοα) τού πειπτέρου, οι δέ λοιπή ζενελευθηριανές τάξιν καταλλαγές τῶν καταστάσεων τῶν διερομένων τῶν λοιπῶν πειπτέρων κατ' λοιπῶν κατ' τῶν τού ουγκροτήματος φυλακῶν Κορυφαλλού. Ού διεσαγγελέν κ. Κλειδαράς έκάλεσε κατ' τούργους έντος τού πειπτέρου νά έξελθουν είς τόν διπότο τού πειπτέρου διερόμον, έξηλον δέ περίπου έκαστο (100). Ού έπι της οτέγης εύροικομενοι κρατουμένοι κατέθυμπον κατ' ηπειλούν έξητουν δέ τήν ουγκροτήματον τῶν κρατουμένων τῶν λοιπῶν πειπτέρων κατ' λοιπῶν κατ' τῶν τού ουγκροτήματος φυλακῶν Κορυφαλλού. Ού διεσαγγελέν κ. Κλειδαράς έκάλεσε κατ' τούργους έντος τού πειπτέρου χώρου, ένθα είχε παραταχθή ή ζενημέρι έπειμάσων, πλήν διων πειούμενα διτέθρων. Όταν διων διεπιλούσαν διτι αλέντος τού πειπτέρου διερόμον, έξηλον δέ περίπου έκαστο (100). Ού έπι της οτέγης εύροικομενοι κρατουμένοι κατέθυμπον κατέθυμπον κατέθυμπον τού πειπτέρου διερομένων τῶν λοιπῶν πειπτέρων κατ' λοιπῶν κατ' τῆς οτέγης, ουμετατένον διτικαστένον τῆς θύρας τού κλιμακοστασίου τού μέδιαφου κατ' τήν θύραν έξεδου είτε της οτέγης είχον άναψει φωτιά είτε ουράνια, τόδ' διποίο έξηγαγε καπνούς, έξηγησαν τῶν κ. Είσαγγελέα (Κλειδαράς) διποίοις τούργους παρείχε έγγυησης κατ' ούτω παρεδόθησαν κατερχόμενοι διά τού κλιμακοστασίου τού έκωτερην διτι πειπτέρου διερομένων τῶν λοιπῶν πειπτέρων. Ο διρύμδος έπι της οτέγης μενταθόντων, άνηστος είς (45) κρατουμένους. Περί θραν/06, 30 έληγε ή παράσουτε τῶν κρατουμένων.

2. Λετά την παρέσον τῶν κρατουμένων, έγένιτο ότι τῶν δργάνων τῶν φυλακῶν ουματική ερευνα τούτων, διοι δέ έπρωτοι. Ω μεταχόμν, άνηστον τού είς τά δύν/τικηλούμενος; Τά δοσία είχον άφειχθη σ' εις τὸν ούτον ουτόν/τελετην/ με-

με τη Βία που τους άσκησε. Ο "σοσιαλισμός με ανθρώπινο πρόσωπο" που θέλει να πετύχει το ΠΑΣΟΚ δεν αρμονίζεται με τα MAT που λιανίζουν όποιον αντιστέκεται ζητώντας καλλιτερη ποιότητα ζωής. Ο παχύμισθος μπαμπάς κ. Αλεξανδρής προτίμησε να διατηρήσει στο ακέραιο τη θέση του, το μισθό του, τη φήμη του, τη καριέρα του, πατώντας στα μαυρισμένα κορμιά των κρατούμενων προμηνύοντας τη μελλοντική σοσιαλιστική πατρότητα που θα επέβαλε αργότερα το ΠΑΣΟΚ τόσο στις φυλακές όσο και στην υπόλοιπη κοινωνία. Η τόσο θεαματική του διάθεση και ενδιαφέρον για κατανόηση των προβλημάτων της ζωής των κρατούμενων, φάνηκε ότι ήταν μόνο στο επίπεδο μιάς ξεφτιλισμένης πολιτικής εκμετάλλευσης. (Γιατί τα MAT ξανακτύπησαν μετά από λίγο καιρό με την υπόθεση Γκιωνάκη και ο τότε κωμικός υπουργός Μαγκάκης δήλωσε: είχαν δίκιο οι κρατούμενοι να εξεγερθούν.)

"Μεχρι στιγμης ολες οι ανθρωπινες προσπαθειες δεν καταφεραν σαν σπασουν τον ωμυλο κυκλο κυκλο:καταπιεση-εξεγερση-καταπιεση.

Η επαναστατικη απαιτηση για δικαιοσυνη δεν ικανοποιηται παρα σπανια και προσκαιρα Η εξεγερση ητταται στο πιο κρισιμο σημειο της,στο σημειο που αφορα τη μοιρα της ανθρωπινης ελευθεριας.

Καθε προσπαθεια που αποτυχαινει να φτασει το στοχο της,κατρακυλαιει παντα πιο πισω απο το σημειο της αφετηριας της αξιοποιωντας αρνητικα την αρχικη ορμη της

Γ.Λυκιαρδοπουλος

(απο το βιβλιο του "Η εσχατη στρατευση")

ΠΟΙΝΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ

Κάθε καταδίκη ακόμα και για τα πιο ασήμαντα αδικήματα –όπως είναι οι παραβάσεις του ΚΟΚ – ακολουθεί και στιγματίζει τον παραβάτη για όλη του τη ζωή μέσω της εγγραφής του στο Ποινικό Μητρώο.

Οι συνέπειες είναι γνωστές και ολέθριες. Δεν θα μπορεί να βρει δουλειά, αν κάνει ένα καινούργιο αδίκημα θα θεωρείται υπότροπος ακόμα κι αν έχουν μεσολαβήσει είκοσι χρόνια από την πρώτη του καταδίκη με συνέπεια να μην δικαιούται αναστολή κ.λ.π.

Αλλά και το Δελτίο εγκληματικότητας που συνοδεύει κάθε ποινική δικογραφία και αποτείει το άλφα και το ωμέγα της δικαστικής κρίσης, αναγράφει ακόμη και τις περιπτώσεις που έχει κανείς αθωωθεί, αρκεί ότι έχει κατηγορηθεί.

Ξέροντας πόσο εύκολα μπορεί κανείς να βρεθεί κατηγορούμενος κι

τη γεννάει και την αυξάνει, όπως έκαναν οι δεξιοί και οι χουντικοί και όπως κάνουν έξω από την Ελλάδα, όπου διαχειρίζονται κράτη και οι αριστεροί. Και είναι εύκολο να καταλάβουμε πλέον γιατί το ΠΑΣΟΚ στις τελευταίες εκλογές είχε να δειξει μόνο πλατείες και ανισόπεδες διαβάσεις και δεν αναφερόταν πλέον για τους ανθρώπους, για τη ζωή μας. Τα τείχη σιωπής ξανακτίστηκαν στις φυλακές ηδη από το Δεκέμβρη του 1981. Πλησιάζοντας 1986, τα τείχη σιωπής υψώνονται σε όλους τους υπόλοιπους κοινωνικούς χώρους, για να μπορεί η βία του κράτους να είναι πιο αποτελεσματική σε βάρος μας.

Η εφιαλτική πραγματικότητα θέλει μια άμεση αντίσταση για την ανατροπή της.

ακόμα πόσο εύκολα μπορεί να καταδικαστεί, προτείνουμε: Να σβήνονται όλες οι καταδίκες από το Ποινικό Μητρώο μετά από ένα διάστημα ανάλογο με τη βιαρύτητά τους, δύο και πέντε χρόνων για τα αδικήματα του μονομελούς και τριμελούς Πλημ/κείου (πλημμελήματα) και δέκα χρόνων για τα κακούργηματα.

Ακόμα μετά από την αθώωση του κατηγορούμενου θα πρέπει να θεσμοθετηθεί ένας τρόπος για να καταστρέφεται ο φάκελός του με τις φωτογραφίες, αποτυπώματα και η εγγραφή στο Ποινικό Μητρώο, για να σταματήσει ο χαρακτηρισμός του "σεσημασμένου" που δίνεται τόσο συχνά σε κάθε σύλληψη.

Αυτά σαν ελάχιστες προτάσεις για τα μέτρα που πρέπει οπωσδήποτε να παρθούν από αυτούς που ισχυρίζονται ότι ενδιαφέρονται για την κοινωνική επανένταξη και αποκατάσταση των αποφυλακισμένων.

Υπομνημα κρατουμενων απο τις φυλακες Κορυδαλλου

Εμεις οι κρατούμενοι των Ελληνικών Φυλακών εκπροσωπόνται όλους τους φυλακισμένους αυτής της χώρας, άνδρες και γυναίκες ενήλικους και ανήλικους διαμαρτυρόμαστε έντονα για τις απάνθρωπες και εξοντωτικές συνθήκες κράτησής μας, οι οποίες συντείνουν στην όλο και πιο πολύ περιθωριοποίησή μας και εντείνουν την αντιπαράθεση κοινωνίας-ανθρώπων που ζουν στη φυλακή.

Η διαμαρτυρία μας αυτή είναι η αρχή της κλιμάκωσης μιας σειράς αγώνων ζητώντας να σεβαστεί η εξουσία την ανθρώπινή μας αξιοπρέπεια και υπόσταση και να καλύψει επιτέλους τις στοιχειώδεις ανάρκες που έχει ο κάθε άνθρωπος (κρατούμενος).

Χαιρετίζουμε τους πνευματικούς ανθρώπους της χώρας μας που ανέλαβαν να σταθούν στο πλευρό μας, στην πάλη μας για μια πιο δίκαιη και ανθρώπινη μεταχείριση.

Με μεγάλη λύπη επισημαίνουμε την αδιαφορία των μεγάλων πολιτικών κομμάτων για μια ιδιαίτερη μειονεκτούσα κοινωνική ομάδα, τους φυλακισμένους.

ZHTAME:

Τα ευεργετήματα που προβλέπει ο σωφρωνιστικός και ποινικός κώδικας να γίνουν πράξη και ουσία για όλους τους κρατούμενους.

Ειδικότερα

1. Το δικαίωμα της αναστολής να ισχύσει πραγματικά για όλους τους κρατούμενους και όχι όπως γίνεται τώρα δημιουργόντας καθεστώς διακρίσεων.

Ζητάμε να εφαρμοσθεί υποχρεωτικά το 1/3 της ποινής ως αναστολή εφόσον ο χρινόμενος πληροί τους όρους της καλής διαγωγής, ανεξάρτητα αν είναι υπότροπος ή όχι.

Τελικά ζητάμε να εφαρμοσθεί το δικαίωμα της αναστολής δια Νόμου και να μην επαρίσται εις την αρχήν διάθεσιν του δικαστού ή των επιλαμβανομένων συμβουλίων.

2. Το δικαίωμα της χάριτος να ισχύσει ουσιαστικά και όχι κατ' εξαίρεσιν για ορισμένους κρατουμένους.

3. Όλοι οι κρατούμενοι ανεξαρέτως να μετάγονται μετά την καταδίκη τους στις αγροτικές φυλακές.

4. Στις κλειστές φυλακές να αυξηθούν οι οργανικές θέσεις του Υπουργείου για τους εργαζόμενους καταδίκους.

Στις φυλακές Κορυδαλλού επί συνόλου 600 κρατουμένων υπάρχουν μόνον 30 θέσεις αναγνωρισμένες από το Υπουργείο. Οι ανάρκες στην πραγματικότητα είναι πολλαπλάσιες και αναγκάζεται η φυλακή να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες υποδίκων, οι οποίοι σημειωτέον δεν πέρνουν μεροκάματα.

5. Ζητάμε να μειωθεί το διάστημά υποδικίας σε λογικά όρια και να προσαρμοσθεί στα όρια των χωρών της Δ. Ευρώπης, τώρα που η χώρα μας είναι μέλος της Ε.Ο.Κ.

Καταγγέλλουμε τους αρμοδίους που έφτιαξαν τον Νόμο 1128 περί προσωρινής κρατήσεως, ότι εξαπάτησαν την κοινή γνώμη και τους υπόδικους, γιατί στην ουσία δεν έκαναν καμία μεταβολή σε δι, τι ίσχυε. Το μόνο που άλλαξε είναι ο τίτλος. Έτσι η «προφυλάκιση» μετωνομάσθηκε σε «προσωρινή κράτηση» μόνον για τον εμπαγμό των ενδιαφερομένων.

Ενώ στις χώρες της Δ. Ευρώπης ισχύει ως ανώτατο όριο προφυλάκισης λίγων μηνών και στην Ολλανδία αυτό το όριο είναι 3 1/2 μήνες, σε μας υφίσταται ως ανώτατο όριο προφυλάκισης οι 18 μήνες, που σε πολλές περιπτώσεις οι αδίκως προφυλακισμένοι αθωώνονται.

Και πάλι τονίζουμε τον εμπαγμό του νέου Νόμου 1128/81.

Επισημαίνουμε ότι ο μεγάλος χρόνος προφυλάκισης δημιουργεί έντονα κοινωνικά, οικογενειακά προβλήματα αλλά και πληθώρα από κατάφωρες αδικίες.

6. Ζητάμε να βελτιωθεί το διαιτολόγιο μας ουσιαστικά για να φτάσουμε σ' ένα άνετο όριο διαιτροφής, γιατί σήμερα με τις υποτοπώδεις συνθήκες διαιτροφής υποσιτιζόμαστε.

7. Σύμφωνα με τον σωφρωνιστικό κώδικα η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη ως και η νοσοκομειακή τοιαύτη των κρατουμένων ασκείται από το Υπουργείον Δικαιοσύνης αποκλειστικά. Αυτό σημαίνει στην πράξη πλημμελή ιατρική περίθαλψη, ανειδίκευτη νοσηλευτικά προσωπικού, ανύπαρκτη οδοντιατρική περίθαλψη, και ανυπαρξία φαρμακευτικής περιθάλψεως.

Συγκεκριμένα στον Κορυδαλλό υπάρχει ένας γιατρός για 600 κρατουμένους, ο οποίος είναι ζήτημα αν εργάζεται δύο ώρες την ημέρα, η δε εξέτασης είναι παρωδία ιατρικής εξετάσεως. Η παρουσία του Ιατρού στη φυλακή είναι 9-10 το πρωί, πληγή Κυριακής. Όλες τις υπόλοιπες ώρες του 24ωρου δεν υπάρχει ιατρός στην φυλακή. Ζητάμε να καλύπτονται οι φυλακές από ιατρό επί 24ωρου βάσεως, να στελεχωθούν τα ιατρεία των φυλακών με ειδικευμένους διπλωματούχους νοσοκόμους, να αυξηθεί το κονδύλι που δίνει κάθε χρόνο το κράτος για προμήθεια φαρμάκων στις φυλακές (το οποίον σημειωτέον ότι για το έτος 1981 είναι 30.000 δραχμές) για να έχουμε όλοι φάρμακα όταν αρρωσταίνουμε.

Να επανδρωθεί η κάθε φυλακή με οδοντογιατρό, ο οποίος όχι μόνο να μας βγάζει τα δόντια αλλά και να μας τα θεραπεύει.

Ο σωφρωνιστικός κώδικας λέει ρητά ότι πρέπει να υπάρχει ένας γιατρός σε κάθε ακτίνα και να μας επισκέπτεται καθημε-

ρινά, ρωτώντας μας για τυχόν προβλήματα. Αλλά ουδέποτε στα κελιά μας πέρασε κάποιος γιατρός να μας ρωτήσει για την υγεία μας.

Ζητάμε να τροποποιηθεί το άρθρο 20 του Νόμου 410/76 περί ανηκέστου βλάβης, όταν πρόκειται για σοβαρές καταστάσεις ασθενούς κρατουμένου, να διακόπτεται η ποινή και να εισάγεται ο κρατούμενος ασθενής ιδίαις του δαπάνες σε οποιοδήποτε Νοσοκομείο Δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου για θεραπευτικά λόγους, και να παύσει ο Νόμος που εξαναγκάζει τους ασθενείς κρατουμένους και τους περιορίζει εις εν μόνον Νοσοκομείον. Να ισχύσει ο Νόμος ως είχεν πρότερον.

Ζητάμε κάθε ακτίνα να έχει τον ιατρό της και να μη χρειάζεται να κάνουμε αίτηση από την προηγούμενη ημέρα για να μας δεχθεί ο γιατρός, και αυτό εντός τριλέπτου εξετάσεως κατά την οποίαν ο αμετακίνητα μόνιμος γιατρός του Κορυδαλλού διαβάζει την εφημερίδα του.

8. Να αυξηθεί ο αριθμός των κοινωνικών λειτουργών έτσι ώστε ο κάθε κρατούμενος να μπορεί να συζητήσει τα προβλήματά του και η Κοινωνική Υπηρεσία ν' ασχοληθεί μαζί του και όχι όπως γίνεται σήμερα που ο κάθε κρατούμενος, λόγω ύφρου εργασίας μπορεί να μιλήσει μόνον τρία λεπτά με τον Κοινωνικό Λειτουργό.

Ζητάμε να υπάρχει ένας Κοινωνικός Λειτουργός καθ' όλο το 24ωρο για τα έκτακτα περιστατικά. Ακόμα να υπάρχει κοινωνικός λειτουργός πολύγλωσσος σε κάθε φυλακή για να εξυπηρετεί τα αιτήματα των αλλοδαπών κρατουμένων, δεδομένου ότι στις Ελληνικές φυλακές υπάρχει ένα ποσοστό αλλοδαπών 10-15%, οι οποίοι αντιμετωπίζουν έντονα προβλήματα.

9. Ζητάμε να δημιουργηθούν εργαστήρια σ' όλες τις κλειστές φυλακές και ειδικά στις φυλακές Κορυδαλλού, ώστε ν' αξιοποιείται δημιουργικά ο ελεύθερος χρόνος μας. Αυτό που υφίσταται σήμερα να εξαναγκάζόμαστε σε απράξια με αποτέλεσμα εμείς οι κατά κανόνα νέοι άνθρωποι να τελούμε σε κατάσταση εκνευρισμού και να στραγγαλίζεται το δικαίωμά μας για δημιουργία.

Τα εργαστήρια που ήδη υπάρχουν είναι υποτυπώδη και ανοργάνωτα και κατά κανόνα μόνον για χειροτεχνήματα (Στον Κορυδαλλό τίποτα).

Ζητάμε πραγματικά εργαστήρια, στα οποία ο καθένας να μπορεί να μάθει μια τέχνη που όταν βγει από την φυλακή να την εξασκήσει γινόμενος χρήσιμος στον εαυτό του και στο σύνολο.

10. Ζητάμε να δοθεί επιτέλους προσοχή στο δικαίωμά μας για μάθηση και εκπαίδευση. Γι' αυτό προτείνουμε:

- Να δημιουργηθούν βιβλιοθήκες
- Να υπάρξουν προαιρετικά μαθήματα ξένων γλωσσών.
- Να λειτουργήσουν τεχνικές και επαγγελματικές σχολές μέσα στις φυλακές, για θεωρητική εκμάθηση αλλά και την παράλληλη πρακτική εξάσκηση στα εργαστήρια που θα πρέπει να γίνουν, ώστε να δημιουργούνται σωστοί ε-

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ: Εδώ και 1985 χρονια υπερασπιζω τους φτωχους και τους καταπιεσμενους και δεν εχω κερδισει ακομα την υποθεση τους

παγγελματίες.

δ) Να λειτουργήσει Δημοτικό Σχολείο όπου ο καθένας προαιρετικά να μαθαίνει να διαβάζει και να γράφει δεδομένου ότι σε μεγάλο ποσοστό λείπουν αυτά τα απαραίτητα εφόδια για τη ζωή.

11. Ζητάμε να δεχόμαστε επισκεπτήρια όχι μόνον από συγγενείς μας αλλά κι από γνωστούς και φίλους μας, ώστε να μην απομονώμαστε Κοινωνικά.

Σε πολλούς από εμάς επειδή έχουν διαταραχθεί οι οικογενειακές μας σχέσεις και δεν μας επισκέπτεται κανείς, είναι ζωτικό για μας να μας επισκέπτονται φίλικά μας πρόσωπα.

12. Ο σημερινός σωφρωνιστικός κώδικας ορίζει τον αριθμό επισκέψεων και των επιστολών που μπορεί ο κρατούμενος να δέχεται ανάλογα με το μέγεθος του αδικήματός του, χωρίζοντας τους κρατουμένους σε κατηγορίες.

Ζητάμε να παύσει να ισχύει ο γελοίος αυτός αναχρονισμός, που συμβάλλει αποκλειστικά και μόνον στην περιθωριοποίησή μας και δεν βοηθάει σε τίποτα την αναμόρφωσή μας και την επανένταξή μας στην κοινωνία.

13. Ζητάμε να σταματήσει η λογοκρισία που υφιστάμεθα από τους φύλακες κατά την είσοδο και έξοδο επιστολών μας.

Είμαστε και μεις Έλληνες πολίτες και νομίζουμε ότι το Ελληνικό Σύνταγμα του 1975 που επιβάλλει ρητά το απόρριπτο των επιστολών πρέπει να ισχύσει και για μας άλλωστε η λογοκρισία όπως ασκείται στη φυλακή οδηγεί σε παράλογες ακρότητες.

14. Ζητάμε να μπορούμε να επικοινωνούμε τηλεφωνικά με τα συγγενικά μας πρόσωπα σε περίπτωση εκτάκτων οικογενειακών συμβάντων (όπως αφρώστεια, ατύχημα, επείγον μήνυμα κ.λ.π.) και όχι να μας τρώει η αγωνία.

Να επικοινωνούμε άμεσα και όχι με την ενδιάμεση παρουσία του φύλακα. Πρακτικά το μέτρον αυτό μπορεί να υλοποιηθεί με την τοποθέτηση ορισμένων κερματοδεκτών.

15. Ζητάμε να μπορούμε όταν πεθάνει ο πατέρας μας ή η μητέρα μας να έχουμε το δικαίωμα να παραβρεθούμε στην κηδεία του έστω και με συνοδεία αστυνομικών οργάνων. Είναι ζωτικό για μας να μπορούμε να αποκτήσουμε τον ύψιστο φόρο τιμής σ' αυτούς που μας έφεραν στον κόσμο.

Το μέτρον αυτό να ισχύσει ανεξαρέτως ορίου ποινής και όχι ως γίνεται σήμερον που εφαρμόζεται για καταδίκους με ποινή μέχρι 5 ετών.

16. Ο Σωφρωνιστικός Κώδικας ορίζει σε σχετικό άρθρο, ότι κατόπιν σχετικής αδείας του Εισαγγελέα δύναται κρατούμενοι συνοδευόμενοι παρ' αστυνομικών οργάνων να λαμβάνουν 2ωρη ή 4ωρη άδεια δι' οικογενειακούς ή άλλους λόγους ως δικαιοπρακτικούς κ.α.

Η διάταξη αυτή στην ουσία καταστρατηγείται και εφαρμόζεται μόνον δι' «օρισμένους» κρατούμενους.

17. Ζητάμε να σταματήσει η σεξουαλική μας καταπίεση, η οποία εντέίνει την διάλυση των οικογενειών μας και δημιουργεί μόνον καθεστώς διαστροφών και παρεκλύσεων από φυσιολογική ζωή. Θέλουμε σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο να επικοινωνούμε με τις γυναίκες και τις αρραβωνιαστικές μας, όπως γίνεται στις ανεπτυγμένες χώρες της Ευρώπης. (Σκανδιναβικές).

18. Ζητάμε κάθε ανακοίνωση της φυλακής να γίνεται και στις τρεις επίσημες γλώσσες (Αγγλικά, Γαλλικά, Γερμανικά) γιατί σήμερα οι αλλοδαποί κρατούμενοι δεν δύνανται να γνωρίζουν τις ουσιώδεις ανακοινώσεις της φυλακής.

Επίσης όλα τα βουλεύματα και τα πάσης φύσεως δικαστικά έγγραφα που αφορούν αλλοδαπούς να είναι μεταφρασμένα στην γλώσσα των.

19. Ανάμεσά μας υπάρχουν πολλοί που λόγω ατυχών συγκριών δεν διαθέτουν ούτε τους ελάχιστους οικονομικούς πόρους. Δεν έχουν ν' αντικαταστήσουν τα ρούχα και τα παπούτσια των όταν φθαρούν και ούτε να πάρουν μια οδοντόκρεμα ή ένα ξυραφάκι. Ζητάμε το ταμείο των φυλακών να παρέχει στους κρατουμένους ένα αναγκαίο μικρό ποσό υικόν για να καλύπτει τις απαραίτητες ανάγκες του καθενός μας. Το μίνιμουμ αυτό ποσό να ισχύσει για όλους τους κρατούμενους ανεξαρέτως.

20. Ζητάμε όπως όλοι οι φυσιολογικοί άνθρωποι να ψυχαγωγούμεθα. Να κατοχυρωθεί το δικαίωμά μας για ψυχαγωγία, με αθλοπαιδίες, προβολές ταινιών, διαλέξεις, και άλλες πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Ειδικότερα για λόγους καθαρά ψυχολογικούς, να μας επιτραπεί να έχει το κάθε κελί το ραδιόφωνο και την τηλεόρασή του.

Στις δύσκολες συνθήκες της φυλακής είναι ουσιαστικό για μας να επικοινωνούμε με τον έξω κόσμο, να ακούμε ειδήσεις και να ακούμε επιτέλους λίγη μουσική, για να πάψουμε να νιώθουμε σαν άγρια θηρία.

Οι ψυχαγωγικές εκδηλώσεις να γίνονται υπό την ευθύνη και την εποπτεία των κοινωνικών λειτουργών και όχι κάτω από την ευθύνη του φυλακτικού ή του Διοικητικού προσωπικού.

Στις φυλακές Κορυδαλλού ενώ συγκεντρώνουν το 1/5 των κρατουμένων της χώρας, αυτό (ραδιόφωνο και τηλεόραση στα κελιά) απαγορεύεται χωρίς να ξέρουμε πια παράλογη σκοπιμότητα το επιβάλλει.

21. Απαιτούμε η συμπειριφορά του φυλακτικού προσωπικού του διοικητικού προσωπικού και των διευθυντών να είναι στα πλαίσια του σεβασμού της αξιοπρεπείας του ατόμου και όχι να εκμεταλλεύονται τη θέση των για να μας φέρονται με περιφρόνηση, αδιαφορία, μίσος και εξευτελιστικό τρόπο.

'Όχι όπως κάνουν τώρα που μας κατεβάζουν τα παντελόνια για να μας φέρουν στα απόκρυφα μέρη του σώματός μας, με την χυδαία δίκαιολογία, ότι μας κάνουν έρευνα.

Ζητάμε να γίνεται έρευνα στα κελιά μας και να είμαστε παρόντες κατά την ώρα που γίνεται η έρευνα στο κελί μας, όπως ορίζει το σχετικό άρθρο του σωφρωνιστικού κώδικα.

Σήμερα σε καμιά φυλακή της χώρας δεν εφαρμόζεται το σχετικό άρθρο.

22. Ζητάμε να καταργηθούν οι αναχρονιστικές σίτες σε διπλή σειρά που παρεμβάλονται μεταξύ ημών και των επισκεπτών μας σα να είμαστε άγρια θηρία.

Τα επισκεπτήρια να γίνονται σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους ελεύθερα ούτως ώστε να δημιουργείται η αναγκαία ανθρώπινη επαφή που τόσο την έχουμε ανάγκη.

Το υπάρχον καθεστώς τραυματίζει τις σχέσεις μας με τους οικείους μας και ειδικώς με τα παιδιά μας.

23. Ζητάμε όταν μας συλλαμβάνει η αστυνομία να μη μας βασανίζει όπως κάνει κατά κόρον σήμερα. Να μη μας φέρονται με τον γνωστόν τρόπο καταξευτελίζοντάς μας. Ο Νόμος ορίζει ότι η αστυνομία έχει δικαίωμα να μας κρατά 24 ώρες κατ' ανώτατον όριον και στο τέλος του 24ωρου να μας απαγγέλει κατηγορίαν προσάγοντάς μας στο Εισαγγελέα παρά ταύτα υπάρχουν πολλά παραδείγματα της ωμής παραβιάσεως του Νόμου. Στην Ασφάλεια έχουν κρατηθεί άτομα 10, 20 και 39 ακόμα ημέρες βασανίζόμενοι χωρίς να τους δίνεται το δικαίωμα να επικοινωνήσουν με τους δικηγόρους τους. Ζητάμε να πάψει η χρησιμοποίηση βασανιστήριων που δημιουργούν εθελοντές ενόχους. Απαιτούμε να επικοινωνούμε με τους δικηγόρους και τους συγγενείς μας. Ζητάμε να πάψει πια η λογική των αστυνομικών οργάνων που από τη στιγμή που μας συλλαμβάνουν μας θεωρούν εξ αντικειμένου ενόχους και μας φέρονται με τον γνωστόν απάνθρωπον και ανεκδιήγητο τρόπο.

Έχει κατατεθεί στην Βουλή εκμέρους μεγάλης μερίδας α-

ντιπροσώπων της Εθνικής Αντιπροσωπείας σχέδιον νόμου, για να καταργηθεί ο βασανισμός των κρατουμένων ή συλλαμβανομένων από αστυνομικά όργανα και οι βασανιστάι να τιμωρούνται ποινικώς.

Επειδή είμαστε τα αποκλειστικά θύματα των μεσαιωνικών αυτών θηριωδιών ζητάμε την ψήφιση του σχετικού Νόμου και την κατάργηση της βαρβαρότητας. Ζητάμε κατά φάση της προανακρίσεως που γίνεται στην Ασφάλεια να παρευρίσκεται από την πρώτη στιγμή ο Εισαγγελέας και ο δικηγόρος μας, χωρίς την παρουσία των οποίων να μην έχει καμίαν ισχύν η προανάρτηση.

Ζητάμε κατά την φάση της προανάρτησης, ειδικά για τους αλλοδαπούς κρατουμένους από τη στιγμή της συλλήψεως των να παρευρίσκεται επίσημος μεταφραστής της διπλωματικής αποστολής της χώρας των, ώστε να γνωρίζουν γιατί κατηγορούνται και τι υπογράφουν.

24. Ζητάμε να καταργηθεί η μεσαιωνική (κατ' ομολογίαν) σύλληψις, προφυλάκιση, και καταδίκη κατηγορουμένων απόμων, ως ενεχομένων δήθεν σε εγκληματικές ενέργειες, επειδή κάποιο άλλο άτομο συνέληφθει για εγκληματικές ενέργειες και ομολόγησε ότι ενέχονται και άλλα άτομα σ' αυτές τις ενέργειες, χωρίς και να μπορεί να αποδείξει με στοιχεία τις ομολογίες του.

25. Να σταματήσουν οι πειθαρχικές μεταγωγές που γίνονται ανατιολόγητα και μοιάζουν με απαγωγές κρατουμένων. Οι μεταγωγές που γίνονται τα χαράματα όταν η φυλακή κοιμάται. Να μας γνωστοποιείται ο λόγος της μεταγωγής και να είναι αιτιολογημένη κι όχι ουρανοκατέβατη όπως γίνεται σήμερα, μετό αιτιολογικό της «αραίωσης χώρου» ή με το όλως αδριστον και αυθαίρετο (για λόγους τάξεως και ασφάλειας). Με αυτές τις αριστίες μας εκβιάζουν προσπαθώντας να τσακίσουν την προσωπικότητά μας.

Ζητάμε να πάύσουν να μας χτυπούν με το παραμικρό οι φύλακες.

Οι μεταγωγές να ανακοινώνονται 10 ημέρες τουλάχιστον πριν από την πραγματοποίησή τους και γίνονται με τέτοιον τρόπον ώστε να λαμβάνονται υπόψιν οι οικονομικές και κοινωνικές ανάγκες-προβλήματα του κάθε κρατούμενου.

Δεν είναι δυνατόν κάποιου να μένει η οικογένειά του στην Αλεξανδρούπολη και τελείως αυθαίρετα να το στέλνουν στις φύλακές Κρήτης.

Πρέπει επιτέλους να πάύσει αυτή η ασυνάρτητη αυθαιρεσία.

Τέλος ζητάμε να πάύσει να ισχύει το σημερινό καθεστώς τρομοκρατίας και εκφρισμού που ισχύει σήμερα στις Ελληνικές φυλακές σε ότι αφορά την διεκδίκηση των νομίμων δικαιωμάτων μας. Η τρομοκρατία που σήμερα μετέρχονται για τον κάθε κρατούμενο που απειθύνεται στους φύλακες ή στους διευθυντές, ότι θα τον βασανίσουν με ξυλοδαρμούς και άλλα μεσαιωνικά μέσα (που τα πραγματοποιούν με μεγάλη ευκολία) ή ότι θα τον μεταγάγουν σε πειθαρχικές φυλακές.

26. Ζητάμε να καταργηθούν όλες οι πειθαρχικές φυλακές

είτε τις ονομάζουν Κέρκυρα, είτε Άλλικαρνασό είτε όποια άλλη φυλακή το Γ' παυργείο σκεφθεί να μεταμορφώσει σε κολαστήριο. Στα κρατητήρια αυτά η σωματική βία και οι ξυλοδαρμοί είναι στην ημερήσια διάταξη και οι απειλές, ύβρεις και αναιτιολόγητες τιμωρίες αποτελούν την καθημερινή ρουτίνα.

27. Να ιδρυθούν ειδικά θεραπευτήρια για τους τοξικομανείς καταδίκους, ούτως ώστε να τους δοθεί η ευκαιρία να κάνουν θεραπεία αποτοξινώσεως. Η θεραπεία αποτοξινώσεως είναι άγνωστη στις Ελληνικές φυλακές. Αυτή δε γίνεται ούτε στο ψυχιατρείο των φυλακών ούτε και στην πτέρυγα τοξικομανών του Δαφνού όπως ισχυρίζεται το Γ' παυργείο Δικαιοσύνης.

'Όλοι οι Τοξικομανείς κρατούμενοι αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα λόγω των σκεπτικών φαινομένων που δημιουργούνται αμέσως μετά τη σύλληψή τους. Έτσι όπως τους μεταχειρίζονται στην Ασφάλεια και στις κοινές φυλακές, όπου τους κρατούν αντιμετωπίζουν σοβαρούς κινδύνους, για την ψυχοσωματική τους υπόσταση. Ζητάμε επίσης να ιδρυθούν ειδικά θεραπευτήρια για τους ψυχοσθενείς κρατουμένους.

28. Απαιτούμε όταν αποφυλακιζόμαστε η πολιτεία, εφόσον είμαστε παιδιά της, να μεριμνά για την τύχη μας. Πολλοί από μας μετά από πολυετή παραμονή στις φυλακές όταν διαβαίνουμε την πύλη με το αποφυλακιστήριο στο χέρι δεν έχουμε ούτε μία δραχμή στην τσέπη μας για μια αρχή στη ζωή μας.

Ζητάμε οι επιτροπές αποφυλακισθέντων να πάψουν να δίνουν ψιχεία που δεν φθάνουν ούτε για τα απαραίτητα μιας μέρας. Ας αναλάβει το Γ' παυργείο Δικαιοσύνης να μας παραγγιγεί ένα ποσόν ικανό για να ζήσουμε για ένα ελάχιστο χρονικό διάστημα έως ότου βρούμε δουλειά. Απαιτούμε για την επανένταξή μας στο κοινωνικό σύνολο.

29. Ζητάμε από την πολιτεία να θεσπίσει το δικαίωμα μας μετά την αποφυλάκισή μας να πάψει να μας καταδίκει η αστυνομία, αναγκάζοντας τον εργοδότη μας να μας απολύσει κι έτσι αναγκαστικά να στραφούμε στην παρανομία.

30. Ζητάμε εντιμότητα και συνέπεια στις δημόσιες διακηρύξεις που κάνουν οι υπεύθυνοι φορείς της πολιτείας, αρμόδιοι για την σωφρωνιστική πολιτική, για μια σειρά από μέτρα που υποτίθεται ότι δεσμεύονται για την εφαρμογή της, αλλά μέχρι σήμερα μας συνήθισαν να τους βλέπουμε χωρίς αυτές τις στοιχειώδεις αρετές των δημοσίων λειτουργών.

Αποτέλεσμα των εμπαιγμών είναι η διάγνωση της απόγνωσης και καταπίεσης των κρατουμένων με συνέπεια να συνεχίζεται η τραγική κατάσταση των αυτοκτονιών.

31. Ζητάμε να πάύσουν να μας βλέπουν σαν «εξ ορισμού» και απαρέγκλιτα υπότροπους που δεν παίζουμε άλλο ρόλο από εκείνων των περιθωριακών στοιχείων της κοινωνίας που άπαξ και βρεθήκαμε μέσα σε μια φυλακή, θα πρέπει κατά την αντίληψή τους να μπανοβγαίνουμε.

Η πάγια αρνητική διάθεση πολλών σωφρωνιστικών φο-

ρέων απέναντί μας τους απαγορεύει να ακολουθούν μια σωστή και υγειά σωφρωνιστική πολιτική, κάτι που θάπρεπε να είναι το πρώτιστον καθήκον τους.

Να παύσουν να μας αντιμετωπίζουν αρνητικά και με την απαράδεχτη νοοτροπία του τόπου «...τι περιμένεις από έναν φυλακισμένο». Κάποτε θα πρέπει να καταλάβουν ότι δεν τους ανήκει μικρό κομμάτι της ευθύνης της υποτροπής των φυλακισμένων».

32. Ζητάμε να καταλάβουν ότι πρέπει να κάνουν σαφή διάχριση μεταξύ τιμωρίας και εκδίκησης και να αντιληφθούν ότι της τιμωρία θα πρέπει να έχει την έννοια της βοηθείας και όχι της εξουθένωσης.

33. Τα τελευταία γεγονότα των αλλεπάλληλων αυτοκτονιών και αποπειρών αυτοκτονίας το μαρτυρούν και δείχνουν την απόγνωση και συμπτυκνωμένη αγανάκτηση όλων των κρατουμένων για την αδιαφορία της πολιτείας, που εμπιστεύεται την ύπαρξή τους (για να μη μιλήσουμε για σωφρωνισμό!!!) σε χέρια ακατάλληλων ατόμων που δεν έχουν καμιά σχέση με τις στοιχειώδεις σωφρωνιστικές αντιλήψεις.

Είναι πολλά τα αιτήματά μας, όμως καταλαβαίνετε και σεις την καταπίεση που υφιστάμεθα από τις απάνθρωπες και αναχρονιστικές συνθήκες κρατήσεώς μας.

Χαιρετίζουμε την αλτρουιστική σας στάση και πιστεύουμε

ότι η λύση αυτή των χιτημάτων θα συντείνει στην πραγματική και όχι στην κατ' όνομα αναμόρφωση της προσωπικότητάς μας. Άλλωστε αναμόρφωση της προσωπικότητας δεν θα πει διάλυση και καταπίεσή της.

Είμαστε στις φυλακές θύματα ατυχών συγκυριών και δέσμων κοινωνικών προβλημάτων και οποιαδήποτε θεωρία τύπου «εγκληματική προσωπικότητη» είναι αντιδραστική και γενεσιοναργός αυτία του κακού.

Ευελπιστούμε ότι ο πνευματικός και ο πολιτικός κόσμος της χώρας θα σταθεί στο πλευρό μας στην πάλη μας για δίκαιη και ανθρώπινη μεταχείριση.

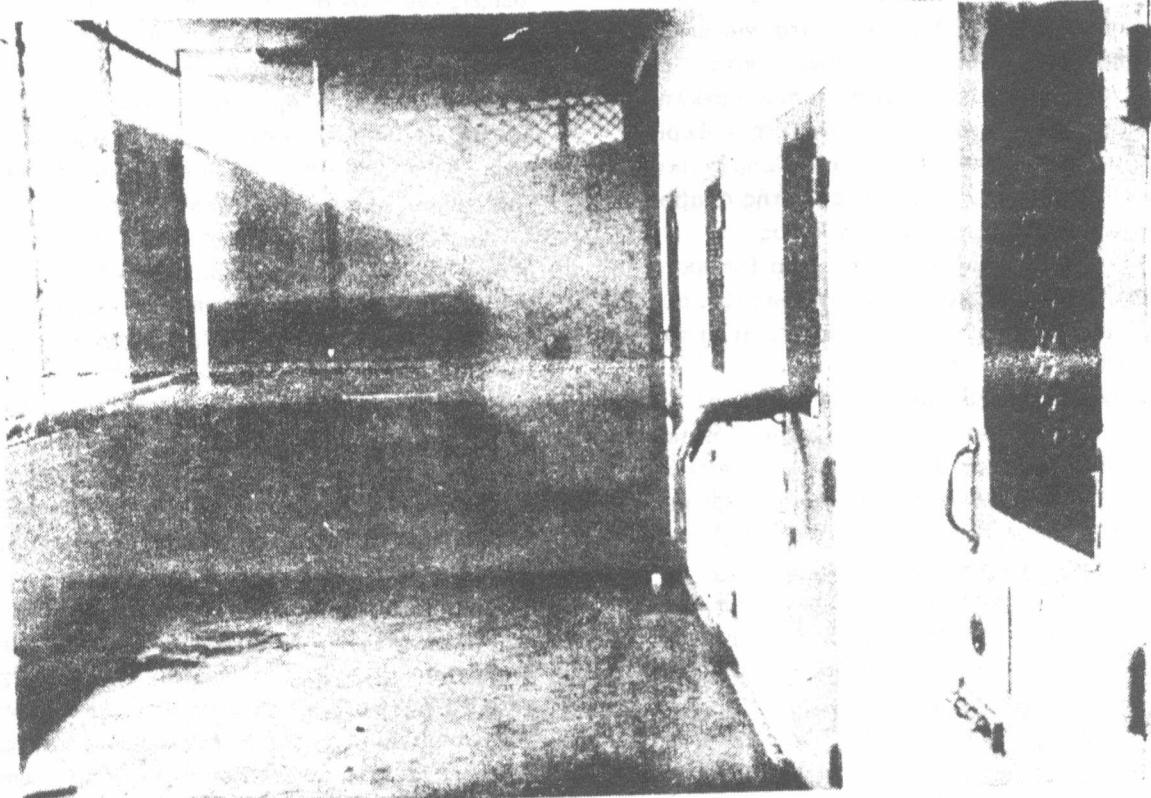
Αισιοδοξούμε ότι με την ανάληψη αυτής της πρωτοβουλίας από σας θα μπουν οι βάσεις για την αναμόρφωση της σωφρωνιστικής πολιτικής και την τροποποίηση του σωφρωνιστικού κώδικα για ν' ανατείλει μια καινούρια εποχή για τους φυλακισμένους.

27.5.81

Ακριβές αντίγραφο από το χειρόγραφο κείμενο που έχω στην κατοχή μου. Επίσης στην κατοχή μου έχω τις 140 υπογραφές των κρατουμένων των Φ. Κορυδαλλού, που το υπογράφουν.

Η Δικηγόρος Αιχ. Ιατροπούλου
Ναυαρίνου 1, Αθήνα, Τ.Τ.144

Αθήναι 27.5.81

ΑΝΑΚΡΙΣΗ

ΜΗ ΛΕΤΕ ΤΙΠΟΤΑ — ΜΗΝ ΥΠΟΓΡΑΦΕΤΕ ΤΙΠΟΤΑ

1. ΓΕΝΙΚΑ

‘Η άνακριση (είτε γίνεται άπό τήν άστυνομία είτε γίνεται άπό τό δικαστή) είναι ένα μέσο στά χέρια τών κρατικών δργάνων γιά νά άποδείξουν τήν ένοχή τή δικιά σας ή κάποιου άλλου. Γιά τό λόγο αύτό βασική έπιδιώξη τών άνακριτών είναι νά βγάλουν δσο τό δυνατό περισσότερες πληροφορίες γιά τό τί είσαστε, τί πιστεύετε, τί κάνετε, γιά τό κάθε τί πού θά μποροῦσε νά σᾶς ένοχοποιήσει. Θεωρητικά βέβαια ή άνακριση έχει σάν σκοπό νά άποδείξει τήν ένοχή ή τήν άθωδητητα τοῦ κατηγορούμενου. ‘Η πράξη δμως έχει άποδείξει - ίδιαίτερα στά χρόνια τής χούντας - πώς τήν άστυνομία πολύ λίγο τήν ένδιαφέρει ή δεύτερη αύτή περίπτωση.

Στή χώρα μας ή ποινική νομοθεσία, πού είναι γέννημα τών χρόνων έπιβολής τής κυριαρχίας τής δρχουσας τάξης πάνω στό λαϊκό κίνημα, χαρακτηρίζεται άπό τίς άπεριόριστες έξουσίες πού δίνει στήν άστυνομία κι άπό τόν περιορισμό τών δικαιωμάτων τοῦ κατηγορούμενου πολίτη.

“Ετσι δίνεται στήν άστυνομία άπό ένα νομοθετικό διάταγμα τοῦ 1946 ή ύποχρέωση (Άρθρο 243 π.2) νά ένεργει δλες τίς άνακριτικές πράξεις και χωρίς είσαγγελική παραγγελία, δταν πρόκειται γιά αύτόφωρο έγκλημα ή δταν ύπάρχει κίνδυνος άπό τήν άναβολή νά καταστραφοῦν τά ίχνη κάποιου έγκληματος. Αύτή είναι ή λεγόμενη άστυνομική άνακριση, πού τόσο άπλοχερα έφαρμόζεται. Σημαντικό είναι πώς τό άν «ύπάρχει κίνδυνος έκ τής άναβολής» τό κρίνει δ άστυνομικός ύπαλληλος.

Σύμφωνα μέ τίς διατάξεις τοῦ Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, δπως έφαρμόστηκαν στήν πράξη, αύτοί πού μποροῦν νά κάνουν άνακριση είναι α) τακτικός δικαστής και β) άστυνομικός.

Γιά νά γίνει άνακριση πρέπει δ είσαγγελέας νά έκδωσει ένα έγγραφο πού νά άπευθύνεται στόν τακτικό άνακριτή ή στούς άστυνομικούς και νά τούς έξουσιοδοτει νά κάνουν άνακριση γιά μιά συγκεκριμένη πράξη. Αύτό βέβαια δέν ίσχυει στίς περιπτώσεις πού περιγράψαμε παραπάνω.

Τό κείμενο πού άκολουθει είναι μετάφραση ένός κειμένου προοδευτικών Ιταλῶν δικηγόρων πού προσαρμόστηκε στά έλληνικά δεδομένα άπό προοδευτικούς έλληνες δικηγόρους.

“Οταν άνακρίνεστε, δέν είστε ποτέ έλευθεροι, Σέ κάθε άνακριση θά άσκείται πάνω σας δσο τό δυνατό περισσότερη ψυχολογική βία. Δέν πρέπει νά εί-

στε άφελεις και νά πιστέψετε ότι μιλώντας μέ τόν άνακριτή θά άποδείξετε τήν.άληθεια, θά σᾶς καταλάβουν, θά τά καταφέρετε. Οι καλές άνακρίσεις είναι αύτές πού δέν περιέχουν τίποτα, άπό τίς δποίες δέν μπορεῖ κανείς νά βγάλει τίποτα, ούτε γιά σᾶς ούτε γιά τούς άλλους.

Σκοπός τής άνακρισης είναι νά σᾶς βγάλουν δσο τό δυνατό περισσότερες πληροφορίες γιά σᾶς, γι' αύτό πού πιστεύετε και κάνετε, γιά τούς άγωνες και τίς μορφές πάλης.

Γιά τούς φίλους σας και γιά δλους έκεινους πού άγωνίζονται γιά τόν ίδιο σκοπό μέ σᾶς. Μήν τούς κάνετε αύτό τό δώρο. “Ενας τρόπος είναι νά μήν τούς δείξετε καμιά οίκειότητα. “Οχι μόνο δέν θά λέτε τίποτα, άλλα θά είσαστε πολύ συντηριτικοί και κλειστοί.

2. ΑΝΑΚΡΙΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

“Οταν σᾶς άνακρίνουν στήν άστυνομία, τό πρώτο καθήκον είναι νά μάθετε ποιά είναι ή θέση σας. “Αν είσαστε μάρτυρες, άν είσαστε κατηγορούμενοι, άν είσαστε υπόπτοι, άν δηλαδή ύπάρχουν ένδείξεις έναντίον σας γιά κάποιο έγκλημα.

“Αν σᾶς άνακρίνουν σάν υπόπτους ή σάν κατηγορούμενους άπαιτείστε άμεσως τή βοήθεια και τήν παρουσία τοῦ δικηγόρου σας. Είναι τό μόνο δικαίωμα πού δέν μπορεῖ νά στερηθεί ποτέ δ κατηγορούμενος. “Αν σᾶς άρνηθούν τή βοήθεια και τήν παρουσία δικηγόρου, άρνηθείτε νά άπαντήσετε.

“Αν άνακρίνεστε σάν μάρτυρας, μήν άνοίξετε τό στόμα σας άν δέν γραφτεί πρώτα άπ' δλα δτι είσαστε μάρτυρες και δτι δέν ύπάρχει καμμιά ένδειξη έγκληματος σέ βάρος σας. Άπαιτείστε νά γράφονται δλες οι έρωτήσεις πού σᾶς γίνονται. Είναι κανόνας άπαράβατος στήν άνακριση, δλα νά γίνονται έγγραφως. Γιά δλα νά κρατοῦν πραχτικά. Πολλές φορές ή άστυνομία άνακρίνει σάν μάρτυρες αύτούς πού θέλει νά ένοχοποιήση. Νά είσαστε λοιπόν πολύ προσεχτικοί και άν σᾶς κάνουν έπικινδυνες έρωτήσεις, πέστε δτι δέν είσαστε ύποχρεωμένοι νά άπαντήσετε.

ΠΡΟΣΟΧΗ: “Αρνηση νά άπαντήσετε δέν σημαίνει άρνηση κατάθεσης. Νά άπαντάτε: Δέν έχω τίποτα νά δηλώσω. Π.χ.,είσαστε παρών στήν τάδε έκδήλωση; Είδατε τόν τάδε νά πετάει πέτρες; Πήρατε μέρος στή συνάντηση στήν δποία συζητήθηκε αύτό ή έκεινο; Σ' αύτές τίς περιπτώσεις μπορείτε

νά άπαντήσετε: «Δέν μπορώ νά άπαντήσω, έπειδή ή άπαντησή μου θά μπορούσε νά χρησιμοποιηθεί έναντίον μου και για τό λόγο αυτό σ' δλες τίς έρωστήσεις που θά μου κάνετε θά άπαντώ: Δέν έχω τίποτα νά δηλώσω».

3. ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ ΑΝΑΚΡΙΣΗΣ

«Η άστυνομία ξέρει πάντα πολύ λιγότερα άπ' αύτά που ύποκρίνεται δτι ξέρει.

«Οπως είδατε και παραπάνω, ή άστυνομία θά μπορούσε νά σᾶς άνακρίνει σάν μάρτυρες, σάν υπόπτους ή σάν κατηγορούμενους. Θά σᾶς κάνουν νά πιστέψετε δτι κάθε μέσο που χρησιμοποιούν γιά νά σᾶς κάνουν νά πεῖτε τήν «άληθεια» είναι νόμιμο. Θά σᾶς κάνουν έπιδειξη τής δύναμής τους και τής έξουσίας τους. Ή άπειλή τής ένοχοποίησής σας είναι ένα μέσο γιά νά σᾶς κάνουν νά πεῖτε αύτά που δέν ξέρουν. Θά σᾶς άπειλήσουν μέ δίωξη γιά «άρνηση κατάθεσης». Νά έπιμείνετε σ' αύτά που άναφέραμε παραπάνω, σ' αύτούς τους άπλους κανόνες. Μιά συμπεριφορά σταθερή και συνεπής άπομακρύνει τόν κίνδυνο ένοχοποίησής σας.

Θά σᾶς κάνουν νά αιστανθείτε μόνοι και χωρίς βοήθεια, θά προσπαθήσουν νά σᾶς πείσουν δτι κανείς δέν μπορεί νά σᾶς βοηθήσει, και μόνο άπ' αύτούς έξαρτάται νά σᾶς άφήσουν ή νά σᾶς κρατήσουν.

«Οταν θά σᾶς ξέρουν μεταχειριστεί έτσι και έλπιζοντας δτι σᾶς ξέρουν «μαλακώσει» λιγάκι, θά άλλάξουν τόνο. Θά βρείτε κάποιον άστυνομικό «καλό», που θά «ένδιαφερθεί» γιά σᾶς, γιά τίς δυσκολίες σας, γιά τούς δικούς σας, γιά τά παιδιά σας. Θά περάσετε έτσι άπό μιά φάση έπιθετική σε μιά φάση καλωσύνης. Είναι μιά πολύ λεπτή στιγμή.

Νά είστε πολύ προσεχτικοί και δηγυπνοί. Θά προσπαθήσουν νά σᾶς μπερδέψουν, νά σᾶς άπομονώσουν άπό τούς φίλους σας. Θά σᾶς καλέσουν νά διαχωρίσετε τίς εύθυνες σας, θά σᾶς καλέσουν ν' άνοιξετε τήν καρδιά σας. «Αν δλα αύτά δέν φθάνουν γιά νά σᾶς κάνουν νά γίνετε «λογικός», θά σᾶς έπιτεθούν και πάλι στά «ΐσια».

Θά σᾶς κρατήσουν κάτω άπό πίεση γιά ώρες και ώρες, θά σᾶς έπαναλάβουν τίς ίδιες έρωτήσεις, ξαναρχίζοντας μέ καινούργια δρμή. Χιλιάδες φορές θά προσπαθήσουν νά σᾶς μπερδέψουν, νά σᾶς ταπεινώσουν, νά σᾶς κουράσουν. Σέ πολλές περιπτώσεις, δλοι ξέρουν, οί άνακρινόμενοι χτυπιούνται, βασανίζονται.

Μήν πιστεύετε ποτέ σέ κείνο που σᾶς λένε, ή σᾶς δείχνουν ή σᾶς κάνουν ν' άκουτε. Θά σᾶς κάνουν ένα σωρό κόλπα, θά σᾶς φέρουν σέ άντιπαράθεση μέ δηλους άστυνομικούς, μέ δηλους κατηγορούμενους ή μάρτυρες. Θά σᾶς διαβάσουν κείμενα που

θά σᾶς λένε «ό τάδε τά είπε δλα, είναι βλακεία νά έπιμένεις». Θά σᾶς κάνουν ν' άκούσετε μαγνητοφωνημένες τηλεφωνικές συζητήσεις, θά σᾶς δείξουν φωτογρφίες κλπ.

Μείνετε μονοκόμματα και ξεροκέφαλα δεμένοι στίς δηλώσεις σας. Θά σώσετε τόν έαυτό σας και τούς δηλους.

«Η τεχνική τής άνακρισης άποσκοπεί νά σᾶς βάλει σέ μιά κατάσταση κατωτερότητας, άβεβαιότητας, άνασφάλειας. Μήν ξεχνάτε ποτέ αύτή τή θεμελιώδη διαφορά: «Οποιος άνακρίνει ύπερασπίζει μιά τάξη και ενα κράτος άδικο, και έπομένως είναι Ιστορικά πιό δύνατος. «Οποιος άνακρίνεται, ύπερασπίζει αύτόν που δουλεύει γιά τήν πιό μεγάλη ύπόθεση τού καιρού μας. Τήν ύπόθεση τού λαού.

4. ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

«Η μόνη ύποχρέωση που έχετε δταν σᾶς άνακρινουν είναι νά δηλώσετε τά στοιχεία τής ταυτότητάς σας. Πδως λέγεστε, ποῦ γεννηθήκατε, τί δουλειά κάνετε, ποῦ μένετε. Μήν άπαντάτε σέ καμιά δηλη έρωτηση, είναι δικαιωμά σας και σύμφερον σας. Σέ δλες τίς έρωτήσεις νά άπαντάτε: Δέν έχω τίποτα νά δηλώσω.

Μήν άφήσετε τόν έαυτό σας νά παρασυρθεί άπό άπειλές, ούτε νά ξεγελαστείτε άπό ύποσχέσεις δτι θά σᾶς έλευθερώσουν ή θά καλύψουν τήν ύπόθεση. Τίς περισσότερες φορές τό δικαστούριο δέν έχει κανένα δηλο άποδεικτικό στοιχείο έναντίον σας παρά μόνο τίς δηλώσεις σας στήν άστυνομία. Είναι άχρηστο νά τούς κάνετε αύτό τό δώρο.

Μήν άπαντάτε σέ καμιά έρωτηση πού σᾶς κάνουν ἀν δέν γραφτεί σάν τί σᾶς άνακρινουν. «Αν δηλαδή είσαστε μάρτυρες, υπόπτοι ή κατηγορούμενοι. «Αν δέν σᾶς ποῦν τίς κατηγορίες, ἀν δέν σᾶς δείξουν τίς άποδείξεις έναντίον σας, ἀν δέν μπορέσετε νά μιλήσετε πρώτα μέ τόν δικηγόρο σας, ἀν δέν σᾶς λένε ποιά έξουσία έδωσε τό δικαίωμα στήν άστυνομία νά σᾶς άνακρίνει, ἀν γιά δλες αύτές τίς έρωτήσεις δέν κρατηθούν πρακτικά, μήν άνοιξετε τό στόμα σας μήν πήτε τίποτα, είναι δικαίωμα σας.

«Έχετε τό δικαίωμα σάν κατηρορούμενος νά πήτε δτι ψέμμα σᾶς κατέβει στό κεφάλι. Είναι δμως πολύ έπικινδυνο, έπειδή θά μπορούσατε νά μπλεχτείτε σ' ένα τέτοιο μπέρδεμα άπό ψευτιές, άπό τό δποιο θά ήταν άδύνατο νά ξεγλυστρήσετε. Νά είστε άπλοι και προσεχτικοί.

«Αν σέ μιά έρωτηση δέν είστε σίγουροι πῶς ν' άπαντήσετε και δέν μπορείτε άπλως ν' άρνηθείτε μ' ένα δχι, άντι νά δώσετε άδέξιες έξηγήσεις, άπαντήστε άπλα «δέν έχω τίποτα νά δηλώσω». Κάντετο άκομα κι ἀν οί έρωτήσεις που σᾶς κάνουν δέν έχουν καμιά σχέση μέ τά γεγονότα γιά τά δποια σᾶς κα-

τηγοροῦν. Οἱ ἀπαντήσεις σας μποροῦν νά χρησιμέ-ψουν σάν στήριγμα ἄλλων ἐρωτήσεων.

Μιά ύπεράσπιση δέν ἐφευρίσκεται μέσα στό ἀ-στυνομικό τμῆμα. Μελετιέται μέ καθαρό κεφάλι μαζί μέ τό δικηγόρο σας. "Οσο διάστημα δέν ἔχετε δικηγόρο ἔνα πράγμα πρέπει νά κάνετε. Νά διατη-ρήσετε, μέ τό νά μήν πεῖτε τίποτα, δλες τίς δυνατό-τητες τῆς ύπεράσπισης.

Τό ἴδιο δταν σᾶς παρουσιάζουν φωτογραφίες, μήν πεῖτε «δέν ξέρω», ἀρνηθεῖτε νά ἀπαντήσετε. Μπορεῖτε πάντα μετά νά καθορίσετε καλύτερα τά πράγματα.

Πάρτε τό χρόνο πού σᾶς χρειάζεται καί μήν ἀπά-ντατε βιαστικά. Μή συζητάτε τίποτα μέ τούς ἀ-στυνομικούς. Μήν ἀναγνωρίσετε ποτέ τόν ἑαυτό σας, ἀκόμα κι ἂν σᾶς δείξουν μιά πολύ καθαρή φω-τογραφία. Μή δηλώσετε δτι ἔχετε κάνει αὐτό ἢ δτι ἔχετε πάρει μέρος σέ κάποια γεγονότα πού σᾶς ἐνο-χοποιοῦν. Μή μιλάτε πολύ καί ἀρνηθεῖτε νά ἀ-παντήσετε σέ ἐρωτήσεις πού δέν εναι σχετικες μέ τίς κατηγορίες πού σᾶς ἀποδίουν. Μή δώσετε ποτέ λογαριασμό γιά τίς πράξεις σας. Μή δηλώσε-τε ποτέ σέ ποιά δργάνωση ἀνήκετε ἢ ἀνήκουν ἄλ-λοι φίλοι σας, ποιοί είναι, ποιά είναι ἡ γνώμη σας γι' αὐτούς τί πράγματα λέγονται γι' αὐτούς.

Μήν ἀφήνετε ποτέ νά σᾶς ύποβάλλεται ἢ ἀπάν-τηση σέ μιάν ἐρώτηση ἀπό τόν ἀνακριτή. Χρησιμο-ποιειστε πάντα δικά σας λόγια. Νά είστε ἀπλοί, συ-νεπεῖς σταθεροί. Σέ μιά ἐρώτηση είναι καλύτερο πρῶτα νά ἀρνηθεῖς καί μετά νά ἔξηγήσεις, παρά πρῶτα νά ἔξηγήσεις καί μετά νά ἀρνηθεῖς, μέ κίν-δυνο νά μπερδευτεῖς.

"Οταν σᾶς ζητοῦν πληροφορίες σέ πράγματα πο-λύ σοβαρά ἢ πολύ γνωστά, νά ἔχετε ἀμφιβολίες καί νά ἀπαντάτε χρησιμοποιώντας τήν ταχτική τοῦ «μοῦ φαίνεται πώς είναι ἔτσι», «μπορεῖ νά είναι ἔ-τσι μά δέν είμαι σίγουρος». "Οταν ἀντίθετα σᾶς ζη-τοῦν πληροφορίες γιά λεπτομέρειες σ' αὐτή ἢ σ' ἐ-κείνη τή περίπτωση γι αὐτόν ἢ γιά τόν ἄλλο, πρέπει νά πειτε «δέν θυμάμαι», «δέν ξέρω», «δέν είδα».

"Αν σᾶς χτυπήσουν ἢ σᾶς βασανίσουν, ἢ πρώτη σας δουλειά μόλις σᾶς ἀφήσουν ἀλεύθερο είναι νά πάτε ἀμέσως σ' ἔνα γιατρό. "Οταν σᾶς ἀνακρίνει δικαστής, πρίν ἀπαντήσετε σέ δποιαδήποτε ἄλλη ἐρρώτηση, ἀπαιτεῖστε νά γραφτεῖ δτι σᾶς χτύπησαν (δ τάδε, ἐκεῖ τότε).

ΑΝΑΚΡΙΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗ

"Οταν ἀνακρίνεστε ἀπό δικαστή οί κανόνες δέν ἄλλάζουν. Ή συμπεριφορά σας πρέπει νά είναι ἐ-πομένως ἢ ἴδια. Ό δικαστής είναι πιό ἐπικίνδυνος ἀπό δποιοδήποτε ἀστυνομικό. Ό ἀστυνομικός ἔχει τή δύναμη, δ δικαστής ἔχει τό νόμο. Είναι τό ἴδιο πράγμα. Ό δικαστής είναι αὐτός πού σᾶς φυλακί-

ζει, πού μαζεύει δλα τά στοιχεῖα σέ βάρος σας.

Πάντα στήν ἀνάκριση κρατιοῦνται πρακτικά. Δηλώστε τά στοιχεῖα τῆς ταυτότητάς σας, σ' αὐτό, τό σημεῖο δέν πρέπει νά πεῖτε ψέμματα.

Πρέπει νά διαβάζετε πάντα τά πρακτικά μέ προσο-χή πρίν ύπογράψετε (δν βέβαια ύπογράψετε). Προ-σέξτε δ, τι ἔχετε πεῖ νά ἔχει ἀποδοθεῖ μέ τά λόγια σας κι δχι μέ τά λόγια τοῦ ἀνακριτή. Ζητεῖστε καί ἐ-λέγετε ἀν είναι γραμμένες οί ἐρωτήσεις. Οἱ ἀστυνο-μικοί καί οί ἀνακριτές γενικά είναι ύποχρεωμένοι νά γράφουν στά πρακτικά δλες τίς διαμαρτυρίες καί δλες τίς δηλώσεις σας. Ζητεῖστε νά ύπογράψει μαζί σας τά πρακτικά αὐτός πού πράγματι σᾶς ἀνέ-κρινε. Πρίν ύπογράψετε, βάλτε στά πρακτικά δλες τίς διορθώσεις καί τίς μετατροπές πού νομίζετε. 'Αλλοιώς δέν ύπογράφετε.

'Ακόμα δέν ύπογράφετε ἀν σᾶς φέρθηκαν ἀσχη-μα καί σᾶς χτύπησαν κι ἀκόμα δέν φαίνεται ἢ ἀκρι-βής ώρα πού ἔκλεισε ἢ ἀρχισε ἢ ἀνάκριση.

Μόλις είστε σέ θέση, ἀναφέρτε τό περιεχόμενο τῆς ἀνάκρισης στούς φίλους σας. Πρέπει σ' αὐτό νά είσαστε πολύ προσεχτικοί. Τό νά είσαστε προ-σεχτικοί καί ύπευθυνοι σημαίνει πώς πρέπει νά ἀ-ναφέρετε κάθε παραμικρή λεπτομέρεια, ἀκόμα καί τά πιό ἀσήμαντα πράγματα καί πάνω ἀπ' δλα τά πιθανά λάθη πού ἔχουν γίνει.

"Ολοι οι ἀγωνιστές πρέπει νέ ἔξοικειωθοῦν ύπο-μονετικά μέ τήν ἀνάκριση, νά τή μάθουν καλά.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΔΑ — ΒΑΣΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Οἱ δδηγίες πού περιέχονται ἀδω ἀπευθύνονται σ' δλους αὐτούς πού ἀγωνίζονται ἐνάντια στήν κατα-πίεση. Δέν θέλουμε ἀδω νά ἀραδιάσουμε ἔξυπνά-δες, ἔχουμε τή συναίσθηση τοῦ ποῦ ἀρχίζει καί ποῦ τελειώνει ἢ νομική ύπεράσπιση.

Στή διαδικασία τῆς ἀνάκρισης βρισκόμαστε ἀ-πέναντι σέ ἔχθρούς καί ἔτσι πρέπει νά τούς ἀντιμε-τωπίζουμε. Μήν ξεχνάτε: βρίσκεστε σέ ἔχθρικό ἐ-δαφος.

'Ο ἔχθρος ἔχει δπλα βασικά τήν καταπίεση, τή βία σ' δλες τής τίς μορφές. 'Ο ἀστυνομικός πού σᾶς μιλάει καλωσυνάτα, δ ἀνακριτής πού σᾶς ἀ-πευθύνεται μέ συμπάθεια.

"Άλλο ἔνα δπλο είναι τό σπάσιμο τοῦ ἡθικοῦ. Τό ρεφραίν τους είναι «σ' ἔμπλεξαν μ' αὐτά». Μόνη ἀ-πάντηση ἢ ἀντίσταση, δηλαδή ἢ σταθερή καί συνε-πής στάση.

Τό νά μιλάτε στούς ἀστυνομικούς ἢ νά ύποχρεεῖ-τε στίς πιέσεις τους σημαίνει πώς δυναμώνετε τήν ἔξουσία τών ἀνθρώπων, πού δέν είναι μόνο δικοί σας ἀντίπαλοι, ἄλλα καί τών μαζῶν.

'Αντίθετα, ἀν κάνετε μήνυση γιά κάθε παραβία-

ση, γιά κάθε παράνομη συμπεριφορά τους, δταν παραμένετε σταθεροί μπροστά τους, μ' αύτούς δλους τους τρόπους ἀποδυναμώνετε τήν ἔξουσία τοῦ

ἀντιπάλου, προκαλεῖτε διαιρεση σ' αύτόν, μέ λίγα λόγια μειώνετε τή δύναμη τῆς ἀντιλαϊκῆς καταπίεσης τῆς ἄρχουσας τάξης.

Στό στρατόπεδο τῶν καταπιεσμένων δ' ἀγώνας τοῦ καθενός εἶναι ἀγώνας γιά δλους

E.A.D. Αθήνας

Σχολια Σχολια Σχολια

ΒΕΝΑΡΔΟΣ:

*Eras Androos oon den
erine dios los*

Ο Θόδωρος καταδικάστηκε 20 ετών στην "μετεφηβική" του ηλικία σε 20 χρόνια, που με αποδράσεις, στάσεις κ.λ.π. τα αύξησε ακόμα περισσότερο. Μεγάλωσε στα χρόνια της χούντας και μίσθησε το κράτος και τα όργανά του όπως όλος ο κόσμος τότε. Μόνον που δεν στάθηκε εκεί. Σαν νέος, σαν ζωηρός, ήθελε να τους κάνει κάπιο κακό, έτσι πίστεψε και έτσι έκανε πέρα από κριτικές περι καλού και κακού. Η απάντηση της "δικαιοσύνης" είναι άμεση. Το μέγιστο της ποινής, κανένα ελαφρυντικό, χωρίς να χει σκοτώσει: αυτά επειδή ο κόσμος τον είχε συμπαθήσει κι η υπόθεση είχε απήχηση.

Ο Θόδωρος μέσα στη φυλακή δοκίμασε τα πάντα προκειμένου να επιζήσει ακέραιος, να μην ενσωματωθεί. Ο αγώνας του τον κρατά στη ζωή και κάποια ελπίδα για μετριασμό της ποινής, γιατί ήταν παράλογη. Ακόμη πιο παράλογες είναι στην Ελλάδα, οι συνθήκες ζωής μέσα στη φυλακή. Ατέλειωτες διαμαρτυρίες, απόπειρες

αυτοκτονίας. Σαν ένδειξη διαμαρτυρίας αυτοκαταστρέφεται και ξητάει νοσηλεία γιατί ο κρατούμενος έχει ανάγκη ψυχολογικής περιθαλψης και φροντίδας, που σαν άρρωστος υποτίθεται ότι πρέπει να του δώσουν. Θέλει επίσης να ενασθητοποιήσει κι ένα κομμάτι του έξω κόσμου.

Τα περισσότερα χρόνια του μέσα τα βγαλε στη Κέρκυρα στην πειθαρχική, ακόμα και στην Αλλαγή (1981-1984). Εκεί πριν την τελευταία του μεταγωγή στο Κορυδαλλό είχε αυτοπυρποληθεί και γι' αυτό τον είχαν στην απομόνωση χωρίς στρώμα και κουβέρτες (η δικαιολογία ήταν για να μην τα κάψει).

Το ωραίο είναι ότι εκτός από τα βίαια μέσα έχει χρησιμοποιήσει και όλα τα νόμιμα. Υπομνήματα, καταγγελίες, μηνύσεις κατά των υπευθύνων. Φάκελλοι αμέτρητοι. Φυσικά το αποτέλεσμα ήταν η απογοήτευση. Όλες οι υποσχέσεις βγαίνουν ψεύτικες ακόμα και οι πιο επίσημες, δηλαδή του υπουργού Αλεξανδρή κ.λ.π. Απορ-

ρίπτονται όλες οι αιτήσεις μετριασμού ποινής απ' όλους τους προέδρους δημοκρατίας που είχαμε. Κι όμως δεν νοιώθει πα σαν παράνομος. Όταν έχει πάσιει δουλειά σαν κουρέας αισθάνεται ότι είναι πια η δουλειά του και πιστεύοντας ότι θα βγει σύντομα, λέει σε όλους ότι θα ανοίξει κουρέο. Μία αμνηστεία – πράγμα άγνωστο στην Ελλάδα – θα τον έβρισκε πια διαφορετικό.

Για τρια ολόκληρα χρόνια προσπαθεί να διακόψει την ποινή του εξ αιτίας βλάβης της υγείας του. Όλοι οι γιατροί και οι εμπειρογνώμονες βεβαιώνουν ότι είναι επαίνηση για τη ζωή του η συνέχιση της ποινής. Όλα τα δικαστήρια που έκανε σε Πειραιά και Κέρκυρα απορρίπτουν το αίτημά του γιατί "έπαιξε θέατρο" όπως έντεχνα διαδίδει η σωφρονιστική υπηρεσία. Γράφει σε γράμμα του από την Κέρκυρα στις 2.3.83:

Κέρκυρα 2.3.1983

Μάθε ότι οι τρεις ψυχίατροι-πραγματογνώμονες που με εξέτασαν εδώ αποφάνθηκαν ότι πρέπει να μεταφερθώ —το ταχύτερο δυνατόν— για θεραπεία και παρακολούθηση στο ψυχίατρείο κρατουμένων Κορυδαλλού.

Ο κ. Διευθυντής εδώ, αν και όπως σου γράφω παραπάνω, έπρεπε να μου γίνει μεταγωγή, επενέβει για να μη μόνο γίνει εκτάκτως. Η απροκάλυπτη ψυχολογική βία και η εμπάθεια που υφίσταμαι εδώ, κυρίως εξαιτίας της θέσης μου απέναντι στις φυλακές της Κέρκυρας που είχα λάβει από τα μέσα μαζικής ενημερώσεως στο παρελθόν, με έχει φέρει σε κατάσταση ανάγκης που αποκλείει το άδικο.

Αυτός επεμβαίνει σε όλες τις ενέργειες που κάνω για να φύγω από την Κέρκυρα προκειμένου να με κρατήσει εδώ και με τα δόντια ακόμα.

Από τη Θεσσαλονίκη έλαβα ένα πιστοποιητικό από ψυχίατρική κλινική η οποία με αναλαμβάνει αν διακοπεί η ποινή μου. Γι' αυτό θα πρέπει να μου γίνει μεταγωγή στο ψυχίατρείο Κορυδαλλού προσωρινά μέχρι να γίνει η δίκη μου αυτή.

Στην εκδίκαση της νέας μου αίτησης για να διακοπεί η ποινή μου (λόγω ανηκέστου βλάβης της ψυχικής μου υγείας) θα παραστεί —όπως μου υποσχέθηκε— και ο κ. Αλεξανδρής.

Μάθε επίσης ότι στην τελευταία συνεδρίαση του Τριμελούς Πλημμένου του Πειραιά με έκριναν —επί της αυσίας— άρρωστο σύμφωνα και με τις γνωματεύσεις δύο πραγματογνωμόνων και του γιατρού μου ψυχίατρου Βασίλη Λόργα —και συμφώνησαν ότι πρέπει να μεταφερθώ σ' ένα ανθρώπινο κατάλληλο θεραπευτήριο, τυπικά όμως μου απέρριψε το αίτημα μου γιατί δεν είχα στα χέρια μου ακόμα το πιστοποιητικό μιας κλινικής που να με αναλαμβάνει για θεραπεία.

Τώρα όμως όπως καταλαβαίνεις αφού το έχω πλέον στα χέρια μου το πιστοποιητικό αυτό, και με τη συμπαράσταση συμπαράταξη του κ. Αλεξανδρή, η απόφαση θα είναι θετική.

Το μόνο που μένει πια, είναι να μεταφερθώ το ταχύτερο δυνατόν στο ψυχίατρείο κρατουμένων του Κορυδαλλού για να υποβάλλω μια νέα αίτηση στο Τριμελές Πλημμένο του Πειραιά.

Γι' αύτό φρόντισε και συ, όσο μπορείς, να μεταφερθώ από την Κέρκυρα.

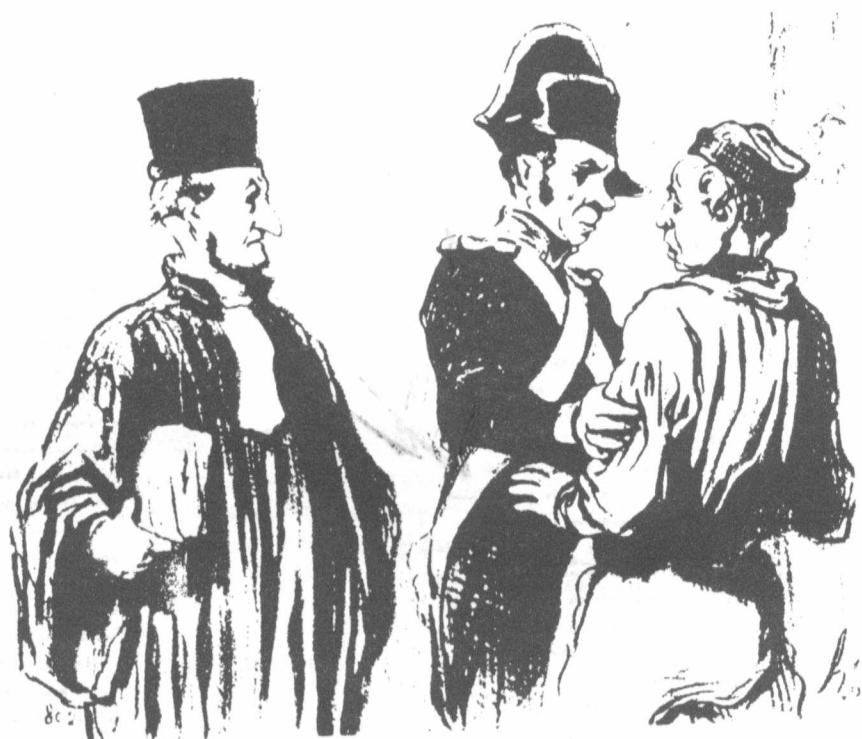
Φιλικά
Θεόδωρος Βενάρδος

Στο Νοσοκομείο κρατουμένων στην Αθήνα, όπου τελικά φτάνει μια από τις πολλές φορές, τσακώνεται με την φρουρά (τότε Χωροφυλακή) γιατί νόμιμα ζητούσε να μην στέκεται ο φρουρός στην πόρτα του θαλάμου, αλλά στην είσοδο, όπως κανονικά πρέπει. Αποτέλεσμα: τον πυροβολούν και τραυματίζεται σοβαρότατα.

Στον Κορυδαλλό πριν το τέλος, όταν τον κρύβουν από τη μάνα του, πάνει πια να κάνει αιτήσεις, δεν δέχεται πια επισκέψεις απ' τους δικούς του, ράβει το στόμα και τα αυτιά. Δεν θέλει να μιλάει και να ακούει.

Το ότι τελικά κρεμάστηκε δεν ήταν μόνο γιατί υπόφερε πολύ επί 11 χρόνια. Πολλές φορές η φυλακή σπρώχνει στην αυτοκτονία. Αυτός που σγωνίζεται δεν το κάνει γιατί δεν θέλει να τους κάνει το χατήρι. Όμως υπάρχει και η εξάντληση. Κάποτε οι δυνάμεις τελειώνουν ιδίως ύστερα από τόσα χρόνια και τόσα μαρτύρια. Το δίδαγμα τώρα της ιστορίας αυτής: Ο Θόδωρος και τεράστιες δυνάμεις και προσωπικότητα είχε. Και δοκίμασε όλους τους τρόπους ν' αντισταθεί. Νόμιμους, παράνομους, παθητικές αντιστάσεις, τα πάντα εκτός να γίνει δικός τους, να χάσει την αξιοπρέπειά του, αυτό δηλαδή που μας ζητάνε. Το ότι δεν τα κατάφερε και τέλειωσε έτσι, τα λέει όλα.

Η ΠΑΡΑΝΟΙΑ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Πώς τα έλαφρυντικά στοιχεία για τον κρατούμενο μπορούν να μετατραπούν σε επιβαρυντικά; Σ' αυτό το ερώτημα μπορεί πολύ εύκολα να απαντήσει η «δικαστική διαλεκτική». Ας δουμε μία ακόμα περίπτωση εκδήλωσης ενός περίεργου νομικής φιλοσοφίας συλλογισμού.

Η Κωνσταντίνα Λάμπρου 19 ετών, συνελήφθει για χρήση χασίς, στη Λαμία, και βρίσκεται προφυλακισμένη στις γυναικείες φυλακές Κορυδαλλού από τις 23.8.84.

Στις 30.1.85 υπέβαλε στο Συμβούλιο Εφετών αίτηση για μετατροπή της προσωρινής κράτησης, σε αποφυλάκισή της με περιοριστικούς όρους (εγγύηση κ.λ.π.).

Παρατήρηση 1η: Η κρατούμενη δεν είναι τοξικομανής. Κατά καιρούς έχει κάνει χρήση χασίς.

Παρατήρηση 2η: Στην αίτηση της ζητά να μείνει με τη γιαγιά της. Υπάρχει συνεπώς συγγενικό πρόσωπο στο οποίο μπορεί να μείνει.

Παρατήρηση 3η: Οι επιπτώσεις που έχει η κράτησή της

στις φυλακές είναι δυσμενής, ψυχολογικά και σωματικά.

Παρατήρηση 4η: Η κρατούμενη διώκεται σε βαθμό πλημμελήματος, παρ' όλα αυτά πρόκειται να δικασθεί από το Πενταμελές Εφετείο λόγω συνάφειας με πράξεις συγκατηγορουμένου της.

Παρατήρηση 5η: Δεν έχει συλληφθεί προηγούμενα για παρόμοιο αδίκημα.

Παρατήρηση 6η: Η αποφυλάκισή της δεν δημιουργεί κίνδυνο για το κοινωνικό σύνολο. Αντίθετα, η διατήρηση της προφυλάκισης της δημιουργεί έντονά προβλήματα.

Παρατήρηση 7η: Η έκθεση της κοινωνικής λειτουργού αναφέρει σαν ουσιαστική αιτία της κατάστασής της την έλλειψη οικογενειακού περιβάλλοντος. Κάτι που λειτουργεί σαν ελα-

ΦΡΟΥΤΙΧΟ.

Όλα όσα αναφέρθηκαν θάπτετε να λειτουργήσουν σαν θετικά στοιχεία για την αποφιλάκισή της. Το σκεπτικό όμως της απόφασης μετατρέπει το μαύρο σε άσπρο. Παίρνοντας μάλιστα το τελευταίο γεγονός (έκθεση κοινωνικής λειτουργού) χρησιμοποιεί το επικείρωμα ανεστραμμένο και προτείνει να παραμείνει στη φυλακή επειδή στερείται οικογενειακού πε-

μα τυχικούν κράξη που τιμωρείται με το εργαλ έωρ.
1 ΜΑΐΟΥ 74/70 οι βεβόδοι πλημμύρας. Η περιοχή δρόμος έτη
τίνε στο Πενταπλές θρησκεία λόγω συνεργασίας με κρήτες
συγκετητηριούμενου της σε βεβόδο μεταφύγων. Με το
υπ'ερθέμ. 8/1984 ένταξη, την Ανακριτή Πλατίνα/κών απέκτει
του οικού η λοιπή διατηρήση με την υπ'ερθέμ. 191/
1984 διάταξη του Προεδρου Ερετών άθρων διατάχθησε
η προσωρινή κράτηση της εισοδού. Εκείνη πετά τη
διάταξη του δρόμου 291 ΚΠΔ εδώ η προσωρινή κράτηση
την κατηγορούμενου έσπονδοθός και μετά την
περιοχή του σε δίκαιο δόνταται το εργαλό Συμβούλιο
οικοδόμησης για την αντικαταστάση με περιοριστικός
δρόμο. Αρμόδιο σε ενσυντο Συμβούλιο Ερετών από δύο
περιπτώσεων και σταν η υπόδειξη έπειτα να επικρέπει στο
Πλατίνα/κών Οδότε τυχόν άπορης τοποθεσίας εισόδου εγκλητικής
απότομης πλημμύρας ή πλημμύρας από την κατηγορούμενο. Όπου
την υποβάλλει νέας εισόδου εκδ την κατηγορούμενο. Όπου
καρέστας υποβάλλεται η προνομεία είσοδος αρμόδιως
εισόδευση στο Συμβούλιο Έσος και πράξη με εισέσθετο
ουσιαστικόν. Έτοι με τα στοιχεία της διατηρήσας
κράτησης δύο η εισόδου πλημμύρας 19 επών από παλέ
την πλημμύρα που έγινε στην περιοχή της Καρδίτσας στις 22/7/1978 με
μετρητή πλημμύρας κορών περιπλανήσιμης (χερός).
κυρίως δύοτε καρεβόρεται στα της περιές της Κέντρης
την πλημμύρα. Την πλημμύρα της Κέντρης της
εγκατελεύθερων από τους γονείς της και τη γειτονία της
με την οικού διέγει στο Πριόπλες Κρήτης στην οποία
έγινε στην πλημμύρα την πλημμύρα της Κέντρης της Κέντρης της
δύο διάνοιας στην προνομεία είσοδος της εισόδου
την πλημμύρα της Κέντρης της Κέντρης της Κέντρης της
νεο κατοίκησης δύο φύλων από την προστασία της υπόσχεται
(δύοτε την πλημμύρα της Κέντρης της Κέντρης της Κέντρης της
την πλημμύρα της Κέντρης της Κέντρης της Κέντρης της Κέντρης της
κούβας λόγως άρχης από την Κέντρη της Κέντρης της Κέντρης της

ριβάλλοντος!

Το πόση λογική περιέχει το σκεπτικό της απορριπτικής απόφασης δεν χρειάζεται να προσπαθήσει κανείς να ψάξει να τη βρει.

Έτσι όποιος δεν έχει οικογενειακό περιβάλλον πρέπει να κλείνεται στις φυλακές. Όπου βέβαια θα βρει τον παράδεισο!

40-0μδc 145/35

Το Εμπρόσθιο Κράτον της Αρχαίας

Διηγμοτήσηκε από τους Δικαιοστές : Παντελή
Ανδρέα Εφετίνη προερχόμενη (επειδή καλώντωντεί ο
Ιράκλιος μεταξύ των πρεσβυτερών του Βριλίσκου), Ιωάννη
Δικαιοτόλου καθώς Βελότιο Βρίλισσα Εφετές.

Συνεδρίασε στο ελάκινο θημάτιο διευκρέψεων στις 4 Φεβρουαρίου 1985. Στη συνεδρίαση περίστατο ο λανθραστεύεις ληστών Αθηνας Κηφισίας Κηφισίας και η Γραιματεύσεις Κλεψύδρας Κέρκυρας.

Ο καρπεύων Εισαγγελέας υπεβαίνει στο Συμβούλιο την σχετική διλογογράφη με την αριθμό 30 Ιανουαρίου 1985 εξέταση της Κών/νεας Αδμήρου για εντικαιωτέσσειν την πομπολυτική κράτησης της με περιοριστικούς δρόμους με την έγγραφη κράτηση των οποίων έχει αριθμό 157/85 και έχει ως έξοδο. Ειδόμενη την αριθμό 30 Ιανουαρίου 1985 έξιπλη της νοοθίκου Κών/νεας Αδμήρου. Αδμήρου με την οποία έπιπει η αντιταποποίηση την προσωρινή κράτηση της με περιοριστικούς δρόμους και επέδινη Η επόμενη παρεμβολή στο Παντελεήλας κρατείται λόγοντας με την ευθύνη της ίδιας έπειτα από σύμφωνη γνώμη του Κρατού δρου Επειδήν λόγοντας θέτει το υπ' αριθμ. 1494/1984 έγγραφο του) κατά τη διεύθυνση των δρόμων 20 και 21γ Χ.663/77 και άλλωστε τις χρήση νεριάνων όπως λύγων (χαροκόπειο

Εργαλείο 3 του 245/85 Βουλ.συμβ. Ερ. Αθηνας

και την οδηγίας στη λαμβάνει στον επικονιτηρούρομπο-
νέθεται Ήλεία Σάμιτσα, στο ακέτι του οκτούνον δέκαε
τη μεταξύ ακόμη χρόνο, χρήσιμη γεύσης. Όμως εκδέστει
νέα στην πρινέρην είτηση της, δύν έχει κανέναν
έλιο από τις γυλακές εκτός από τη γεύση της ΗΡΑΙ
η γυλακή της θημικούρτης φυσολογικό προβλήματος.
Όμως η έξοδος της από τις γυλακές χωρίς εργα-
τικού χωρίς άλλους εκδρόμους ή βοήθειας δημιουργεῖ τον
μέσημενο κινύρων κατακοντισμό της. Περισσότερο
κινύρωνερ έλιο από τη γυλακή καρφ μέσα με διεξ
τις διαμερείς φυσολογικές εισιτώσεις, ή επιδόσεων
χρειάζεται περισσότερο τη βοήθεια της εισιτέρας
προστασίας αντλίων και εποφλεγκιζομένων παρό
την ελασθερία της. Ήδη δύναει αυτός τον λόγον
κρίνονται αναγκαίες την συνέχιση της κροοφυλιώνής
κράτησης της δικαίου προσφέρεις δικτύο με το νε-
αίρη. 1545/3-12-84 Βοδεύειμα των Συνδούλων Σε¹
τα την επιδροφή της προστασίας της. ΔΙΑ
Π.Υ.Τ.Α. Ηροτέλην Η' Εποχής της ή από 30 Ιανουαρίου
1985 είτηση της υποδέκουν Κανονισμών Αριστ. Αδρέαρο
με την οποία έχειται να εντικνούστεται η προσφυγή
κράτησης της κε περιοριστικός δρους Αθηνών 1
Φεβρουαρίου 1985. Ο Αγγελιστηλέος Μετεπόντων Καν.

Ληφθεὶς δὲ τὸν Εἰσαγγελέα καὶ αναφέρθηκε στὴν περιπόλων κρόταση τὸν τὴν οὐκίαν ανέκουει καὶ προφορικά καὶ ακεχθόησα.

ΣΙΝΙΩΡΟΣ : ΜΙΑ ΕΝ ΨΥΧΡΩ ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ

Μια από τις εν ψυχρώ δολοφονίες που έκαναν αστυνομικοί, ήταν αυτή της 5 Ιούλη πυροβολώντας τον Αντρέα Σινιώρο.

Ο Α. Σινιώρος ήταν γνωστός στην αστυνομία της πόλης του, στα Ν. Λιόσια, γιατί πριν 3 χρόνια, είχε συλληφθεί για κατοχή ενός τσιγάρου με χασίς. 19 χρονών τότε, του προτείνονταν μέσα στη φυλακή να γίνει χαριές. Αυτός απαντά ότι δεν υπάρχει τέτοια περίπτωση και φωνάζει ότι "όλοι οι μπάτσοι είναι παλιοπούστες". Έπειτα από αυτή την αντίδρασή του, του κάνουν φάλαγγα.

Μετά από 10 μήνες φυλάκιση, ο Α.Σ. παντρεύτηκε και τρεις μήνες προτού δολοφονηθεί απόκτησε ένα παιδί.

Το σκηνικό της δολοφονίας του έχει ως εξής: Ο Σινιώρος κλέβει ή του δίνουν μια κλεμένη τηλεόραση. Το γεγονός ήταν αρκετό για να τον πλησάσσουν οι τρεις αδελφοί Αναγνωστόπουλοι, γνωστοί στα Ν. Λιόσια, σαν έμποροι πρωίνης και χασίς, αλλά και για τις καλές σχέσεις τους με την αστυνομία. Αυτοί φοβίζοντάς τον ότι θα ξαναφυλακιστεί, του ζητούν πεντακόσιες χιλιάδες δραχμές για να τον φυγαδεύσουν στην Ολλανδία. Ο Α.Σ. τους πιστεύει και τους δίνει τις πρώτες πενήντα χιλιάδες που πήρε από τον πατέρα του.

Ταυτόχρονα, μέσω ενός συγγενή του, βρίσκει βατόρι για να μπαρκάρει (το επάγγελμά του ήταν ναυτικός), και ζητά τις πενήντα χιλιάδες πίσω. Οι Αναγνωστόπουλοι στην απαίτησή του αυτή, τον μαυρίζουν στο ξύλο και συνεχίζουν να τον φοβίζουν και να τον εκβιάζουν. Τότε ο Α.Σ. τους απειλεί ότι "θα τα φανερώσει όλα". Αυτά γίνονται την Τρίτη το βράδι.

Την Πέμπτη ο Α.Σ. βρίσκεται με τους Αναγνωστόπουλους. Στις 12.00 τα μεσάνυχτα πηγαίνει στο σπίτι του με ταξί και φιλά τη γυναίκα του. Μέσα στο ταξί υπήρχε άλλος ένας, ο οποίος πιθανότατα ήταν ο Νίκος Αναγνωστόπουλος (ένας από τα τρία αδέρφια).

Ο Α.Σ. κάνει τη διάρρηξη γύρω στις 3 το βράδι. Η αστυνομία φτάνει σχεδόν αμέσως και φωνάζει "Σινιόρε

βγες έξω". Δηλαδή ήξερε το όνομά του. Ο Σινιώρος κατορθώνει ή τον αφήνοντας και ξεφεύγει. Πάει προς το σπίτι του. Μόλις τον ανακαλύπτουν ότι βρίσκεται σε κάτι διπλανά χωράφια, οι αστυνόμοι πυροβολούν συνέχεια φάχνοντας για στόχο. Σε κάποια στιγμή, ενώ τρέχει τον πυροβολούν και δύο σφαίρες τον τραυματίζουν και στα δύο του πόδια. Μετά ο αρχιφύλακας Πλατανίτης, ο οποίος πριν λίγο φώναξε στο πατέρα του Α.Σ. δείχνοντάς του το αυτόματο όπλο

ναξαν την αστυνομία για να ξεμπερδεύουν μα και καλή με το Σινιώρο και τα χρήματα που τους είχε δώσει. Όμως ήθελαν να δολοφονηθεί; Αν πράγματα ακούστηκε από τον αυτόρυμα του περιπολικού της αστυνομίας η φράση "ακόμα να φάτε το Σινιώρο", όπως ισχυρίζονται θαμώνες από τις καφετέριες στα Ν. Λιόσια, τότε δίγουρα ήταν φτιαχτή η δολοφονία. Και αυτό επειδή μάλλον φοβόντουσαν αυτά που θα αποκάλυψε. Τώρα όμως μπαίνουν δυο αλληλένδετα ερωτήματα:

α) Τι ήξερε και τι θα αποκάλυψε ο Α.Σ. σχετικά με τους διακινητές ηρωΐνης, αδελφούς Αναγνωστόπουλους.

β) Ποια η σχέση Αναγνωστόπουλων και Αστυνομίας σχετικά με τη διακίνηση των ναρκωτικών στα Ν. Λιόσια. 2) Ο Πλατανίτης ήταν βαλτός και αποφασισμένος να δολοφονήσει το Σινιώρο, τον οποίο όπως ισχυρίστηκε, δεν τον ήξερε γιατί:

α) προτού τον αποτελείσει, ο Α.Σ. είχε μισολυποθημήσει από την εξάντληση που είχε από τα δύο τραύματα στα πόδια του. Επομένως μπορούσε εύκολα να τον συλλάβει. Ο δολοφόνος Πλατανίτης ισχυρίζεται ότι ο Α.Σ. κρατούσε στα χέρια του γυαλιά. Ο ιατροδικαστής είπε ότι τα χέρια του δεν είχαν κοψίματα. Αποκλείεται λοιπόν ο Σινιώρος να τρέχει στο δρόμο με μια σφαίρα στο κάθε του πόδι και να κρατά γυαλιά χωρίς να κοπεί.

β) Ένας αστυνόμος, οδηγός περιπολικού φωνάζει στο Πλατανίτη "σιγάρε δε βαράνε έτοι". Αυτός ο αστυνόμος την άλλη μέρα στον ανακριτή έτρεμε από το σοκ που είχε πάθει και δεν μπορούσε να μιλήσει. Γνωστή η τακτική, μέσα σε ένα μπουλούκι μπάτσους μόνο δύο τρεις να διατάξονται για να δολοφονήσουν.

γ) Ο Πλατανίτης προανεφέραμε ότι φώναξε στο πατέρα του Σινιώρου σηκώνοντας και δείχνοντάς του το αυτόματο "κύττα τι θα πάθει ο χασίκλας ο γυιός σου".

3) Ο ιατροδικαστής λέει ότι ο Α.Σ. δέχτηκε τη σφαίρα από μπροστά, στο στήθος. Όμως στο πουκάμισό του υπάρχουν:

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ ΠΥΡΟΒΟΛΕΙ ΚΑΙ ΣΚΟΤΩΝΕΙ ΠΙΣΩΠΛΑΤΑ ΑΟΙΔΟ ΝΕΑΡΟ ΔΙΑΡΡΗΚΤΗ

Ο Αιθέρης Σινιώρος, άλλος ένας νεαρός, δίλημα της δραστηριότητας της Ε.Δ.Α.Σ.

ΟΧΙ ΣΤΗΝ ΕΞΟΝΤΩΣΗ ΤΩΝ ΣΑΛΤΑΔΟΡΩΝ ΤΗΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗΣ ΕΠΙΒΙΩΣΗΣ

"Η Αστυνομία σταμάτησε την ενεγενή δραστηριότητα των μελετών. Θεμοδεσπότως την κλοπή της εργασίας, την τοκογλυφία, τη γαιοκτήσια."

Π.Ζ. ΠΡΟΥΝΤΟΝ

ΟΙ ΕΝΟΠΛΕΣ ΣΥΜΜΟΡΙΕΣ ΤΩΝ ΑΦΕΝΤΙΚΩΝ ΣΥΔΟΚΟΝΟΥΝ, ΒΑΣΑΝΙΖΟΥΝ, ΔΟΛΟΦΟΝΟΥΝ ΑΝ ΑΥΤΑ ΕΙΝΑΙΤ' ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΟΤΕ ΚΑΘΗΚΟΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΕΙΝΑΙ ΝΑ ΤΟΥΣ ΑΦΟΠΛΙΣΣΙ

ΑΦΟΠΛΙΣΤΕ ΤΟΥΣ ΜΠΑΤΣΟΥΣ

"κύττα τι θα πάθει ο χασίκλας ο γυιός σου" από πολύ μικρή απόσταση τον πυροβολεί πισωπλάτα και τον δολοφονεί εν ψυχρώ. Αυτή είναι η ιστορία όπως την μάθαμε εμείς από τους συγγενείς και γείτονες του Αντρέα Σινιώρου.

Εμείς έχουμε να συμπληρώσουμε και να παρατηρήσουμε τα εξής:

1) Η ιστορία σχετικά με τους Αναγνωστόπουλους είναι ότι οι ίδιοι υποδειξανε στον Α.Σ. να ληστέψει τα δύο μικρομάγαζα λέγοντάς του ότι περιέχουν τις εισπράξεις του μήνα, και ότι με αυτά τα λεφτά θα τον φυγαδεύσει. Οι ίδιοι οι Αναγνωστόπουλοι φώ-

α) τα αίματα στη πλάτη του πουκάμισου του Α.Σ. και όχι στο στήθος.
β) η καύτρα από το αυτόματο του Πλατανίτη πάλι στη πλάτη του πουκάμισου του Α.Σ. Αυτό είναι ένα επιπλέον στοιχείο ότι ο Πλατανίτης πυροβόλησε από πολύ κοντά το

τραυματισμένο Σινιώρο.

Μετά από όλα αυτά ο εισαγγελέας με ερωτήσεις πάλι να βοηθήσει τον Πλατανίτη και τελικά λέει:

— Εισ: Λυπάμαι, πρέπει να σας απαγγείλω δολοφονία με πρόθεση.

‘Οσο κι αν βοηθήσει ο εισαγγελέας,

ο Πλατανίτης στάθηκε ντουβάρι. Παρ' όλα αυτά σήμερα κυκλοφορεί ελεύθερος. Βέβαια δε φοράει τη τσεκλένικη στολή αλλά να είμαστε βέβαιοι ότι το κράτος κάπου θα τον βολέψει. ‘Άλλωστε αυτούς έχει ανάγκη.

Η ανεπισομη ποινη της Κατερίνας Κολιτσοπουλου

Η Κατερίνα Κολιτσοπούλου καταδικάστηκε τον Μάρτη του '84 σε ισόβια για ηθική αυτουργία στη δολοφονία του άντρα της. Μόνο που η 27χρονη Κατερίνα πέρα από τον ισόβιο εγκλεισμό της έχει υποστεί και μία άλλη ανεπίσημη ποινή: της έχουν στερήσει το δικαίωμα να βλέπει τον δρόμο γιό της Αλέξανδρο. Την επιμέλεια του παιδιού έχει αναλάβει ο αδελφός του άντρα της Δημήτρης Κολιτσοπούλου, ο οποίος αρνήθηκε κατηγορηματικά από την αρχή να αφήσει το παιδί να έλθει σε επαφή με τη μητέρα του.

Όλο αυτό το διάστημα η Κολιτσοπούλου έκανε δύο αιτήσεις για να δει το γιό της. Η πρώτη έγινε τον Αύγουστο του 1983 και απορίστηκε και η δεύτερη τον Ιούνη του 1985 ενώ παράλληλα έκανε και απεργία πείνας. Παρ' όλα αυτά και η δεύτερη αίτηση είχε την ίδια τύχη με την πρώτη. Απορίστηκε με την υπ.αριθμό 11.724 απόφαση του Μονομελούς Πρωτοδικείου που βγήκε στις 2 Αυγούστου με το αιτιολογικό ότι ο μικρός Αλέξανδρος δεν έχει ακόμα ξεπεράσει το σοκ από το θάνατο του πατέρα του και τα ψυχολογικά του προβλήματα θα επιδεινώνονταν, αν έβλεπε τη μητέρα του στη φυλακή.

Εκείνο που φαίνεται να μη πάρνει καθόλου υπόψη της η δικαστική απόφαση που υποτίθεται ότι έχει γνώμονα το συμφέρον του παιδιού, είναι τα επιπλέον ψυχολογικά προβλήματα που θα χουν ήδη δημιουργηθεί και ο-

ξυνθεί στον Αλέξανδρο όταν ζει με μια οικογένεια που στο δικαστήριο απειλήσει να λυντσάρει τη μάνα του. Με μια οικογένεια που βρίζει και καταρίεται τη μάνα του, που τον στρέφει καθημερινά εναντίον της απαγορεύοντάς του να την δει και στερώντας ταυτόχρονα το δικαίωμα στην Κ. Κολιτσοπούλου να υπερασπίσει τον ευατό της και αν μη τι άλλο κάποια στιγμή να εξηγήσει στο γιό της.

Η ίδια η κοινωνία που όποτε τη συμφέρει, χρησιμοποιεί σαν άλλοθι τη σχέση μητέρας-παιδιού και την αναγορεύει σε iερό θεσμό, στην προκει-

μένη περίπτωση δεν διστάζει να αποκόψει το παιδί από τη μάνα κι ακόμη χειρότερα να αναθέσει την επιμέλεια του παιδιού όχι σε ανθρώπους ανεξάρτητους που θα μπορούσαν να βοηθήσουν το παιδί να αναπτυχθεί σωστά και να ξεπεράσει το σοκ που έχει υποστεί, αλλά σε ανθρώπους μεροληπτικούς που θα του παρουσιάσουν μια αντεστραμμένη, διαστρεβλωμένη πραγματικότητα.

Γιατί αυτή η ειδική μεταχείριση στη Κατερίνα Κολιτσοπούλου; Μήπως γιατί ο νεκρός σύζυγός της ήταν αστυνομικός;

K E P K Y P A

Μπορεί να φανταστεί κανείς πιο απάνθρωπο εγκλεισμό ανθρώπου; Κι όμως, για παραπάνω από 5 χρόνια, όπως διατηστώνεται από την υπηρεσιακή βεβαίωση, και μέχρι σήμερα, ο κρατούμενος Παπαδόπουλος Ιωάννης δεν δέχθηκε ούτε μία επίσκεψη από συγγενή ή δικηγόρο.

Η μητέρα του κρατούμενου είναι καθαρίστρια στην Ελευσίνα και πάσχει από την καρδιά-της, πράγμα που της καθιστά αδύνατη την πραγματοποίηση επίσκεψή της στον Παπαδόπουλο.

Εξ αυτίας αυτής της αδυναμίας επικοινωνίας του με τον έξιο κόσμο ο κρατούμενος έχει υποβάλλει αίτηση μεταφοράς του σε κοντινότερη φυλακή, πράγμα που δύναται να γίνει.

Η περίπτωση του κρατούμενου Παπαδόπουλου δεν είναι η μοναδική.

Οι φυλακές της Κέρκυρας φημίζονται για την απανθρωπά τους, για τις σκληρές συνθήκες κράτησης, για την απόμνωση των κρατουμένων από τον έξω κόσμο.

Οι δυνατότητες επίσκεψης εμπλέκονται σε μια σειρά από γραφειοκρατικές παρακωλυτικές διαδικασίες έτοι που ουσιαστικά γίνονται εκμηδενίζονται.

Οι φυλακές της Κέρκυρας εξακολουθούν να είναι ένας τόπος-τάφος όπου οι κρατούμενοι αποκόβονται ολοκληρωτικά από το προηγούμενο εξωτερικό περιβάλλον τους, χάνοντας κάθε επαφή με τον εξωτερικό κόσμο, ζουν σε συνθήκες πλήρους απομόνωσης και απάνθρωπων συνθηκών.

Οι δηλώσεις του υπουργού Δικαιοσύνης για δήθεν αναμόρ-
φωση του σωφρονιστικού κώδικα και για καλυτέρευση των
συνθηκών κράτησης μόνον σαν μέσο εξαπάτησης της κοινής
γνώμης μπορούν να λειτουργήσουν.

Κι όμως όσο δίκαιο, άλλο τόσο και ανθρώπινο είναι να έχουν οι κρατούμενοι μια μόνη επαφή με τον υπόλοιπο κόσμο. Όμως ό τάφος της Κέρκυρας εκπέμπει τέτοια δυσοσμία που οι αρχές των φυλακών και το Υπουργείο φάνεται ότι δεν θέλουν να ιστάσει ποσος τα ξένω.

Όταν βρίσκεσαι κρατούμενος, και ειδικά στις φυλακές της Κέρκυρας, κάθε διαμαρτυρία σου κατατίγεται όσο δικαια και αν είναι.

Σ' αυτές τις φυλακές, όπως και σε κάθε φυλακή, ο κρατούμενος είναι ένα αντικείμενο στο οποίο ο κάθε δεσμοφύλακας έχει ολοκληρωτικά δικαιώματα.

Ἐτσι μπορεῖ να τον συμπεριφέρεται με τον πιο απάνθρωπο τρόπο, να τον υποβάλλει σε μια σειρά ταπεινώσεις και παρ' ὄλα αυτά να παραμένει ατιμώρητος.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα παραμένει η περίπτωση του κρατούμενου Βλάση Ψωφάκη. Ο αρχιψήφιλακας Παγκράτης τον κούρεψε γουλί, ἀσκησε ψυχολογική βία, του αταγόρευσε να φορά παπούτσια του τέννις και τον ἔχει σε κελλί ανθυγειενό παρ' ὅτι ο κρατούμενος ἔχει προβλήματα υγείας.

Οποιοσδήποτε κατά του οποίου θα υποβαλλόταν μύνηση θα διώκονταν ποινικά. Όμως το σκεπτικό του εισαγγελέα που απέρριψε την μύνηση είναι αξιοπρόσεκτο. Ο κρατούμενος δεν έπρεπε πραγματικά να φορά παπούτσια του τέννις γιατί υπήρχε κινδυνός να δραπετεύσῃ!! Με βάση αυτή τη λογική(;;) θάπρεπε να απαγορευτεί σ' όλους τους κρατούμενους να φορούν τέτοια παπούτσια.

Βασισμένος σε κατάθεση ο εισαγγελέας κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν ασκήθηκε ψυχολογική βίᾳ στον κρατούμενο. Με ήσυχη την συνείδησή του ο εισαγγελέας συνεχίζει το σκεπτικό του. Τα κελλιά όλα έχουν υγρασία!! Άλλα δεν μπαίνει στον κόπο να σκεφτεί και να προτείνει πιο υγιεινές συνθήκες. Όλα βαίνουν καλώς.

Η αποθέωση βέβαια του σκεπτικού είναι ότι καλώς κούρεψαν τον κρατούμενο γουλί γιατί ο κρατούμενος είχε βλενόρα!!

Φαίνεται ότι στην προκειμένη περίπτωση ο εκπρόσωπος της δικαιοσύνης μπέρδεψε τα άρρωστα σημεία του κρατουμένου με τα υνάρι.

Μετά από αυτά τι άλλο να πει κανείς;

Journal of Health Politics, Policy and Law, Vol. 32, No. 4, December 2007
DOI 10.1215/03616878-32-4 © 2007 by The University of Chicago

Ο Ελευσίνες διατηρείται στην πόλη της Αθήνας με την αποτέλεσμα της ένταξής της στην Επαρχία της Αθηναίων.

"επειδή έν της διενεγυπθεσσος ερωταρκητης ἔλετσων και
ἰδιγι ἐκ της καταθέσων τον Γεωργίου λυρίπι, οδέν προκύπτει διτι ὁ
μηνυμένος ήσησε φυχολογικήν μέαν κατά τον ἔγκαλούντος. Εκις ναί
μέν υπέρβαλεν τούτον εἰς τὴν " ἐν χρι κοιράν ", ελήν, ὅμως τοθι ἔτο
ἐπαρετητον οιδι ἀργους ὑγείεσ, ὡς δέ διειστεθον ἐ πρετομένος ἔπαι-
σχεν και ἄρδ βλεννόφοιεν, Καθ'δον ὄφοροι τα ὑπόθηματα " τένυις "
δέν ἐπέτρεψεν, δύντις, ὁ μηνυμένος, να τα φορε, διάστι, ήτο ἐπικινύν-
νος να ἔπαιναθη πειραγιώντας ὑπέρβασιν, παρ' ὅπου σα ἐν ἀγγι νηρούματα
διεκαγάνουν τολεμάτην. Σάδος, οδέν προκύπτει διτι το κακλι ἔτο μνούτητει
νη καὶ ἐν πεδον περιεπάθεις η καθεριστης τοθου ἔξαρτητη ἄρδ τον
ἴδιον τον πρετομένον. "Αν ὑπέρδοχος ὑγρασίας ἐντός εύτοι, τότε το δέμα
είναι τενικό και οιδέμιον εύδημην φέρει ὁ μηνυμένος—

ΔΙΑ ΤΑΤΙΑ
Α ΒΟΡΒΟΡΙΤΙΚΟΥ ΜΕΝ ήνδες ήμεροι μεντανέντων 1-9-1980
Εγκλησην του Επισκόπου Ανδρ. Σωφρόνι, πρεσβυτήν είς τας θυσαθέα
θυλακάς - Χαρές

Παραγγέλομεν τὴν ἐν ἀντιγράφῳ ποιησομένων τῆς παρόστις εἰς τὸν ἔγκαλθοντα.-

'Μν Κερκίδος τη 15-10-1980

Keelvoda 29 Maart 1934

© Akadémiai Kiadó

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΟΥ NIKOU MANETAKΗ

Άσε πια την υγεία και την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των κρατούμενων. Ενώ αποτελεί νομοθετικά κατοχυρωμένο δικαίωμα των φυλακισμένων, εξαντλείται μέσα στα όρια της τσαπατούλικης αγγαρίας μέχρι την εγκληματική αδιαφορία. Το 1982 στο ψυχιατρείο Κορυδαλλού ο κρατούμενος τότε Γιώργος Ευθυμίου βογκούσε από τους πόνους στη πλάτη είκοσι μέρες και η νοσοκόμα του δίνε ασπιρίνες και τρελόχαπα. Μέχρι που ο άνθρωπος πέθανε, και όταν τον μεταφέρανε στο νοσοκομείο, διατιστώθηκε σαν αιτία του θανάτου την καλπάζουσα φυματίωση. Ήμουνα εκείνη την εποχή στο ψυχιατρείο και έγινε μεγάλη φασαρία από τους τοξικομανείς, γιατί ο μακαρίτης τρελός δεν ήταν και φώναζε ότι κάτι είχε. Αμέσως οι υπάλληλοι εκεί μοιράσανε κάμποσα Αρντάν και τα πράγματα ησυχάσανε μέχρι που ξεχάστηκε ο θάνατος του Γιώργη Ευθυμίου που πήγε από καλπάζουσα φυματίωση, την εποχή που η επιστήμη κάνει τόσα θαύματα, μεταμοσχεύσεις καρδιάς, νεφρών κλπ. Το 1984 στην Αλικαρνασσό, σε μια μεταγωγή μου από την Κέρκυρα εκεί, πέθανε ο 75χρονος ισοβίτης Μπαρμπαστέφανος Αναφπλιώτης. Είχε κάνει 21 χρόνια στις φυλακές. Ήταν άρρωστος, καρδιοπαθής, είχε πάρκινσον και προχωρημένα βρογχικά. Τον χτυπήσανε φύλακες εκεί και το ίδιο απόγευμα όταν μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο πέθανε. Αυτή την δολοφονία την έχω καταγγείλει και στον Υπουργό Δικαιοσύνης με ειδικό γράμμα μου...

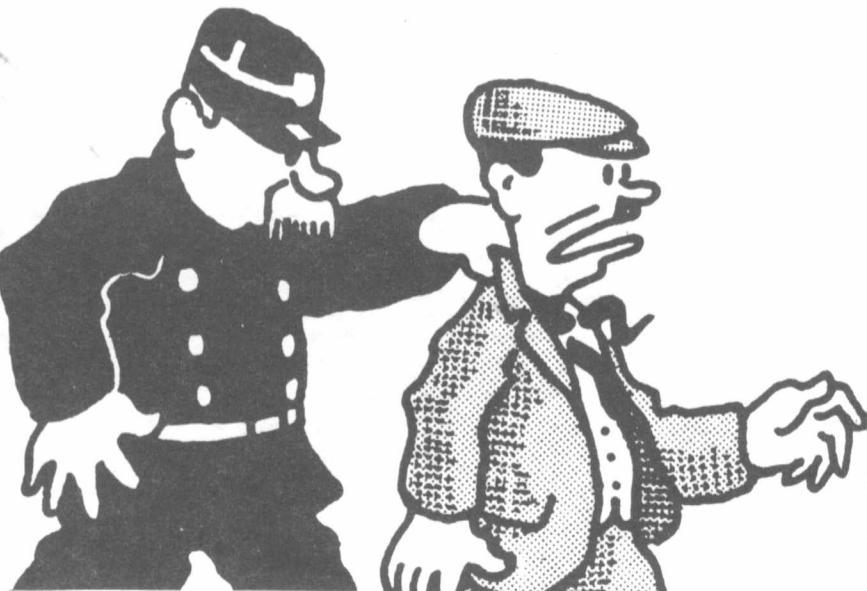

Κάθε φορά που με κάποια αφορμή θα δοθεί ευκαιρία στον Υπουργό Δικαιοσύνης – και δίνεται συχνά – αρχίζει να κάνει διάφορες επίσημες δηλώσεις. Έτοιμος όταν συμβαίνουν ομαδικοί θάνατοι στις φυλακές ή αυτοκτονίες όπως του Βενάρδου που τις παρουσιάζουν οι εφημερίδες μέσα από τη πηχτή ομίχλη της αστικοδημοκρατικής δημοσιογραφίας, αρχίζει η φτηνή προπαγάνδα από τα μέσα μαζικής αποβλάκωσης. Και ενώ μιλάνε για κατάργηση των βασανιστηρίων, βασανίζουνται τους κρατούμενους με αλυσοδέματα στη καθήλωση, με εγκληματικά φάρμακα, με ξυλοδαρμούς και με πολυνήμερες απομονώσεις σε σκοτεινά πειθαρχεία χωρίς καθαρό αέρα, με κουβέρτες βρώμικες και μουχλιασμένες. Εκτός από τα σωματικά και ψυχικά βασανιστήρια που γίνονται στους κρατούμενους, υπάρχει και το πρόβλημα της κακής ποιότητας τροφής που μας δίνουν. Πού είναι ο ανθρωπισμός, η κατανόηση και η αναμόρφωση του σωφρονιστικού κώδικα που επαγγέλλεται το Υπουργείο Δικαιοσύνης;

Ο κάθε διευθυντής με την κλίκα του αποτελούμενη από νοσοκόμους, υπαρχιφύλακες και χαφλέδες κρατούμενους κάνει κουμάντο στη φυλακή του σαν στράτης διχτάτορας και τα βολεύει ανενόχλητος παρά τα τέσσερα χρόνια "σοσιαλιστικής" αλλαγής.

Ο Νίκος Μανετάκης κρατείται εδώ και 4 περίπου χρόνια στις ελληνικές φυλακές. Τον περισσότερο καιρό τον έχει περάσει στην Κέρκυρα, γιατί κατατάσσεται κι' αυτός σε κείνους τους κρατούμενους που αντιδρούν στο απάνθρωπο σωφρονιστικό σύστημα και με κάθε ευκαιρία καταγγέλουν τις συνθήκες που επικρατούν στις φυλακές. Τα τελευταίο δύο χρόνια η υγεία του έχει επιδεινωθεί πολύ. Πάσχει από δισκοπάθεια, εκφυλιστική σπονδυλοαρθρίτιδα, έλκος στομάχου, βρογχικά και κερατίτιδα του δεξιού οφθαλμού σύμφωνα με τις επίσημες γνωματεύσεις των γιατρών. Παρ' όλα αυτά όχι μόνον δεν του παρέχεται η κατάλληλη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, αλλά με τη παραμικρή αφορμή και σύμφωνα με τις επιθυμίες του κάθε διευθυντή μπαίνει στο πειθαρχείο για πολυνήμερα διαστήματα. Επιπλέον έχουν απορριφθεί όλες οι αιτήσεις αποφυλάκισης που έχει κάνει για ανήκεστο βλάβη και ενώ έχει ήδη εκτίσει τα 2/3 της ποινής, του απορριφθηκε πρόσφατα και η αίτησή του για υφόρους απόλυση. Άλλο ένα δείγμα του "ανθρωπιστικού σωφρονισμού" του ΠΑΣΟΚ.

Γιατί αν εξαρέσουμε τη περατσάδα του Αλεξανδρή αμέσως μετά τις εκλογές του 1981, που πρασπάθησε να ξεγελάσει τους κρατούμενους με μπλάμπλα και θεατρινισμούς, δεν ξαναπάτησε το πόδι του Υπουργός ή Γραμματέας στις φυλακές.

Από το ημερολογιο του κρατου μενου Ν.Σ.

Κέρκυρα

Πάλι εξπρές μου τη κάνανε τη μεταγωγή οι μπάτσοι. Κορυδαλλός, Κέρκυρα, από Πάτρα και Αγρίνιο, χωρίς μια στάση για φαγητό οι μπάτσαρδοι. Είναι σχήμα οξύμορο αλλά μούδωσε πραγματική χαρά το κελλί μου που με περίμενε εδώ έτοιμο με το κρεββάτι στρωμμένο. Οι άλλοι τέσσερεις που ήταν μαζί μου στη κλούβα, επείδη ήταν 8.30 το βράδυ όταν φθάσαμε πήγαν στο πειθαρχείο για να διανυκτερεύσουν. Είπα στον αρχιφύλακα τη γνώμη μου για τους μπάτσους που για να κρεδίσουν μια από τις τρεις μέρες που πάρονταν εκτός έδρας για να κάνουν τη μεταγωγή Κορυδαλλός-Κέρκυρα και τανάταλιν με δύο διανυκτερεύσεις στα Γιάννενα, ξεκωλώνουν εμάς με εξουθενωτικές κατ' ευθέιαν μεταγωγές και μου είπε πως έχω δίκιο αλλά που να το βρω. Εγώ όμως θα το βρω. Θα φιλοτεχνήσω αύριο μια αναφορά προς υπουργό και άλλους αρμόδιους που θάναι δύσκολο να την αγνοήσουν.

***

Κέρκυρα

Κρυώνω μπάτσαρδε Μαγκάκη. Στάζουν οι τοίχοι στην "εξανθρωπισμένη" σου Κέρκυρα. Είναι επτά χειμώνες τώρα που κανενός είδους θέρμανση δεν στέγνωσε αυτούς τους τοίχους. Παλιότερα άλλοτε με ηλεκτρικά σώματα άλλοτε με πύρινα που ανάβαμε σε ειδικά φτιαγμένους τενεκέδες τη βγάζαμε καθαρή τους χειμώνες.

Τώρα δεν είναι μόνο το μαρτύριο της παγωνιάς στο κελλί που κάνει αδύνατη τη ψυχή στον ύπνο, είναι και η βεβαιότητα του σακατέματος. Κανείς απ' ότι ξέρω δεν γλύτωσε τους ρευματισμούς ύστερα από δυό τρεις χειμώνες εδώ.

Ήθελα νάξερα αν σ' όλη την Ευρώπη υπάρχει ακόμη μια φυλακή χωρίς θέρμανση το χειμώνα.

***

Κέρκυρα

Το μεσημέρι αμέσως μετά το κλείσιμο των κελλιών πήγαν μερικοί φύλακες στην Κ' και ξυλοφόρτωσαν άσχημα τον Βενάρδο. Αρνιόταν, όπως έμαθα, να ξυριστεί. Τώρα τον έχουν στο πειθαρχείο. Το ξυλοφόρτωμα είναι ένα το κρατούμενο, εκείνο που με δαμονίζει είναι ότι ο Βενάρδος είναι σχεδόν κατάκοιτος από ζέσια κήλη.

***

Κέρκυρα

Βρέχει. Κι όταν βρέχει εδώ ο κόσμος στενεύει. Δεν μπορούμε να βγούμε στο προαύλιο και το άνοιγμα των κελλιών δεν έχει καμιά ουσιαστική σημασία. Κάτι τέτοιες μέρες είναι που σχεδόν λυποψυχώ.

'Ετσι θολωτό και σκοτεινό που είναι το κελλί θυμίζει τάφο.

Αυτό το γαμημένο κελλί λοιπόν θα είναι όλος μου ο κόσμος; 'Ηδη σ' αυτό το ίδιο κελλί κατά διαστήματα έχω ή μάλλον έχουν θάψει την ύπαρξή μου περίπου πέντε χρόνια.

Περισσεύει όμως το πείσμα μου να κυνηγώ το αδύνατο. Αδύνατο φάνεται το ενδεχόμενο να ξεφύγω κάποτε από τα νύχια της δικαιοσύνης τους. Η λογική αυτό λέει. Άλλα εγώ ποτέ δεν ήμουν λογικός. 'Έχει την ηδονή του το κυνήγι του

αδύνατου, και αν ποτέ καταφέρω να το κάνω δυνατό...

"Ο άνθρωπος δεν μπορεί να θέλει ό,τι θέλει, αλλά μπορεί να κάνει ό,τι θέλει" έχει πει ο παλιόφιλος, ο Σοπενχάουερ. 'Ετσι το κατάντημά μου να θέλω να βρω τύχη στο πέλαγος της δυστυχίας που βρίσκομαι τώρα δεν έχει να κάνει με τη δική μου βούληση. Κανείς όμως δεν μπορεί να μ' εμποδίζει να το κάνω.

***

Κέρκυρα

'Ερευνα στα κελλιά. Ψάχνουν να βρουν τίποτε; ΟΧΙ. Δεν υπάρχει τίποτα να βρουν και το ξέρουν γιατί μπάινοντας κάθε κρατούμενος εδώ δεν μπορεί να περάσει απ' την έρευνα που του κάνουν όντε καρφίτσα. Απλώς κάθε βδομάδα αναποδογυρίζουν και διαλύνουν ότι έχουμε στα κελλιά όχι μόνο για το επόδομα της έρευνας που πάρονταν αλλά και γιατί τους αρέσει. Απολαμβάνουν την ανίσχυρη μανία που προκαλούν. Την έκανα την γκάφα μου πάλι σήμερα. 'Ηρθε να με ρωτήσει ο Σ. κάτι σχετικά με το χτεσινό δημοσίευμα του "ΕΘΝΟΥΣ" για τους θανατοποιίτες και ο λόγος το φέρε να πω ότι και μέχρι το '68 δεν εκτελούσαν τις θανατικές καταδίκες αλλά ξαφνικά άρχισαν και μέσα σ' ένα μήνα σκότωσαν 7 στο Επτατύργιο μονάχα, και γενικά δεν αφήσαν κανένα σ' όλη τη χώρα. Τον είδα που μαζεύτηκε και κάπως πέρασε από το νου μου. Τον ρώτησα αν έχει ισόβια γιατί έτσι νόμιζα. 'Έχει θάνατο, και όχι μόνο αυτός. Είναι άλλοι δύο εδώ που είναι θανατοποιίτες εν ενεργεία. Δηλαδή με ασυμπλήρωτα τα 3 χρόνια που χρειάζονται για να μετατραπεί αυτόματα η ποινή τους σε ισόβια. Σαν πολύ κλεισμένος στον εαυτό μου είμαι. Τουλάχιστον να ξέρω τι ποινές έχουν οι συγκρατούμενοί μου.

***

Κέρκυρα

'Ηρθε ο Βενάρδος στο κάγκελο της ακτίνας και μου έδειξε τις μελανιές από το ξυλοφόρτωμα που άρπαξε πριν λίγες μέρες. Δεν χαμπαρίζει τίποτα όμως.

Τώρα είναι Σπάρτακος. Σκέφτομαι μήπως συνειδητά το κάνει αυτό ο Θόδωρος. Ισως θέλει μ' αυτό να πει στους δημιούς του πως εντάξει, θάψατε τον Βενάρδο, με το Σπάρτακο όμως τί γίνεται; Κάπου εδώ γύρω μπορεί να ψάξει κανείς για τις αιτίες των αυτοκαταστροφικών του ενεργειών. Ο θάνατος μπορεί να σώσει από το θάνατο. Να ένα αξιώμα που το νόημά του μπορούν να καταλάβουν όλοι οι κρατούμενοι της Κέρκυρας. Στο κάτω κάτω τι είναι αυτό που μετράει την αξία της ζωής; Η απονοία της. Ποιός μπορεί να κάνει αυτό το μέτρημα; 'Ενας πεθαμένος είναι ένας πεθαμένος, δεν μπορεί να μετρήσει τίποτα. Αυτό είναι κανόνας. 'Οπως όλοι οι κανόνες έχει και αυτός την εξαίρεσή του. 'Ένας εγκάθειρκτος της Κέρκυρας είναι μια καθ' όλα πεθαμένη ύπαρξη που μπορεί όμως να διαλογίζεται. Και εγώ τώρα σκέπτομαι πως με θάψαν εδώ για ένα σωρό "σπουδαίους" λόγους για να ζω χωρίς κανένα λόγο. Η άρνηση της ζωής στην υπηρεσία του κοινωνικού συνόλου, των ανθρώπων;

***

Κέρκυρα

Πολύς λόγος γίνεται για τις ακτίνες Β και Γ που βρίσκονται στο τελευταίο στάδιο "εξανθρωπισμού" αλά Μαγκάκη. Βάλανε λέει και λεκάνη και βάψανε τους τοίχους με όχι φυλακιστικό χρώμα. Άκουγα όλη τη συζήτηση στο προαύλιο και γύρναγε το στομάχι μου ανάποδα. Θα καταλήξουν θαρρώ οι συγκρατούμενοι μου να λατρέψουν τον Μαγάκη γιατί έβαλε χέστρα στα κελλιά. Δεν λέω, μια χέστρα με αποχέτευση στο κελλί δεν είναι το ίδιο με το καθήκι που έχουμε τώρα αλλά άμα βλέπω ενήλικους άντρες να μιλούν έτσι για το δήμιο τους, ταράζομαι.

Σα να λέμε να νοιώθω ευγνωμοσύνη γι' αυτόν που καλο-ακούνει την καρμανιόλα για να μην υποφέρεις πολύ όταν σου κόψει το κεφάλι. Αν δεν ήταν και ο Α. εδώ στην ακτίνα, που δεν είναι από κείνους που αγωνίζονται για να υποφέρουν λιγότερο, θα ένοιωθα μεγαλύτερη τη μοναξιά μου. Είναι κι αυτός του ή όλα ή τίποτα.

***

Κέρκυρα

Σκέφτομαι τη διεστραμμένη σκληρότητα αυτών που έκαναν τον κανονισμό λειτουργίας αυτής της Φυλακής. Πραγματικά με κάνουν να νοιώθω αγγελούδι. Να που τώρα 5.30 απόγευμα μας έκλεισαν στα κελλιά για να τη βγάλουμε μέχρι το πρωί ξύνοντας τα νύχια μας ή τα πουλιά μας. Είναι και η σπανιότητα των καλών βιβλίων εδώ μέσα. Άλλους καιρούς διάβαζα και τις μικρές αγγελίες των εφημερίδων, τώρα δεν μπορώ.

Δεν βάζει ο νους του ανθρώπου πόσο λαχτάρησα εδώ μέσα ένα κομμάτι πλαστελίνη ή κερί. Να πλάθω κάτι. Ένα μοντέλο ιστιοφόρου λόγου χάριν. Άλλα και αυτό απαγορεύεται. Οτιδήποτε θα μπορούσε να χρησιμεύσει για ν' ασχοληθώ απαγορεύεται. Έτσι απομένει ή μάλλον επιβάλλεται η ονειροπόληση. Είναι άλλο πράγμα οι λαβύρινθοι που αποκαλύπτονται για έρευνα στη σκέψη ενός απομονωμένου στα κελλιά της Κέρκυρας. Να είχε τουλάχιστον το ράδιο όλες τις ώρες μουσική της προκοπής κάπως θα τη βόλευα, αλλά είναι αυτή η πλημμυρίδα των κουλτουροσαχλαμαροπολιτικογαμημένων τραγουδιών σαν κι αυτό που τώρα ακούω και έτσι μου έρχεται να πλάσω το ράδιο και να το κοπανίσω στον τοίχο.

Διάβασα μερικές από τις προηγούμενες σελίδες και σκέψητα ότι μόνο ημερολογίου σελίδες δεν είναι. Άλλα και τι να γράψω για τη ζωή μου εδώ. Με το να ξενυχτάω κάθε βράδυ μου έγινε συνήθεια να ξυπνάω ακριβώς στις 11 το πρωί, και το χέρι μου πάει κατευθείαν στα τσιγάρα. Δεν είναι καθόλου υπερβολή αλλά πολλές φορές δεν κοιμάμαι το βράδυ μόνο για την ευχαρίστηση του κατνίσματος. Συνήθως ακούω που έρχεται το φαγητό στο κουλούρι και κατεβαίνω να πάρω. Αν είναι κάτι που τρώγεται. Μέχρι ν' αδειάσω τον κουβά που κατουράω τη νύκτα και να πλύνω κανένα πιάτο στους νιπτήρες του προαυλίου χτυπάει το καμπάνι των 12 για το μεσημβρινό κλείσιμο. Αν τύχει καμια μέρα και δεν βρέχει κάνω καμια βόλτα στο προαύλιο. Είναι πολύ σπάνια όμως να μη βρέχει εδώ τέτοια εποχή. Και μπορώ να πω ότι κυριολεκτικά τη βγάζω είτε καθισμένος είτε ξάπλα στο κρεβάτι. Και καπνίζω πολύ να πάρει ο διάολος. Θαρρώ πως πρέπει να βάλλω κάποια πιο υγιεινή σειρά στη ζωή μου εδώ, γιατί δεν με βλέπω καλά.

Η μπαλάντα του αντίθετου.

Και αντιστέκομαι αμέσως στη βροχή των υποσχέσεων που δίνει η ζωή. Την υδροκέφαλη ετούτη εποχή εγώ σιχαίνομαι να μπω σε ροή.

Δε καταδέχομαι να εύρω γαλήνη, στη θύμηση κλείνω τη νύχτα εκείνη ορίζοντα μαύρου γεμάτου χαλάζι κι ενός ανθρωπάκου που όλο νυστάζει.

Ενός τιποτένιου που είναι αμέτοχος που πάντα διστάζει ν' αλλάξει καθήκοντα. που είναι ΑΥΤΟΣ ο πιο άθλιος μέτοχος στην Α.Ε.Αστών και στο μαύρο ορίζοντα...

Της κατανόησης στερεύει η πηγή, οι εταιρίες τους που είναι εθνικές ακατανόητη θ' ανοίξουν πληγή ναι, προωστάνωμα βολές ειδικές.

Ας γίνει και έτσι ας πέσω στη δίνη ας γίνει ο, τιδήποτε μέλλει να γίνει, μα ας μη μου ζητήσει κανείς την ευθύνη σαν γίνω μια μπόμπα κ' εγώ κ' η σελήνη.

Περνώ αντιθέτως και είμαι απτόητος αρνούμαι τη μάζα, μ' αφήνει αδιάφορο, μπορεί να μαι "τέρας" μπορεί και "ανόητος" μα έχω οπωσδήποτε δίκηο κατάφορο.

**Από ένα πρόλογο που έγραψε ο Μισέλ Φουκώ
στο βιβλίο του Σερζ Λιβροζέ
«Από τη φυλακή στην εξέγερση»**

Ο Λασενάιρ, ο Ρομάν, έχουν περάσει σχεδόν τριακόσια χρόνια... Οι καταδίκασμένοι δεν πρέπει να έχουν παράπονο, από την εποχή που πήραν τον λόγο, τους δώσαμε την ευκαιρία να πουν ότι είχαν να πουν. Τιμώντας τους με την προσοχή μας εξωραΐζαμε τον εαυτό μας: δεν έχουμε πιαστεί κορόιδα από το σύστημα που τους καταδίκασε, θεωρούμε έγκυρα τα βιβλία τους μια και φροντίζουμε πολύ προσεκτικά να τα τοποθετούμε στην βιβλιοθήκη χωρίς να κάνουμε διακρίσεις παρ' όλο που αφήνουμε τον συγγραφέα τους στην άλλη άκρη του ποταμού.

Τους θέτουμε ένα και μοναδικό όρο: να αφηγούνται τη ζωή τους. Πρέπει να αφηγούνται τη ζωή τους. Σκληρός όρος κάτια από την επιφανειακή του επιείκια. Τι τους επιβάλλουμε μ' αυτό τον τρόπο; Πρώτα απ' όλα η καταδίκη και η φυλακή παρουσιάζονται σαν ατομικές περιπέτειες. Είναι αποτέλεσμα μόνο εξαιρετικών ή μοιραίων γεγονότων. Οι «παθόντες» τα έχουν προκαλέσει αναφιβόλα από ένα είδος αδυναμίας ή μιας σκοτεινής ιδιοφυίας: δεν θα μπορούσαν να έχουν συμβεί παρά μόνο σ' αυτούς. Η γνωριμία, το μεγάλο κόλπο, η δουλειά, η φυγή, η σύλληψη, η απόδειξη, η καταδίκη, η απόδραση ένας συνδυασμός πιθανών κι απίθανων που διασταυρώνονται μια μοναδική φορά κι έχουν μια μόνο ονομασία.

Σαν καθοριστικό παράγοντα στη σχέση μας με τη δικαιοσύνη αναγνωρίζουμε μόνο την τύχη. Χρειάζονται πολλά τυχαία γεγονότα για να διαμορφωθεί ένα «έγκλημα» και πολλές περισσότερες για να διαλευκανθεί. Είναι ουσιαστικό για μας να πιστεύουμε ότι ο ποινικός μηχανισμός λειτουργεί κατά διαστήματα και μπαίνει μπρος από μια απίστευτη συρροή τυχαίων περιστατικών. Γι' αυτό και έχουμε δύο είδη γραπτού λόγου που αλληλοσυμπληρώνονται, από τη μια το αστυνομικό μυθιστόρημα (συνδυασμός απίθανων γεγονότων, ανεξιχνίαστα σημεία, τυχαία ευρήματα που οδηγούν σε λεπτομερειακούς και πολύπλοκους συλλογισμούς) και από την άλλη τις περιπέτειες του «εγκληματικού» υποκειμένου που αποτελούν το αντιστάθμισμα του αστυνομικού μυθιστορήματος (η τύχη, η γκίνια, το μοιραίο, οι λάθος υπολογισμοί, ο από μηχανής Θεός κ.λ.π.). Στην συναρπαστική και μοναδική περιπέτεια απαντά η μοιραία εξιχνίαση που κάθε φορά αποκαλύπτει το απίθανο.

- Μ' αυτό τον τρόπο καθησυχάζουμε.
- Μ' αυτό τον τρόπο αποδιώχνουμε οιδήποτε καθημερινό, οικείο ή «σφόδρα πιθανό» και τελικά ουσιαστικό στη σχέση μας με τη δικαιοσύνη.
- Μ' αυτό τον τρόπο εδραιώνουμε μια τάξη πραγμάτων όπου ο καταδίκασμένος δεν δικαιούται να έχει σκέψη, έχει δικαίωμα μόνο στις αναμνήσεις. Αποδεχόμαστε τη μνήμη του, όχι τις ιδέες του. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι πίσω από την πράξη του δεν υπάρχει τίποτε περισσότερο από μια ανεξέλεγκτη επιθυμία που ανέτρεψε τα πάντα ή αναπόφευκτες καταστάσεις που οδήγησαν στο μοιραίο. Κι ακόμη απ' αυτή την μνήμη απομονώνουμε, ότι κοινό θα μπορούσε να μας αγγίξει, όποια αλήθεια θα μπορούσε να

μας αγγίξει, όποια αλήθεια θα μπορούσε να είναι και δική μας. Η παραβίαση του νόμου δεν πρέπει να γίνεται αντικείμενο σκέψης και συλλογισμού: πρέπει απλά να βιώνεται και αργότερα να αναβιώνει στη μνήμη. Δεν ανεχόμαστε το όλο σύστημα του εγκλήματος μόνο την ανάμνησή του. Ακόμα θεωρούμε δεδομένο ότι ο καταδίκασμένος θα είναι πάντα ένας άνθρωπος μόνος. Μπορεί να έχει συνεργούς ή συγκρατούμενους αλλά μόνο επειδή έτυχε να τους συναντήσει. Συνδέθηκε μαζί τους μέσα από τυχαία γεγονότα ή μέσα από την κοινή τους μοίρα αλλά κατά βάση αποτελεί μια μονάδα μέσα στο σύνολο. Οι αναμνήσεις τους μπορεί να διασταυρώνονται αλλά θα μείνουν πάντα οι ατομικές αναμνήσεις του καθένα. Δεν μπαίνει ζήτημα ότι θα μπορούσαν να διαμορφώσουν από κοινού ένα συλλογικό λόγο όπου με κοινή αποδοχή θα έκφραζαν όχι πλέον αυτό που κάποτε έζησαν, αλλά αυτό που σκέφτονται σήμερα.

«Θα διηγηθείς λοιπόν τη ζωή σου, θα πεις αυτό που έκανες τη σύλληψή σου, τη φυλακή, την απόδρασή σου. Να είσαι όσο πιο συναρπαστικός και πρωτότυπος γίνεται. Θυμήσου τις εντυπώσεις σου, ξαναζωντάνεψε τα αισθήματά σου. Όσο για την κοινότητα των φυλακισμένων, τη συλλογικότητα, τη μεταξύ σας επικοινωνία, ξέχασέ τα. Μην ανησυχείς, δεν είναι θέμα σκέψης και συλλογισμών αλλά μόνο γραφής. Με το δούλεμα, την ομορφία και την πρωτοτυπία του κειμένου σου θα αναγνωριστείς. Η γραφή, χώνεψε το καλά, είναι ιερή, είναι ο παγκόσμιος τρόπος επικοινωνίας μας. Σταμάτα επιτέλους να λες αυτό που σκέφτεσαι. Γράψε, γράψε όπως πρέπει, δηλαδή όπως θέλουμε. Δεν ξέρεις; Γράφεις κοινοτυπίες, επαναλαμβάνεσαι, λογοδρομείς σε αφηρημένες θεωρίες ενώ σου ζητάμε απλά την καταγραφή των εμπειριών σου. Δεν πειράζει. Θα πάρουμε ένα μαγνητόφωνο. Εσύ διηγείσαι, εμείς θα καταγράφουμε. Θα μοιραστούμε τη συνταγή.»

Κι όμως δεν θάπτεπε ήδη να γνωρίζουμε ότι η παραβίαση του νόμου, το αδίκημα, το δικαστήριο, η ποινή δεν αποτελούν —τουλάχιστον όχι πάντα— ατομικές περιπέτειες, εδώ και καιρό, περίπου από την εποχή που διαβάσαμε τα απομνημονεύματα του Λασενάιρ και ακούσαμε άλλες μαρτυρίες φυλακισμένων, έχουμε διαμορφώσει σε επιστήμη την κοινωνιολογία και ψυχολογία του εγκλήματος. Γνωρίζουμε λοιπόν ότι διαπράττονται καθημερινά στην κοινωνία μας αδικήματα κι ότι η καταστολή του εγκλήματος είναι μία από τις θεμελιώδεις λειτουργίες του κράτους· ότι πέρα απ' όλες τις ατομικές περιπτώσεις η εγκληματικότητα υφίσταται σαν ένα μαγικό φαινόμενο· ότι ο παραβιαστής του νόμου δεν είναι ο πάικτης ή το παιχνίδι στο ταμπλώ τυχαίων γεγονότων αλλά ο φορέας κάποιων ιδιοτήτων συμπτωμάτων και φυσικών χαρακτηριστικών — μια περίπτωση φυσιολογικά ανώμαλη.

Αλλά το κάτι το σημαντικό: για να πάψει ο καταδίκασμένος να είναι το απλό υποκείμενο των περιπτειών του, πρέπει ένα βλέμμα οσφό να στραφεί πάνω του· πρέπει ένας λόγος οπλισμένος με επιχειρήματα ν' αναφερθεί σ' αυτόν. Πρέπει μια επιστήμη, η «κοινωνιολογία», η «εγκληματολογία», η «ψυχιατρική» ή «ψυχολογία» ή «εγκληματολογία», λίγο ενδιαφέρει το όνομά της να τον υιοθετήσει σαν αντικείμενο. Δεν αρ-

κεί να μιλά και να τον ακούν αλλά ν' απαντά στις ερωτήσεις που του τίθενται ώστε να υποβάλλονται οι απαντήσεις του σε έλενχο.

Οι καταδικασμένοι υπάρχουν σαν σύνολο, μόνο σαν αίτιο και προϋπόθεση του επιστημονικού λόγου. Αποτελούν μια ενότητα γιατί τους κατέταξαν σε γενικές κατηγορίες. Ενώ είχουν κάποιες κοινές λέξεις ή ιδέες είναι οι λέξεις με τις οποίες τον χαραχτηρίζουν και οι διαθέσεις που τους αποδίδουν. Η ανάλυση και η συλλογιστική υπήρχαν πέρα απ' αυτούς. Δεν τους ζητάμε να μάθουμε τη δική τους. Τους την επιβάλλουμε με όσο το δυνατό μεγαλύτερη φροντίδα. Η αλήθεια τους φωτίζει από ψηλά. Μ' αυτό τον τρόπο εξασφαλίζουμε ότι θα αποτελούν πάντα μια απλή συλλογή, ποτέ ένα συλλογικό κίνημα, φορέα των δικών τους απόψεων και αντιλήψεων. Ας μη γελιόμαστε: η καταγραφή των εμπειριών του καταδικασμένου αποτελεί μέρος ενός συγκεκριμένου καταμερισμού των ρόλων μαζί με την εγκληματολογία και το αστυνομικό μυθιστόρημα. Μνήμη, γραφή, τύχη, βεβαιότητα, αλήθεια, ψέμα, όλα αυτά έχουν μια καθορισμένη θέση σ' αυτό τον καταμερισμό. Ας παρακολουθήσουμε τη σκηνή: εσύ είσαι το άτομο, η περιπέτεια, η μνήμη. Θα μιλήσεις σε πρώτο πρόσωπο χρησιμοποιώντας τη γραφή της οποίας τους τόμους εμείς κατέχουμε. Μ' αυτό τον όρο θα εισακουστείς και θα συγχωρεθείς. Εμείς θα ακούσουμε εξωπραγματικές αφηγήσεις (ανησυχητικές και συνάμα καθησυχαστικές) και βρίσκοντας το νήμα θα αναλύσουμε την ιδιόρυθμη ιστορία σου, θα αποκαλύψουμε τις πονηριές σου και θα λύσουμε το αίνιγμα, με ιδιοφύη ευρήματα. Κι ενώ θα διασκεδάζουμε μ' αυτές τις ιστορίες, εσείς οι άλλοι οι σοφοί, θα έχετε το δικαίωμα να αναγάγετε την ατομική περίπτωση σ' ένα γενικότερο φαινόμενο το οποίο στο όνομα της επιστήμης θα το καθορίσετε και θα το αφοπλίσετε με τον όρο: εγκληματικότητα.

Ανέφερα ότι η εγκληματολογία άρχισε να διαμορφώνεται την εποχή που εκδόθηκαν τα απομνημονεύματα του Λασενάρ, λίγο πριν την εκτέλεσή του. Είναι γεγονός ότι το αναγνωστικό κοινό τ' αντιμετώπισε πολύ ευνοϊκά όπως είναι γεγονός και ότι το κείμενό του λογοκρίθηκε και είναι πολύ δύσκολο να ανασυντάξουμε τα κομένα κομάτια. Παρ' όλα αυτά μπορούμε να κάνουμε κάποιες υποθέσεις εφ' όσον ο εκδότης είχε σημειώσει τις λογοκριμένες παραγράφους. Δεν κόπηκε τίποτε απ' όσα αποτελούν βιώματα και γεγονότα: περιγράφονται αναλυτικά οι κλοπές, οι φόνοι, οι απόπειρες, το σύνολο και η διαδικασία των διάφορων ενεργειών, τα τυχερά κι οι γκαντεμιές. Οι προτάσεις που λογοκρίθηκαν αναφέρονταν στο πλέγμα των σχέσεων ανάμεσα στο κράτος, την πολιτική, την θρησκεία, την οικονομία. Δεν είναι η πρακτική άλλα η θεωρία του εγκλήματος που πέρασε από την παραμορφωτική μηχανή της λογοκρισίας.

Η πολιτεία του Λούι Φιλίπ μπορούσε ν' ανεχτεί την περιγραφή μιας δολοφονίας όχι όμως την άποψη του Λασενάρ για το έγκλημα και τις κοινωνικές του ρίζες. Ούτε του επέτρεψε να τολμήσει μια ανάλυση την οποία οι άλλοι —κατάδικοι ή όχι— θα μπορούσαν να επεξεργαστούν και να αναπτύξουν σαν κοινό λόγο.

Ακριβώς σ' αυτό τον κενό χώρο του ποινικού λόγου που όχι απλά συμπειστήκε, αλλά απαγορεύτηκε ρητά, μπόρεσαν ν' αναπτυχθούν επιστημονικοί κλάδοι όπως η κοινωνιολογία, η ψυχολογία του εγκλήματος, ή η εγκληματολογία. Επιφορτίσθηκαν με το καθήκον να αποδείξουν ότι η εγκληματικότητα υφίσταται σαν ένα μαγικό φαινόμενο μόνο για να αντιμετωπιστεί σαν αντικείμενο γνώσης, σαν πεδίο ανάλυσης, σαν ένα σύστημα συλλογιστικής που εκφράζεται από τους ειδήμονες για κάποιους άλλους. Ας μη μας φαίνεται παράξενο λοιπόν

όταν αυτές οι «επιστήμες» κατακερματίζουν την εγκληματικότητα σε αποκομμένες ατομικές περιπέτειες με βαθύτερα αίτια στην κτητικότητα της μητέρας, την απουσία του πατέρα, τον εκφυλισμό του οικογενειακού πυρήνα ή στην ανωριμότητα του υπερεγώ: κοινωνικοψυχολογική γκίνια.

Στην ουσία η εγκληματολογία παίζει τον αντίστοιχο ρόλο που διαδραματίζει και η προσωπική αφήγηση. Τραγουδά την ίδια άρια με άλλα λόγια σε διαφορετική οκτάβα. Και συγχρόνως αποτελεί την επιστημονική ήχω του αστυνομικού μυθιστορήματος: όπως κι αυτό, η εγκληματολογία εξχινάζει με λογικούς υπολογισμούς το παράλογο «αίνιγμα» και αναγάγει όλες τις ανωμαλίες των διάφορων ατομικών περιπτώσεων σε ένα γενικότερο σύνολο που το χαραχτηρίζει σαν «παρεκτρόπη».

Κι ας μη με κατηγορήσουν για υπερβολή. Ένας αμερικανός ψυχίατρος, για παράδειγμα, είχε ψυχαναλύσει πολλούς καταδίκασμένους για διάφορα αδικήματα. Είχε μελετήσει τόσο πολύ το θέμα τους που έφτασε στο σημείο να κατανοεί τα αίτια της κάθε εγκληματικής πράξης. Άρχισε να συνεργάζεται με την αστυνομία και βλέποντας το κάθε πτώμα μπορούσε να σκιαγραφήσει το ψυχολογικό πορτραίτο του πελάτη — των μπάτων αυτή τη φορά — τόσο αποτελεσματικά ώστε να αποκαλύπτεται ο ένοχος. Ονομάζεται Μπρυσσέλ.

Το τρίο Λασεναίρ-Γκαμποριώ-Λομπρόζο* είναι το καταληλότερο για να συμβολίσει τους ρόλους που προανάφερα.

Το βιβλίο του Σ. Λιβροζέ έρχεται να ανατρέψει αυτό τον τριαδικό καταμερισμό. Αδράχνει το νήμα του λόγου που οι λογοκριτές του Λασεναίρ είχαν θελήσει να ανακόψουν. Δίνει το λόγο στον παραβάτη του νόμου για να εκφράσει την δική του αποψη για τη πολιτική σημασία της παραβίασης. Δεν αποτελεί καταγραφή των αναμνήσεων ενός κρατούμενου. Χωρίς να σημαίνει ότι είναι άχρηστο να μεταφέρονται κάτω από τη φόρμα των αναμνήσεων μαρτυρίες που συνήθως έχουν την αξια κριτικής ή καταγγελίας, απλά πιστεύω ότι είναι καιρός να ακούσουμε κάτι διαφορετικό, κάτι που είναι πολύ παλιό και πολύ καινούργιο.

Καινούργιο γιατί είναι λιγοστοί, χωρίς αμφιβολία, εκείνοι που είχαν το κουράγιο να δημοσιοποιούν τις απόψεις τους, όποιες και νάναι. Καινούργιο γιατί δεν είμαστε συνηθισμένοι στα κείμενα όπου κάποια ενθυμήματα λειτουργούν απλά σαν εναύσματα για να αναπτυχθεί χωρίς «επιστημονικούς όρους» η ακόλουθη θέση: «εφ' όσον τίθεται θέμα εγκλήματος, νόμου, παραβίασης του νόμου, εγκληματικότητας αυτές είναι οι απόψεις μου: να τι σκεφτόμουν και τι ήθελα όταν παραβίαζα τον νόμο και διέπραττα ένα αδίκημα. «Το πρώτο πρόσωπο που μιλά σ' αυτό το βιβλίο αναφέρεται περισσότερο στην κοινωνία του παρά στα βιώματά του. Καλλίτερα πρόκειται για ένα πρώτο πρόσωπο που αναπολώντας τις παρανομίες του κατοχυρώνει το δικαίωμα του «εγκληματία» να εκφράσει την αποψη του για τον νόμο. Είναι ένα πρώτο πρόσωπο που αρνείται να στερηθεί αυτό το δικαίωμα και να περιοριστεί στην απλή περιγραφή των δοκιμασιών του.

«Θα μάθετε από τη ζωή μου, λέει ο Σ. Λιβροζέ, «μόνο όσα

θεωρώ απαραίτητα για να τεκμηριώσουν το εξής γεγονός: κάποτε παραβίαζα το νόμο καθημερινά, σήμερα όχι· δεν παραιτήθηκα όμως ποτέ από το δικαίωμα να τον απογυμνώνω θεωρητικά και να του αντιπαρατίθεμαι. Είναι ένα δικαίωμα που η ίδια η παρανομία, μου το έχει δώσει και το αγαπώ περισσότερο από τις αναμνήσεις που μου άφησε».

Σ' αυτό το σημείο το βιβλίο του Λιβροζέ δένεται και εντάσσεται σε μια μακρόχρονη παράδοση που συστηματικά παραγνωρίστηκε. Γιατί πάνε πολλά χρόνια που έχει αναπτυχθεί μια άποψη για την παρανομία που ενυπάρχει στη παρανομία μια συλλογιστική για τον νόμο άρρητη δεμένη με την πρακτική άρνηση του νόμου· μια ανάλυση των σχέσεων εξουσίας και δίκαιου που εκφράστηκε από το χώρο εκείνο που βρίσκεται σε καθημερινή αναμέτρηση με το νόμο και το δίκαιο. Κατά περίεργο τρόπο αυτή η συλλογιστική φαίνεται να τρομάζει πολύ περισσότερο από την ίδια τη παρανομία. Λογοκρίθηκε πολύ σοβαρώτερα από τα γεγονότα που τη συνόδευναν ή που αποτέλεσαν αφορμή για να εκφραστεί. Την είδαμε να εμφανίζεται δυναμικά από καιρό σε καιρό ειδικά στα αναρχικά ρεύματα αλλά κύρια έζησε στην παρανομία. Παρ' όλα αυτά διαδόθηκε και καλλιεργήθηκε.

Νάτην λοιπόν που λάμπει σήμερα σ' αυτό το βιβλίο. Λάμπει γιατί μπόρεσε να εκφραστεί μέσα από τους τοίχους των φυλακών, μέσα από τους αγώνες των φυλακισμένων. Το βιβλίο του Σ. Λιβροζέ αποτελεί ένα προϊόν του κινήματος που εδώ και χρόνια παλεύει στις φυλακές. Αυτό δεν σημαίνει ότι εκφράζει τις απόψεις των κρατούμενων στην ολότητά τους, ούτε καν στη πλειοψηφία τους. Είναι όμως γέννημα θρέμα αυτού του αγώνα και θα παίξει κάποιο ρόλο σ' αυτόν. Είναι η δυναμική έκφραση μιας ατομικής εμπειρίας και μιας άποψης από τα μέσα για το νόμο και την παρανομία. Είναι μια λαϊκή φιλοσοφία.

Ο Σ. Λιβροζέ ήταν ένας από τους εμψυχωτές του κινήματος που αναπτύχθηκε στη Κεντρική Φυλακή του Μελένη από το χειμώνα του 1971-72. Όταν αποφυλακίστηκε ίρδυσε μαζί με άλλους κρατούμενους την Επιτροπή των Φυλακισμένων.

Μισέλ Φουκώ

* **Εμίλ Γκαμποριώ:** (1835-1873) λαϊκός μυθιστοριογράφος. Θεωρείται πατέρας του αστυνομικού μυθιστορήματος στη Γαλλία.
Λομπρόζο: (1835-1873) Ιταλός γιατρός και εγκληματολόγος. Δημιούργησε σχολή στην εγκληματολογία εκφράζοντας την αποψη του ότι ο εγκληματίας είναι ανθρωπολογικά ιδιαίτερος τύπος ανθρώπου με ειδικά εκ γενετής σωματικά και ψυχικά χαρακτηριστικά. Για τον Λασεναίρ βλέπε κείμενο.

Υποθεση Μανσουρ Σαντι

η Το χρονικό της Συνεργασιας της Ελληνικης

Δικαιοσυνης με τους Τον ροκους Φασιστες

Η καταδίκη ενός ανθρώπου για κάποια αξιόποινη πράξη συνεπάγεται, μετά την έκτιση της ποινής του, την αποφυλάκιση και την παύση οποιασδήποτε παραπέρα δίωξης για το ίδιο συμβάν.

Αυτό, όχι μόνο είναι γνωστό στον οποιοδήποτε, αλλά αποτελεί και μια από τις σημαντικότερες αρχές του δικαίου καταγραμμένη και στις καταστατικές αρχές του ΟΗΕ.

Γύρω από αυτό το ζήτημα οι ελληνικές αρχές έχουν πραγματοποιήσει μια τεράστιου μεγέθους παρανομά που μέσω αυτής μπορούν να πραγματοποιηθούν πολλαπλές καταδίκες εναντίον κάποιου για το ίδιο αδίκημα.

Η καταδίκη του αλλοδαπού (Ιρανού) Μανσουρ Σαντί σε 5 χρόνια φυλακή για εισαγωγή και εμπορία ναρκωτικών δεν έδωσε τέλος στη διώξη του. Μετά την έκτιση της ποινής του ΑΠΕΛΑΘΗΚΕ (;) στην Τουρκία όπου πρόκειται να καταδικασθεί για το ίδιο ουσιαστικά αδίκημα. Η διαφορά έγκειται στο ότι η ποινή που του επιβλήθηκε στην Ελλάδα αφορούσε την ΕΙΣΑΓΩΓΗ ναρκωτικών ενώ στην Τουρκία πρόκειται να καταδικαστεί για ΕΞΑΓΩΓΗ.

Η παρανομία των ελληνικών αρχών είναι σαφής και ουσιαστική:
α) Το αδίκημα είναι ίδιο. Μετά την έκτιση της ποινής κάθε αξιόποινο έχει εκλείψει.

β) ΑΠΕΛΑΣΗ δεν σημαίνει ΕΚΔΟΣΗ. Εδώ οι ελληνικές αρχές βασισμένες στο γράμμα του νόμου, που επιβάλλει μετά την αποφυλάκιση την απέλαση του αλλοδαπού, έστειλαν τον Σαντί στη Τουρκία όπου αναμφισβήτητα θα φυλακιζόταν για το ίδιο αδίκημα. Η διαδικασία όμως έχει τα χαρακτηριστικά της ΕΚΔΟΣΗΣ. Να πως:

Ταυτόχρονα με την αποφυλάκιση εκδίδεται η πράξη απέλασης που τον προορίζει για συγκεκριμένη χώρα. Ο αποφυλακισμένος δεν έχει το παραμικρό χρονικό περιθώριο να ασκήσει ένδικα μέσα ενάντια σ' αυτή τη διοικητική πράξη. Απελαύνεται λοιπόν μονοσήμαντα στη χώρα που έχουν επλέξει οι αρχές. Έτοι μ δικαίωμα

τον αλλοδαπού να επιλέξει τη χώρα μετάβασής του καταργείται.

Τι είδους απέλαση όμως είναι αυτή όταν δεν δίδονται οι στοιχειώδεις δυνατότητες στον αποφυλακισμένο; Όταν οδηγείται, σαν φυλακισμένος, πακέτο στην Τουρκία, όπου τον περιμένει νέα καταδίκη για το ίδιο αδίκημα;

Εδώ πρόκειται ουσιαστικά για έκδοση που καλύπτεται κάτω από τον μανδύα της απέλασης.

γ) Ο Σαντί είναι Ιρανός και όχι Τούρκος.

δ) Με τη διαδικασία αυτή εκτός από το παράλογο της διπλής καταδίκης, είναι δυνατό να έχουμε το εξωφρενικό γεγονός της πολλαπλής καταδίκης για το ίδιο αδίκημα. Επειδή όλες οι νομοθεσίες περιέχουν στερεότυπα τη φράση: "Όποιος εισάγει ή εξάγει..." είναι δυνατό κάποιος να δικαστεί από μια Α χώρα όπου συνελήφθη. Αν στο μεταξύ για να φέρει τα ναρκωτικά π.χ διακινήθηκε μέσα από άλλες χώρες μέχρις ότου φθάσει στη χώρα που τον συνέλαβαν, τότε δικάζεται και καταδικάζεται σ' αυτήν. Αφού εκτίσει την ποινή του ΑΠΕΛΑΥΝΕΤΑΙ στην προηγούμενη χώρα όπου δικάζεται για το ίδιο αδίκημα ΕΙΣΑΓΩΓΗ-ΕΞΑΓΩΓΗ. Μετά τη νέα καταδίκη του είναι δυνατό να απελαθεί στη προηγούμενη χώρα όπου θα δικαστεί πάλι για ΕΙΣΑΓΩΓΗ-ΕΞΑΓΩΓΗ και ούτω καθεξής. Πράγμα που σημαίνει ότι μπορεί να καταδικάζεται για όλο το υπόλοιπο της ζωής του για το ίδιο αδίκημα.

ε) Η χώρα που διαπράχθηκε το αδίκημα και εκτελέστηκε η ποινή, είναι η Ελλάδα. Σύμφωνα λοιπόν με το νόμο το αξιόποινο έχει εκλείψει.

Μετά την έκδοση του Σαντί στη Τουρκία η ποινή που πρόκειται να αντιμετωπίσει είναι κατά πολὺ βαρύτερη από αυτή που του επιβλήθηκε στην Ελλάδα. Αντιμετωπίζει συγκεκριμένα την ποινή του θανάτου ή στη καλύτερη περίπτωση των ισοβίων (Άρθρο 403/5 του Τουρκικού Π.Κ.).

Ηδη παρόμοια διαδικασία πραγματοποιήθηκε και στην περίπτωση ενός ακόμα αλλοδαπού του AHMET

MALTAS που ήδη έχει καταδικασθεί για παράβαση του νόμου περί ναρκωτικών σε 10 χρόνια.

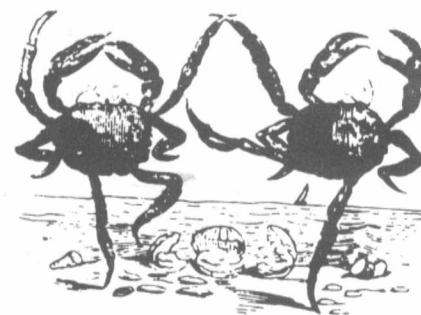
Η ίδια διαδικασία κινείται για όλους τους Τούρκους και λοιπούς αλλοδαπούς που βρίσκονται στην Ελλάδα και έχουν καταδικασθεί σύμφωνα με τους ελληνικούς νόμους.

Η προκατάληψη και η σκοπιμότητα που υπάρχει γύρω από τα ναρκωτικά φέρνει τους αλλοδαπούς να βρίσκονται σε υποδεέστερη μοίρα αναφορικά με τους εγχώριους έμπορους ναρκωτικών.

Γι' αυτό επιβάλλεται το σταμάτημα των αλισβερίσι (στη συγκεκριμένη περίπτωση) με τους Τούρκους στρατοκράτες που στοχεύει στη φυσική εξόντωση ανθρώπων που σύμφωνα με την αστική νομιμότητα τιμωρήθηκαν με το παραπάνω.

Είναι επιτακτικό να δίδεται στους αλλοδαπούς ο επιβεβλημένος χρόνος να ασκήσουν ένδικα μέσα κατά των διοικητικών πράξεων (απέλαση). Να έχουν το δικαίωμα να επιλέξουν τη χώρα παραμονής τους. Κάπι που όχι μόνο είναι ανθρώπινο αλλά και επιβεβλημένο από τον Καταστατικό Χάρτη του ΟΗΕ.

Έτοι μ, είναι αναγκαίο να αλλάξει ο νόμος για την υποχρεωτική απέλαση, και να κρίνεται ειδικά το θέμα από τα δικαστήρια, όσο αφορά τους αλλοδαπούς.

- 2 -

για την πολιτική της στο διάτερο εδδώφο, ο δρόστης θα καταδίκασθε στην
θανάτου.

χ ΤΟ ΑΡΡΟ 31 ΤΟΥ ΤΟΥΡΚΙΚΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ -

Η καταδίκη σε ποινή καθείρεως για περισσότερο από
πέντε έτη, απαιτεί την απαγόρευση των δημοσίων υπηρεσιών λοοπίνω,
καὶ η καταδίκη σε ποινή καθείρεως τριών ἵνα πέντε ετῶν, απαιτεῖ
την απαγόρευση των δημοσίων υπηρεσιών γιαδ μέλ πεντού έτη προς
την διάρκεια/επιβληθείσης ποινής φυλακώσεως.

χ ΤΟ ΑΡΡΟ 33 ΤΟΥ ΤΟΥΡΚΙΚΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ -

Ο οιοσδήποτε θα έχει καταδίκασθε σε ποινή καθείρεως
για περισσότερο από πέντε έτη, θα τεθεί σε κατάσταση δικαιοτήκης
απαγόρευσες κατά την λιγότερη της επιβληθείσης ποινής καὶ γιὰ
την διάρκεια της περιουσίας του οι διατάξεις του Αστικού Κώδι-
κος οι οχετήκες με τους υπό απαγόρευση θα εφαρμοσθούν.

Το καταδικούμενο πρόσωπο σε ποινή καθείρεως πλέον
των πέντε ετῶν, δό δύναται να καταδίκασθε σε στέρηση των δικαι-
ωμάτων της πατρότητος καὶ των νομίμων δικαιωμάτων των παρεχομένων
ο' αυτόν από τὸν τέτλο του ουδίγησ, κατά την διάρκεια της ποινής.

Αντέγραφο κυριωμένο γιά το σύμφωνο

19 Οκτωβρίου 1983

Ο Γραμματείς ΙΙΑΙ

(Σφραγίδα καὶ υπογραφή)

Ακριβής μετάφραση γαλλικής μεταφράσεως εκ του Τουρκικού Ποινικού
Κώδικος συνημένης

Αθήνα, 19 Μαρτίου 1984 Σ Μεταφραστής

Κ. Ραζής

- 2 -

Κατά συνένεση, απαιτείται εν ονόματι του λαοῦ, η παραπομή σε
δίκη των κατηγορούμενων σύμφωνη με τις διατάξεις του νόμου
3005 κατά την διεδικασία γιά τα εκ' αυτούρω φυγαδίματα καὶ η
τιμωρία των κατηγορούμενων γάστερι των δρόμων 403/1-2-5, 31 καὶ
33 τοι Τουρκικού Ηνωμένου Κώδικος συμώνων πράξης την πράξη των .

3 Μαρτίου 1983

ΑΗΜΑΓΑΚ ΚΟΝΤΑΖΙ

Ο ΛΥΤΕΛΟΣΥΓΓΕΛΕΙΝΣ 25706

(υπογραφή)

Ακριβής μετάφραση γαλλικής μεταφράσεως από την Τουρκική του συνήμ-
μενου Κατηγορητηρίου

Αθήνα, 19 Μαρτίου 1984 Ο Μεταφραστής

Κ. Ραζής

11-4-84

ΑΚΡΙΒΗΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΕΠΕΛΛΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΤΟ ΕΚΠΙΣΤΟΝ ΤΟΝ ΕΠΑΡΧΟΛΙΓΕΩΝ ΑΡΕΤΩΝ

ΤΟ ΑΡΡΟ 403/1 ΤΟΥ ΤΟΥΡΚΙΚΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ

Ο οιοσδήποτε θήρει κατασκευάσει ωρηκτικά ἀνευ αδείας η
αντίθετα πρός την ἀδεια, θα τα ἔχει εἰσαγάγει η εξαγίγει η θα ἔχει
εκτελεσθεί να τα κατασκευάσει η να τα εισαγάγει η τα εξαγάγει, ή
καταδίκασθε σε ποινή καθείρεως δίκαια επών κατ' ελάχιστον καὶ σε
την ποινή εκπολιούν τριών ἓνα πέντε ετῶν, εκτελεσθομένη σε μεί-
κρωτένουσα περιουσίες εκτός του τόπου της κατασκευής, δρου θα
υπάρχει απονυμική προγνώση, υπό τον πόρο διὰ θα τεθεί επίσης υπό
την ἐπέβλεψη της αυτονομίας κατά την λειτουργία του εκπολιού καὶ
σε υψηλό πρόστιμο δίκαια λειτουργία γιατί το χρωμάτιο που κλαδίστηκε το
ναρκωτικόν. Άλλα το υψηλό πρόστιμο που ουδέτερο πο ούτω επιβαλλόμενο δέν θα
μπορεῖ να είναι κατάτοπτρα των χιλίων λειτουργίαν.

χ ΤΟ ΑΡΡΟ 403/2 ΤΟΥ ΤΟΥΡΚΙΚΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ -

Εδών το σαναφέρδινο ναρκωτικό στο προηγούμενο εδδώφο,
ήταν η πρωτηνή, η κοκαΐνη, η μοιράνη η το χασίς, ο δρόστης θα κατα-
δίκασθε σε λειτουργία καθώρηση.

χ ΤΟ ΑΡΡΟ 403/3 ΤΟΥ ΤΟΥΡΚΙΚΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ -

Ο οιοσδήποτε που θα έχει ειδυσθεί η διευθύνει μεσόργα-
νωση έχουσα ως σκοπό την διάποιη των παραβάσεων των αναφερομένων
στα προηγούμενα ελέγχα η θα γίνει λάθει μέρος σ' αυτό το είδος οργα-
νώσεως, θα καταδίκασθε σε ποινή καθείρεως πέντε επών κατ' ελάχι-
στον.

Η συμφωνία δύο η περιεστότερων προσώπων γιατί την διάποιη
της παράβασης αὐτῆς θεωρείται ως έδρυση οργανώσεως.

Στην περίπτωση που η παράβαση θα είχε διαπραγδεῖ από^{...}
εκείνους που έδρυσαν την οργάνωση η έλαβαν μέρος στην
οργάνωση, σε αναφερόμενες τονές στο πρώτο, τρίτο καὶ τέταρτο
ελέγχα, θα επιβαρυνθούν με διελαστασμό. Για τις περιπτώσεις τις
επιβαρυνθούν με διελαστασμό.

ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΙ: Ο ΙΜΑΜ ΙΚΛΙΣΚΑΝ γιός του ΜΗΜΑΤ καὶ της ΚΑΣΙΥΗ, γεν-
νηθεὶς το 1949, κατηγορούμενος από το χωριό ΛΑΣΙΣΚΑ της περι-
φέρειας ΚΑΡΣΑΝΗΑ της επαρχίας ΣΑΝΣΟΥΝ, κάτοικος ΣΑΝΣΟΥΝ,
ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΚΑΙ ΛΑΣΙΣΚΑ, κάτοικος του έδραν χωριού.

Ο ΙΜΑΜ ΙΚΛΙΣΚΑΝ, γιός του ΜΗΜΑΤ καὶ της ΚΑΣΙΥΗ, γεννηθεὶς το
1950, κατηγορούμενος από το ΚΠΙΕΣΚ της περιφέρειας ΣΑΝΣΟΥΝ
της ΚΑΙΖΙΚΙΑΣ, κάτοικος του έδραν χωριού.

Ο ΑΝΗΣ ΜΑΙΤΑΣ, γιός του ΣΤΙΛΕΥΝΑ καὶ της ΕΜΙΝΗ, γεννηθεὶς
το 1950, κατηγορούμενος από το χωριό ΥΑΖΑ ΑΚΟΛΑΗ της περι-
φέρειας ΚΑΙΖΙΚΙΑΣ της επαρχίας ΚΕΤΑΙΖΑ, κάτοικος στο ΦΑΤΙΗ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ, ΑΙΓΑΙΑΝ ΒΟΚΑΙ Αρ. Ση/2.

Α Δ Ι Κ Σ Η ΑΙ: Εξαγωγή υποκινητῶν στο εξωτερικό.

Η ΗΠΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΙΓΙΚΙΜΑΤΟΣ: τις 23 Αυγούστου 1982

Κατόπιν της γενομήνης προανακρίψεως κατά των κατηγορου-
μένων, των ορίων οι ταυτότητες προκατέρχονται, διεκπεστώ-
σθη ο ΙΜΑΜ ΙΚΛΙΣΚΑΝ, ο ΙΣΜΑΙΛ ΙΚΙ, καὶ ο ΑΝΗΣ ΜΑΙΤΑΣ
προηγηθένθηκαν ναρκωτική στην Τουρκία, διὰ τούτο είναι προστά-
της της γένους, διὰ τούτο συνελήφθησαν στο εξωτερικό καὶ καταδικού-
θηκαν. Ότι ούτω λείπορταν το αθέμιτο για το οριό κατηγο-
ρουντατ.

.../...

δυο γραμματα του Μ. Σαντι σ' ενα φιλο του

Αγαπητέ φίλε

Είμαι ήδη φιλακισμένος 6 μήνες στην Τουρκία, για την ίδια αιτία που είχα καταδικασθεί στην Ελλάδα. Η κατηγορία είναι εξαγωγή από την Τουρκία.

Ο νόμος που έχει κάνει η κυβέρνηση δεν συμπεριλαμβάνει τους αλλοδαπούς. Έτσι χρησιμοποιούν σαν αιτιολογία την πληροφορία που η Ελληνική Αστυνομία τους έδωσε για να με δικάσουν. Εδώ υπάρχουν 700 περιπτώσεις παρόμοιας με τη δική μου, αλλά είμαι ο μοναδικός αλλοδαπός. Οι ποινές είναι πάνω από 30 χρόνια. Όπως καταλαβαίνεις η κατάσταση είναι απίστευτη αλλά αληθινή.

Η μοναδική ευκαιρία που έχω είναι η ιρανική υπηκοότητα. Εγχές με πήγαν στο δικαστήριο και αποφασίστηκε να ζητήσω την απόφαση των ελληνικών δικαστηρίων. Η απόφαση των ελληνικών δικαστηρίων είναι η μόνη απόδειξη για την Τουρκία να με καταδικάσει.

Χωρίς αυτή την απόφαση δεν μπορούν να με δικάσουν. Έξη μήνες πριν έγραψα ένα γράμμα στο Ελληνικό Υπουργείο Δικαιοσύνης και έλεγα ότι η απόφαση της Ελλάδας για ένα Ιρανό υπήκοο δεν αφορά την Τουρκία, αλλά το Ιράν. Εάν αυ-

Αγαπητέ αδελφέ,

Πρώτα απ' όλα, σ' ευχαριστώ για όλα όσα έκανες για μένα.

Με ρωτάς πόσο θα διαρκέσει η δίκη μου, έχω δικαστήριο κάθε δύο μήνες. Το δικαστήριο περιμένει την απόφαση από την Ελλάδα. Εάν δεν πάρουν απάντηση θα αναβάλλουν τη δίκη για τους επόμενους δύο μήνες. Όπως σου έγραψα και προηγούμενα η καταδικαστική απόφαση στην Ελλάδα είναι η μοναδική απόδειξη για την Τουρκία. Με ρωτάς για τα όρια προφυλάκισης. Δεν υπάρχουν όρια. Μπορούν να με έχουν προφυλακισμένο για χρόνια. Υπάρχουν 3.000 άτομα στην ίδια κατάσταση με μένα, δύο από αυτούς πριν από τρεις μήνες, αφέθηκαν ελεύθεροι, επειδή η Βουλγαρία δεν έστειλε παρόμοιες καταδικαστικές αποφάσεις.

Για την αμοιβή του δικηγόρου θα μιλήσω στον έξαδελφό μου αλλά δεν ξέρω πόση είναι. Πάντως θα σε φέρω σε επαφή με τον δικηγόρο μου. Στις 7 Ιούνη έχω δίκη όπου και θα τον δω.

Χθες έγραψα ακόμα ένα γράμμα στο Ελληνικό Υπουργείο Δικαιοσύνης, αλλά δεν ξέρω αν το έλαβε.

Θάθελα να μάθω σχετικά με κάποια συμφωνία που υπογράφτηκε πριν τρεις μήνες στη Γαλλία. Σύμφωνα μ' αυτήν δεν μπορούν να μας δικάσουν.

Σου στέλνω απόκομμα από την εφημερίδα. Αν μάθεις κάτι πληροφόρησέ με.

Άλλα δεν έχω να σου γράψω. Μετά τη δίκη μου θα σου γράψω αν ήλθε κάποια απάντηση από την Ελλάδα.

Υπάρχουν πολλά που θάθελα να σου γράψω, αλλά καταλαβαίνεις την κατάσταση...

Με τις καλύτερες ευχές μου
Μανσούρ Σαντί

τή η απόφαση σταλεί εδώ, θα αρπάξω σύμφωνα με αυτήν, τουλάχιστον 30 χρόνια, στην ψύχρα. Αυτό σημαίνει το τέλος της ζωής μου.

Οι ελληνικές αρχές ξέρουν ότι είμαι Ιρανός κι όχι Τούρκος. Τώρα θέλω να αναφέρω την κατάστασή μου στην Επιτροπή Ανθρώπινων δικαιωμάτων. Χρειάζομαι ακόμα μια απάντηση από το Ελληνικό Υπουργείο Δικαιοσύνης. Σε παρακαλώ να ενεργήσεις γι' αυτό από εκεί που βρίσκεσαι. Βγάλε φωτουπία της επιστολής αυτής και συνόδεψέ την στην αίτηση που θα κάνεις. Αυτή την στιγμή ο δημόσιος κατήγορος ζήτησε για μένα την ποινή του θανάτου.

Εάν χρειάζεσαι οποιοδήποτε πειστήριο, μπορείς να το ζητήσεις από τον δικηγόρο μου, που βρίσκεται στην Ισταμπούλ. Θα σου δώσω την διεύθυνσή του και θα του μιλήσω. Κράτησε επαφή μαζί του.

Αγαπητέ φίλε, προσπάθησα να σου εξηγήσω την κατάστασή μου και ελπίζω ότι θα βάλεις τα δυνατά σου.

Περιμένω γράμμα σου
ο φίλος σου
Μανσούρ Σαντί

5.6.85

ΣΥΝΤΟΜΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΩΝ ΕΞΕΓΕΡΣΕΩΝ ΤΩΝ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΗ Δ. ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Παρότι η ιστορία του αγώνα των κρατούμενων δεν έχει ως τώρα καταγραφεί –κάποτε θάπρεπε να γίνει κι’ αυτό – εν τούτοις υπάρχει. Στη συνέχεια γίνεται μια απελήγηση και συνοπτική παράθεση των σπουδαιότερων σταθμών ήσον αφορά την εξέλιξη του κύκλου αγώνα των φυλακισμένων στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και στο Δυτικό Βερολίνο.

Στις 21.1.1969 η *Berliner Zeitung* (όργανο των εκδόσεων *Springer*, κάτι ανάλογο με την εγχώρια *Απογευματινή*) γράφει τα εξής σχετικά με μια εξέγερση στις φυλακές του Δυτ. Βερολίνου *Tegel*: "Περίπου 200 εξεγερμένοι κρατούμενοι βγήκαν εχθές από τα κελιά τους και υπό τους ήχους των σειρήνων επιτέθηκαν κατά των δεσμοφυλάκων με ότι είχαν πρόχειρο: αυγά, μαχαιροπήρουνα, πιάτα, παντόφλες. Ένας υπάλληλος τραυματίσθηκε στον αυχένα και μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο. Η αστυνομία έσπευσε αμέσως επί τόπου με όλες τις διαθέσιμες δυνάμεις της καθώς και με μονάδες ειδικής ετοιμότητας. Αφού αρχικά 200 περίπου αστυνομικοί περικύλωσαν την φυλακή, επιτέθηκαν κατά των φυλακισμένων και εντός 5 λεπτών αποκατέστησαν την τάξη".

Στις αρχές του 1970 δημιουργείται στο *Tegel* (τότε είχε 1.300 κρατούμενους κι ήταν το μεγαλύτερο σωφρονιστικό κατάστημα της Δυτ. Ευρώπης) ένα τμήμα κοινωνικής θεραπείας σαν αντιδράση στην εξέγερση του οικήματος 4.

Στις 24.12.1971 παραμονή Χριστουγέννων στο *Stammheim* τα φώτα σβήνουν όπως πάντα στις 10 το βράδυ. Αυτή τη φορά όμως οι 1.000 κρατούμενοι αντιδρούν μ’ένα δαιμονισμένο θόρυβο που δημιουργούν χτυπώντας τις πόρτες και τα κάγκελα των κελιών.

Την περίοδο 71-72 ο αγώνας στις φυλακές συνεχίζεται μαζικά από τους κρατούμενους της *Santa Fu* στο *Fuhlsduttel* του Αμβούργου. Έτσι στις 8.8.1971, 500 περίπου κρατούμενοι σε σύνολο 820 εξεγείρονται διαμαρτυρόμενοι για την κακή ποιότητα τροφής και την επιδείνωση των συνθηκών κράτησης. Καταστρέφουν κελιά και πετούν το φαγητό έξω από τα παράθυρα. Στις 25 Οχτώβρη του 71 ένας κρατούμενος σκαρφαλώνει στη στέγη της φυλακής διαμαρτυρόμενος για την απαγόρευση επισκέψεων της αραβινιαστικής του. Στις 25 Δεκέμβρη 1971 στασιάζουν 529 κρατούμενοι απαιτώντας αλλα-

γή της διοίκησης, καθιέρωση συχνών επισκεπτηρίων, καλλίτερο χώρο επισκεπτηρίου, σωστή επαγγελματική εκπαίδευση και κατάργηση της λογοκρισίας της αλληλογραφίας. Γράφει σχετικά το φύλλο της 27ης Δεκέμβρη 1971 της εφημερίδας *Hamburger Abendblatt*: "Φορώντας στο κεφάλι για προστασία κάδους μεταφοράς ιματισμού, οι υπάλληλοι των φυλακών προσπάθησαν να βγάλουν από τα κελιά τους, τους επικεφαλής της στάσης αλλά απέτυχαν. Ζητήθηκε λοιπόν η δυνδρομή της αυτονομίας, άντρες της οποίας φορώντας ειδικά προστατευτικά κράνη κατάφεραν μαζί με τους δεσμοφύλακες να βγάλουν έξω από τα κελιά τους οχτώ από τους θεωρούμενους σαν υποκινητές της στάσης. Χρειάστηκε πρώτα να σπάσουν και να λειώσουν με συσκεύες οξυγόνου τις πόρτες των κελιών τους γιατί τις είχαν χωρίσει το ποσθετώντας απόσωδάφορα έπιπλα. Αυτοί οι οχτώ μεταφέρθηκαν και κλείστηκαν σε ειδικά κελιά απομόνωσης".

Στις αρχές του 1972 αρχίζει πάλι να διογκούται το κύμα των διαμαρτυριών των φυλακισμένων. Στις 26 Μάρτη 1972 δύο κρατούμενοι, ο *Michael Holzner* και ο *Enno Schmidt*, ανεβαίνουν στη στέγη της εκκλησίας της φυλακής απαιτώντας τη μεταφορά του *Schmidt*. Άλλοι κρατούμενοι την ίδια εποχή ανεβαίνουν κι αυτοί στις στέγες των φυλακών με στόχο να ευαισθητοποιήσουν την κοινή γνώμη γύρω από τα ζητήματα που τους απασχολούσαν. Τον Ιούνιο του 1972 σχεδιάζεται η δημιουργία μάς ειδικής αχτίδας στις φυλακές ειδικά για τους πιο αγωνιστικούς φυλακισμένους έτσι ώστε να απομονωθούν από τους υπόλοιπους και να αποφεύχθουν οι περαιτέρω ταραχές. Στις 29 Ιούλη 1972 ο *Enno* και ο *Michael* ανεβαίνουν πάλι στη στέγη της φυλακής της *Santa Fu* για να διαμαρτυρηθούν κατά της έντασης των μέτρων ασφαλείας αφ’ ενός και αφ’ ετέρου να απαιτήσουν ανοιχτά κελιά και την ελεύθερη κατοχή από τους κρατούμενους δεκτών *F.M.* Οι συγκρατούμενοι τους, τους υποστηρίζουν και τους παρέχουν σκεπάσματα, τρόφιμα και ξυριστικές μηχανές τα οποία τα ανεβάζουν από τα παράθυρα των κελιών στη στέγη. Με διάφορα μεγάφωνα οι συγκρατούμενοι ενισχύουν τα αιτήματα των δύο, οι οποίοι παρ’ όλες τις διαπραγματεύσεις από μεριάς της διοίκησης των φυλακών και την πίεση που τους ασκήθηκε επί τρεις μέ-

ρες, δεν δέχονται να υποχωρήσουν και να εγκαταλείψουν τη στέγη της φυλακής. Προειδοποιούν ότι σε περίπτωση άσκησης βίας εναντίον τους είναι αποφασισμένοι να πέσουν κάτω. Εν τω μεταξύ είχαν προλάβει να εφοδιαστούν μ’ένα πεντάλιτρο μπιτόνι βενζίνας. Στις 26 Ιούλη ο *Enno Schmidt* γλιστράει και πέφτει. Ξεσπάει στη *Santa Fu* η εξέγερση των φυλακισμένων. Άλλοι είκοσι κρατούμενοι σκαρφαλώνουν στις στέγες των φυλακών, εξοπλισμένοι με καρεκλοπόδαρα και πόδια τραπεζίων και αναρτούν ένα πανώ το οποίο γράφει απλά **ΚΑΤΕΡΓΟ**. Μια άλλη ομάδα φυλακισμένων σε ένδειξη συμπαράστασης, αρχίζει απεργία πείνας αόριστης διάρκειας και ζητάει την ικανοποίηση ενός προγράμματος δέκα σημείων. Υστερα από διαπραγματεύσεις με τον **Υπουργό Δικαιοσύνης** έγιναν αποδεκτά τα αιτήματα για τη σύσταση μιάς επιτροπής από τους ιδιους τους κρατούμενους, η οποία θα τους αντιπροσωπεύει στη διοίκηση της φυλακής, το συχνότερο άνοιγμα των κελιών και η χρησιμοποίηση δεκτών *F.M.* Παρ’ όλα αυτά η διοίκηση της φυλακής πέτυχε να επιβάλλει τον όρο της για τη δημιουργία ειδικής αχτίδας για τους ιδιαίτερα επικίνδυνους φυλακισμένους. Στις αρχές του Ιούλη 1973 περίπου 80% των πεντακόσιων φυλακισμένων της *Santa Fu* κάνουν τριήμερη απεργία πείνας διαμαρτυρόμενοι για το απαίσιο φαγητό. Απειλούν με αποχή από την εργασία και 60 κρατούμενοι παύουν ήδη να εργάζονται.

Στις 17 Γενάρη 1973 μερικοί φυλακισμένοι, μέλη της **R.A.F.** αρχίζουν μιάς αόριστης διάρκειας απεργία πείνας. Συμμετέχουν 27 πολιτικοί κρατούμενοι. Απαιτούν την κατάργηση της απομόνωσης και τη δυνατότητα συμμετοχής τους σε κοινές εκδηλώσεις και σε κοινή διαβίωση με τους άλλους φυλακισμένους, γράφουν δε τα εξής σε μια σχετική διακήρυξη τους: "Σύντροφοι, είναι σαφές ότι ο αγώνας για την πολιτικοποίηση των φυλακών δεν είναι δυνατόν να διεξαχθεί χωρίς το δικό σας ενδιαφέρον, χωρίς τη δική σας συμπαράσταση. Τότε μόνο είναι δυνατή η διεξαγωγή του όταν το κλειστό σύστημα μέσα στο οποίο ο εχθρός διαθέτει όλα τα μέσα, την εξουσία, τη βία, τη προνόμια, την απομόνωση, την ψυχιατρική κ.λ.π., όταν αυτό το σύστημα παρουσιάσει ρήγματα. Κί’ αυτό θα γίνει όταν στην βία των γουρουνιών αντιπαραθεθεί η βία των δρόμων κι όταν ο αγώνας των

φυλακισμένων υποστηρίχτει προτού εσείς οι ίδιοι να φυλακιστείτε."

Το αίτημά τους έχει ως εξής: "Ισοτιμία των πολιτικών και ποινικών κρατούμενων και ελεύθερη πολιτική πληροφόρηση για όλους τους κρατούμενους".

Το 1972, 254 φυλακισμένοι, το 90% δηλαδή του συνόλου των κρατούμενων στη φυλακή του *Diesburg* απευθύνονται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης του κρατιδίου της 'Εσσης και ζητούν μεγαλύτερο μισθό, μεγαλύτερη αμοιβή για την εργασία των φυλακισμένων καθώς επίσης και επισκέψεις των συζύγων των έγγαμων κρατούμενων χωρίς την επίβλεψη του προσωπικού της φυλακής. Ενισχύουν την προώθηση αυτών των αιτημάτων τους με αποχή από την εργασία, συνέντευξη τύπου στην εφημερίδα *Frankfurter Rundschau* κ.λ.π.

Τον Ιούνη του 1973 οι κρατούμενοι της φυλακής του *Bruchsal* κατέρχονται σε απεργία πείνας που λίγο μετά εξελίσσεται σε στάση. Σκοπός της η αποκάλυψη στη κοινή γνώμη του ότι με το προκάλυμμα και την πρόφαση της περιφρμής επανένταξης στο κοινωνικό σύνολο των κρατούμενων εφ'ενός και αφ'ετέρου τη δημιουργία ανθρώπινου σωφρονιστικού κώδικα, δημιουργούνται στις φυλακές ολόκληρες πτέρυγες σαν αχτίδες απομόνωσης.

Το 1973 στο γυναικείο τμήμα των φυλακών της Χαιδελβέργης ξεσπάει άλλη μια εξέγερση η οποία παρουσιάστηκε από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης της πλαστά φυσικά, ειρωνικά και δυσφημηστικά σαν η εξέγερση του καπνού (*tabac revolte*). Ήταν μια εξέγερση που είχε σχέση με τις επικρατούσες συνθήκες κράτησης. Κατά τη διάρκεια μιάς νύχτας οι εξεγερμένες γυναίκες πιάστηκαν από άντρες ειδικών

μονάδων και μισόγυμνες, δια της βίας, μεταφέρθηκαν σε άλλες φυλακές όπου μπήκαν κατ' ευθείαν στην απομόνωση. Στις 17 Δεκέμβρη του 1973, 6 κρατούμενοι της φυλακής *Kaisheim* αρχίζουν μια απεργία πείνας αιρίστης διάρκειας. Μένα κατάλογο είκοσι αιτημάτων απαιτούν μεταξύ άλλων τα εξής: 1) τη πάυση ενός εμπειρογνώμονα σε θέματα σωφρονιστικού κώδικα 2) τη σύσταση μιάς ανεξάρτητης επιτροπής που θα εξετάζει τις καταγγελίες των κρατούμενων για όσα συμβαίνουν στις φυλακές του *Kaisheim* 3) δίκαιη αμοιβή για την παρεχόμενη από τους κρατούμενους εργασία 4) παράταση των ωρών ακρόασης του ραδιόφωνου και παρακολούθησης της τηλεόρασης 5) απομάκρυνση όλων των εθνικοσοσιαλιστικών βιβλίων από τη βιβλιοθήκη της φυλακής καθώς και όλων εκείνων των βιβλίων που ωραιοποιούν και εξυμνούν τον φασισμό, τον μιλιταρισμό και τον ρατσισμό. Το βράδυ της Πρωτοχρονιάς είκοσι άτομα περίπου συγκεντρώνονται με πανώ διαμαρτυρίας μπροστά από το κτίριο της φυλακής έχοντας και ντυντούκες με τις οποίες φωνάζουν συνέχεια το σύνθημα: "ρίξτε τα τείχη, αφήστε τους ανθρώπους ελεύθερους". Συγχρόνως πετούν διάφορα αντικείμενα στο προαύλιο της φυλακής. Οι κρατούμενοι συμμετέχουν από τη μεριά τους κάνοντας ένα δαιμονισμένο θόρυβο, χτυπώντας τα τοίγκινα πιάτα και μαχαιροπήρουνά τους πάνω στα κάγκελα του κελιού τους και ρίχνοντας αναμένες εφημερίδες έξω από τα παράθυρα των κελιών. Τέσσερις από τους κρατούμενους που θεωρήθηκε ότι ηγήθηκαν των άλλων, απομονώνονται από τους υπόλοιπους.

Στις 27 Μάη 1974, οι 40 κρατούμενοι της φυλακής του *Straubing* κατέρχονται

σε μιάς αόριστης διάρκειας απεργία πείνας έχοντας παρόμοια αιτήματα. Συγχρόνως συμπαραστάτες πληροφορούν το πληθυσμό του *Straubing* για όσα συμβαίνουν πίσω από τους τείχους των φυλακών του. Εν τω μεταξύ οι θεωρούμενοι πρωτοπόροι της φυλακής του *Kaisheim*, τρεις φυλακισμένοι, κυκλοφορούν ένα κείμενο με την επωνυμία "ντοκουμέντο για την μεταχείριση των κρατούμενων στη φυλακή του *Kaisheim* και για την άσκηση ψυχικής και σωματικής βίας και τρόμου απέναντι τους". Αυτό το κείμενο βγαίνει παράνομα έξω από τις φυλακές και μέσα σ' αυτό περιγράφονται δεκάδες περιπτώσεις απόπειρων απόδρασης των κρατούμενων, απεργίες πείνας, άρνηση εργασίας καθώς επίσης και οι "προσπάθειες για την κοινωνική επανένταξη των κρατούμενων" από τη μεριά της διεύθυνσης της φυλακής.

Στις 2 Ιούνη του 1974 στη φυλακή του *Mannheim* τα φώτα σβήνουν μια ώρα νωρίτερα από ότι συνήθως. Οι 800 κρατούμενοι αντιδρούν χτυπώντας τις καρέκλες και τους τσίγκινους δίσκους του φαγητού τους στις πόρτες των κελιών και στα κάγκελα των παράθυρων. Την ίδια στιγμή, αστυνομικοί που έχουν μπει στη φυλακή υπό την επήρεια αλκοόλ, βασανίζουν σε ιδιαίτερο χώρο εκατό κρατούμενους. Αυτά τα βασανιστήρια και οι ξυλοδαρμοί που έγιναν γνωστά ύστερα από ανακοίνωση του Συμβούλιου της Επιτροπής των φυλακισμένων, ήταν η αφορμή για να ασκηθεί τον Δεκέμβριο του 1974 ποινική δίωξη κατά τεσάρων υπαλλήλων της φυλακής.

Σε σύνδεση με τα παραπάνω γεγονότα έγινε γνωστή από τους κρατούμενους και μια άλλη περίπτωση που στα μέσα μαζι-

Από την εΦΕΓΕΡΣΗ
των φυλακισμένων
στη Σαντα Φου

κής ενημέρωσης πήρε την επωνυμία: "το σκάνδαλο των φυλακών του Μάννχαϊμ". Γράφει σχετικά σε μια διακήρυξη της η επιτροπή κρατούμενων της φυλακής: "Στις 27 Δεκέμβρη 1973, ο κρατούμενος Peter Vast δολοφονήθηκε σ'ένα κελί των φυλακών του Μάννχαϊμ από τους φρουρούς. Αφού τον χτύπησαν μέχρι αναισθησίας, τον πέταξαν κατόπιν σ'ένα σακί κάτω από ένα κρεβάτι του κελιού του, όπου ο Vast μετά από ώρα πνίγηκε από τον εμετό του. Ένας από τους φρουρούς αργότερα ομολόγησε και μη μπορώντας να ανθέξει αυτοκτόνησε. Γι' άλλους δύο έγινε δίκη και ο εισαγγελέας δήλωσε στη χήρα του: "ο αποκαλούμενος κύριος δράστης είναι νεκρός, πήρε την ευθύνη πάνω του και φέρθηκε παρ' όλη τη συμπειφορά του σαν αξιοπρεπής δημόσιος υπάλληλος". Βέβαια και φέρθηκε σαν άξιος δημόσιος υπάλληλος. Με την αυτοκτονία του φρόντισε ώστε τα πρόσωπα των υψηλότερων κλιμακίων του καθεστώτος να νίπτουν τας χειράς τους. Αυτουνού τα νεύρα έσπασαν. Τα νεύρα όσων κάθονται πίσω από το γραφείο δεν σπάνε τόσο εύκολα. Τα χέρια τους αγγίζουν μόνο χαρτί, μόνο έγγραφα. Δεν πάνουν το γκλομρή την σκανάλη του πιστολιού. Προφανώς δεν βρίσκεται κανένας ο οποίος θα μπορούσε να τους καταλογίσει ευθύνη. Κανένας που θα μπορούσε να ονομάσει εγκληματία ένα γερμανό υπουργό, έναν ανώτερο διοικητικό υπάλληλο, ένα διευθυντή της φυλακής, ακόμη κι αν αυτός ήταν κατά τη διάρκεια του πολέμου, μέλος των ναζιστικών στρατοδικείων".

Τον Ιούλη του 1974 γίνονται γνωστές καινούργιες περιπτώσεις τρομοκρατίας, ξυλοδαρμάν και βασανισμών στα κελιά οι οποίες με διακηρύξεις των κρατούμενων που περνούν παράνομα έξω απ' τη φυλακή, δίνονται στη δημοσιότητα. Στη φυλακή του Friedburg, ένα παράρτημα της φυλακής του Butzbach, στο διάστημα μεταξύ 11 και 13 Δεκέμβρη του 1974, το 80% του συνόλου των κρατούμενων, κατέρχονται σε μια απεργία πείνας κατά των συνθηκών κράτησης και ιδιαίτερα κατά των συνθηκών διάθεσης του ελεύθερου χρόνου τους. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να υπάρξουν κάποιες βελτιώσεις. Την Πρωτοχρονιά του 1975 πάνω από 200 κρατούμενοι του οικήματος 2, της φυλακής του Βερολίνου Tegel, ζητούν με δηλώσεις τους, την εξομίωση των συνθηκών κράτησης σ' αυτό το οικήμα, με τις κανονικές συνθήκες που επικρατούν στο οικήμα 4 των φυλακών. Οι φυλακισμένοι της R.A.F. αρχίζουν μια ιδιαίτερα μακριά απεργία πείνας κατά της απομόνωσης και στις 2 Φλεβάρη του 75 αρχίζουν και απεργία δίψας. Τον Μάρτη του 75 και με αφορμή την απαγωγή του προέδρου των Χρηστιανοδημο-

κρατών (CDU) Lorenz από το κίνημα 2 Ιούνη στο Βερολίνο, το συμβούλιο των κρατούμενων της Φρανκφούρτης γράφει σχετικά σε μια διακήρυξη του: "Προβαίνουμε σ' αυτή την διακήρυξη σαν τη μόνη έγκυρη αντιπροσώπευση των φυλακισμένων εγκάθειρκτων και έγκλειστων των φυλακών, ψυχιατρικών ιδρυμάτων και σωφρονιστικών καταστημάτων της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας. Είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε και το ξέρουμε πολύ καλά ότι αυτή η ενέργεια, η απαγωγή του Lorenz, βρήκε σύμφωνη τη συντριπτική πλειοψηφία των κρατούμενων κι αυτό παρ' όλο που στο αίτημα του κινήματος της 2 Ιούνη γιατην απελευθέρωση των φυλακισμένων, δεν υπάρχει κανένας που να μην είναι πολιτικός κρατούμενος. Δεν υπάρχει δηλαδή κανένας από τα αδέλφια μας οι οποίοι από χρόνια, άλλος περισσότερο κι άλλος λιγότερο, βρίσκονται αλλά και αγωνίζονται στη φυλακή και με την ίδια τους ακόμη τη ζωή, αντιστέκονται ενάντια σ' αυτό το καθεστώς των Αλ Καπόνε, των κυρίων, των ιδιοκτητών, των εξουσιαστών και των καπιταλιστών. Το ότι ακριβώς δεν βρίσκεται κανένας από τα αδέλφια μας σ' αυτή τη λίστα γι' απελευθέρωση, το θεωρούμε μεν έλλειψη αλλά δεν καταλογίζουμε ευθύνη ούτε κατηγορούμε το κίνημα της 2 Ιούνη. Είμαστε σε θέση να απελευθερωθούμε μόνοι μας και διαθέτουμε τα μέσα, την θέληση και την αγωνιστικότητα για να πετύχουμε αυτό το σκοπό".

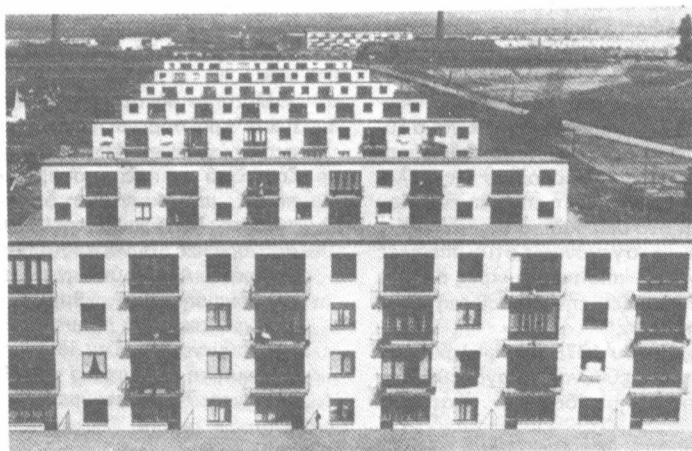
Στις αρχές Φεβρουαρίου του 1975, είκοσι επτά αλλοδαποί, διαφορετικών εθνικοτήτων, μιάς φυλακής της Φρανκφούρτης, αρχίζουν μια απεργία πείνας αδριστης διάρκειας με στόχο να διαμαρτηρηθούν για την καθυστέρηση της εισαγωγής τους σε δίκη, με αποτέλεσμα να κρατούνται άδικα περισσότερο χρόνο στις φυλακές. Στις 3 Μάρτη 1975, 8 κρατούμενοι των φυλακών του Βερολίνου Tegel και συγκεκριμένα του οικήματος 3

των φυλακών που είναι τελείως απομονώμενοι από τους υπόλοιπους, ξεκινούν μια απεργία πείνας στην οποία συμπαρίστανται κι άλλοι 9 απαιτώντας: την άμεση κατάργηση της απομόνωσης, ίδια μεταχείριση για όλους τους κρατούμενους, ελεύθερη πολιτική δραστηριότητα μες τη φυλακή κ.λ.π.

Το μεγαλύτερο μέρος των φυλακίσμενων στο 3 οίκημα υποστηρίζει αυτά τα αιτήματα. Η πίεση γίνεται τόσο μαζική ώστε ήδη το βράδυ της πρώτης μέρας της απεργίας η απομόνωση καταργείται. Υστερα από λίγο καιρό μόλις η διεύθυνση των φυλακών ανακοινώνει ότι καταργεί τα σπόρια, 35 κρατούμενοι απειλούν να αρχίσουν απεργία πείνας με αποτέλεσμα τη διεύθυνση να αποσύρει αμέσως το μέτρο.

Μετά από μια απεργία πείνας στις φυλακές του Bruchsal που στρέφονταν ενάντια στις άθλιες συνθήκες κράτησης, αρκετοί από τους εμψυχωτές του αγώνα μεταφέρονται και διασπώνται σε διαφορετικά καταστήματα φυλακών. Τέσερεις απ' αυτούς μεταφέρονται στη φυλακή του Pfullendorf. Όταν αποφασίζεται η μετάφορά του ενός από τους τέσσερις από το Pfullendorf σε μια άλλη φυλακή, κατεβαίνουν στο προάλιο των φυλακών όλοι τους διαμαρτυρόμενοι και μόνο με την επέμβαση των MAT συλλαμβάνονται για να περάσουν τον Απρίλη του 1975 από δίκη με τη κατηγορία της στάσης. Στις 20 Μάρτη 1975 αρχίζει από επτά κρατούμενους των φυλακών του Μπροένκεβαλντ μια απεργία πείνας γιατί τα αιτήματά τους μεταξύ των οποίων: 1) καλύτερη ιατροφαρμακευτική περιθαλψη 2) περισσότερος ελεύθερος χρόνος 3) όχι μείωση της μερίδας του φαγητού, δεν δημοσιοποιήθηκαν στα μέσα μαζικής ενημέρωσης λόγω ύπουλης παρέμβασης της διεύθυνσης.

Με αφορμή δύο αλλεπάλληλους θανάτους των Γενάρη και Απρίλη του 1975, 31 κρατούμενοι των φυλακών του Butz-

bach ζητούν την άμεση παύση του γιατρού των φυλακών του οποίου οι "ιατρικές μέθοδοι ήταν αδύνατο να γίνουν πλέον ανεκτές. Τον Απρίλη του 1975, οι γυναικες κρατούμενοι των φυλακών του *Aichach* απευθύνουν ένα κείμενο στο τοπικό κοινοβούλιο όπου διαμαρτύρονται για την τιμωρία και συκοφάντησή τους από τον διευθυντή των φυλακών λόγω υποτιθέμενου ή πραγματικού λεσβιακού έρωτα. Λόγω της ανυπόφορης πίεσης που ασκείται στις γυναικές που υπόγραψαν, δύο αρχίζουν απεργία πείνας. 10 κρατούμενοι του αντρικού τμήματος των φυλακών του *Butzbach* ανακοινώνουν ότι συμπαρίστανται στις απεργούσεις γυναικες του *Aichach*. Στις 28 Σεπτέμβρη 1975, 14 κρατούμενοι των φυλακών του *Troungesheim*, φυλακών για προφυλακισμένους, αρχίζουν απεργία πείνας για συμπαράσταση στους φυλακισμένους αγωνιστές της ελευθερίας στην Ισπανία και διαμαρτύρονται κατά των θανατικών ποινών και καταδίκων. Τον Οχτώβρη του 1975 κρατούμενοι των βερολινέζικων φυλακών *Moabit* κυκλοφορούν ένα πρόγραμμα 18 σημείων μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονται τα αιτήματα για καλύτερη αμοιβή της εργασίας των φυλακισμένων και περισσότερο ελεύθερο χρόνο, για περισσότερο χρόνο κοινών εκδηλώσεων όλων των κρατούμενων, για καλύτερη ποιότητα φαγητού, και σεβασμό στις κοινωνικές και πολιτιστικές καταβολές και ιδιαιτερότητες των αλλοδαπών κρατούμενων. Κρατούμενοι των φυλακών του *Tegel* επιδοκιμάζουν την κυκλοφορία του προγράμματος των 18 αιτημάτων και κυκλοφορούν λίστα υπογραφών. Επίσης τον Οχτώβρη, 48 κρατούμενοι του τμήματος 9 των φυλακών του *Troungesheim* στη Φρανκφούρτη υπογράφουν μια επιστολή διαμαρτυρίας κατά της απομόνωσης του συγκρατούμενούς τους *Herbert Heinrich*. Τον ίδιο μήνα στις φυλακές του *Bruchsai* ένας κρατούμενος μαχαιρώνει τον επόπτη ασφαλείας των φυλακών. Το συμβούλιο των κρατούμενων γράφει σε μια ανακοίνωση τύπου: "Παρ' όλο που οι απεργίες πείνας και οι άλλες εκδηλώσεις διαμαρτυρίας των φυλακισμένων της φυλακής του *Bruchsai* είναι πα σχεδόν καθημερινό φαινόμενο, καλύπτονται από ένα βαθύ πέπλο σιωπής. Πρόσφατα παραδείγματα είναι ο ξυλοδαρμός από κρατούμενος ενός επόπτη κλειδαρά στο κλειδαράδικο της φυλακής καθώς επίσης και η επίθεση εναντίον του επόπτη στο σιδεράδικο της φυλακής. Πέρα απ' αυτό το γεγονός, τ' οτιολαπεργίες πείνας γίνονται από πολύ μικρές ομάδες ατόμων εμποδίζει την πρόσβασή τους στη δημοσιότητα."

Στις αρχές του 1975 στη φυλακή του *Rottenburg* η διεύθυνση απαγορεύει την έκδοση της εφημερίδας των κρατούμε-

νων "το παράθυρο" με αιτιολογία ότι κριτικαρε "τη βρωμιά" και καλούσε τους φυλακισμένους "να συνασπιστούν κατά των συνθηκών που επικρατούν μέσα στη φυλακή, κατά των συνθηκών που υποβιβάζουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και υπόστασή τους και να αμυνθούν ενάντια σ' αυτές."

Στις 31 Δεκέμβρη 1975, 50 κρατούμενοι του οικήματος 1 των φυλακών του *Tegel* αρχίζουν εκδηλώσεις διαμαρτυρίας για να συμπαρασταθούν σε μια κοινωνική λειτουργό η οποία απειλείται με απόλυτη από την διεύθυνση των φυλακών. Στις αρχές του Γενάρη του 1976, είκοσι κρατούμενοι του οικήματος 3 των φυλακών ης Κολωνίας *Ossendorf* κατέρχονται σε μια τετραμήρη απεργία πείνας και απαιτούν με ένα πρόγραμμα 10 αιτημάτων, μεταξύ άλλων, καλύτερη ποιότητα φαγητού, περισσότερες ώρες περιπάτου στο προαύλιο της φυλακής, ελεύθερο διαθέσιμο χρόνο, καλύτερη ιατρική περιθαλψη, κατάργηση της απομόνωσης για όλους τους κρατούμενους και κατάργηση του συστήματος ποινών μες στη φυλακή.

Από τις 14 ως τις 17 Γενάρη του 1976, πολιτικοί κρατούμενοι των Δυτικούερολινέζικων φυλακών *Lehrtestr. Tegel* και *Moabit* κατεβαίνουν σε απεργία πείνας σε ένδειξη διαμαρτυρίας και συμπαράστασης προς τους καταδικασμένους σε θάνατο Πέρσες σύντροφους από το καθεστώς του Σάχη. Μόνο στη φυλακή του *Tegel* αρνούνται τη λήψη τροφής 15 κρατούμενον.

Στις 16 Φλεβάρη του 1976, δύο κρατούμενοι των φυλακών *Fuhlsbüttel* απαγχονίζονται, διαμαρτυρόμενοι για το γερμανικό σωφρονιστικό σύστημα γενικά και ειδικά για τις επικρατούσες συνθήκες στη προαναφερθείσα φυλακή. Πριν την αυτοκτονία τους είχαν κυκλοφορήσει δύο ανακοινώσεις όπου έκαναν γνωστό το λόγο του θανάτου τους και κατάγγελαν το σωφρονιστικό σύστημα. Στις 3 Μάη 1976 αρχίζουν απεργία πείνας, πέντε κρατούμενοι των φυλακών του *Butzbach* διαμαρτυρόμενοι για την απάνθρωπη συμπεριφορά και δραστηριότητα του γιατρού και διεύθυντή των φυλακών.

Μετά το θάνατο της *Ulrike Meinhof*, πέντε κρατούμενοι του οικήματος 1 των φυλακών *Tegel*, στις 10 Μάη 1976 αρχίζουν μια τριήμερη συμβολική απεργία πείνας με σκοπό να διαμαρτυρηθούν: "για τη δολοφονία της *Ulrike* και τις απάνθρωπες συνθήκες κράτησης κάθε μορφής". Απαιτούν την "κατάργηση της απομόνωσης και ανθρώπινες συνθήκες στις φυλακές για όλους ανεξαίρετα τους κρατούμενους". Την ίδια εποχή και με αφορμή τη δολοφονία της *Meinhof*, εξεγείρονται 700 κρατούμενοι των φυλακών

της Φρανκφούρτης *Troungesheim*. Αλλος ένας λόγος που οδήγησε σ' αυτό το μαζικό έσπασμα ήταν η απάνθρωπη απομόνωση που τους προηγούμενους μήνες είχε οδηγήσει σε 5 αυτοκτονίες και 30 απόπειρες. Καθημερινά φτάνουν διάφορες διαδηλώσεις μπροστά από το κτίριο της φυλακής που δηλώνουν την συμπάραστασή τους στον αγώνα των κρατούμενων και διαμαρτύρονται για τις απάνθρωπες συνθήκες κράτησης. Μέσα στο *Troungesheim* επικρατεί τρομερή αναταραχή. Οι κρατούμενοι κάνονται ένα φοβερό θόρυβο διαμαρτύρονται από τη στιγμή που θα κλειστούν για βράδυ στα κελιά τους μέχρι τα χαράματα. Χρησιμοποιούν μεγάφωνα, ντουντούκες που έχουν βάλει παράνομα μέσα στη φυλακή, βάζουν φωτιά σε κρεβάτια και καρέκλες και τα πετούν στο προαύλιο.

Ήδη από το 1974, 27 κρατούμενες της γυναικείας φυλακής του *Gotteszelt* είχαν κατέβει σε απεργία πείνας διαμαρτυρόμενες για τις συνθήκες κράτησης. Το 1976 λοιπόν αρχίζουν περισσότερο δυναμικές ενέργειες και αντιπαραθέσεις με την διοίκηση της φυλακής. Ενέργειες που είχαν στόχο την απόλυτη των τυραννικών εποπτιών των φυλακών. Μια κρατούμενη απομονώνεται από την ομάδα της σ' ένα ειδικό γι' αυτό το σκοπό κελί. 13 από τις κρατούμενες διαμαρτύρονται έντονα και δυναμικά γι' αυτό το αυθαίρετο μέτρο της διοίκησης με αποτέλεσμα να ξυλοκοπηθούν άγρια από τους δεσμοφύλακες. Γυναίκες και διάφορες οργανώσεις συγκεντρώνονται τόσο έξω από τη φυλακή όσο και σε διάφορα σημεία της πόλης και καταγγέλουν στον κόσμο όσα συμβαίνουν στη φυλακή. Στις 9 Ιουνίου, 8 γυναίκες κρατούμενες των φυλακών του *Gotteszelt* αρχίζουν απεργία πείνας αόριστης διάρκειας με άμεσο στόχο τη λήξη της απομόνωσης για την κρατούμενη που προαναφέρθηκε.

Στις 2 Ιούνη του 1976, ένας κρατούμενος μπαίνει ξαφνικά στο γραφείο διοίκησης των φυλακών και απαιτεί από τους υπάλληλους να έλθει σε επικοινωνία με το ραδιοφωνικό σταθμό της *'Eσσης*. Λέει χαρακτηριστικά ότι "είτε θα βρω τώρα το δίκιο μου είτε καλίτερα να πεθάνω". Όταν ο διευθυντής των φυλακών μπαίνει μέσα στο δωμάτιο μ'ένα δακρυγόνο προσπαθώντας να του το πετάξει, δέχεται ένα πυροβολισμό από ένα αυτοσχέδιο πιστόλι του κρατούμενου.

Την νύχτα της 6ης προς 7η Ιούλη 1976, 4 γυναίκες κρατούμενες των βερολινέζικων φυλακών *Lehrtestr* κατορθώνουν να αποδράσουν. Στις 30.11.1976 ο επι 5 χρόνια ήδη σε απομόνωση κρατούμενος *Tony Kus* στις φυλακές του *Saarbrücken*, αρχίζει μια απεργία πείνας αόριστης διάρκειας στην οποία συμπαρίστανται και συμμετέχουν επιπλέον 9

κρατούμενοι. Τον Αύγουστο του 1976 έξιπάσεις ακόμη μια στάση κρατούμενων στο οίκημα 3 των βερολινέζικων φυλακών του *Tegel*. Στις 18 του ίδιου μήνα υπάλληλοι της φυλακής απαγόρευσαν σ'ένα Πέρση κρατούμενο να συμμετέχει σε μια ομάδα σκακιού χωρίς καμιά αιτιολογία. Ο κρατούμενος, θέλοντας να διαμαρτυρθεί, άρχισε να χτυπάει με δύναμη τη πόρτα του κελιού του μέχρι που εμφανίστηκαν 4-5 υπάλληλοι για να τον "καθησυχάσουν". Ο Πέρσης, επειδή φοβήθηκε, τραυμάτισε με μαχαίρι τον ένα φύλακα. Μετά απ' αυτό οι υπόλοιποι τον τράβηξαν βίαια στο πειθαρχείο όπου τον χτύπησαν μέχρι αναισθοίας. Μια ομάδα από 25 αλλοδαπούς κρατούμενους πήγε στο κεντρικό κτίριο της διοικησης των φυλακών να διαμαρτυρθεί για το γεγονός και να ζητήσει άμεση ιατρική φροντίδα για τον τραυματισμένο Πέρση. Ήδη δύο βδομάδες νωρίτερα, 80 κρατούμενοι του οικήματος 3 των φυλακών είχαν διαμαρτυρθεί, εκδίδοντας και μια σχετική διακήρυξη για την απάνθρωπη μεταχείριση και τις ιδιαίτερες διακρίσεις κατά των αλλοδαπών κρατούμενων της φυλακής. Η διεύθυνση είχε αρνηθεί τότε οποιαδήποτε συζήτηση με τους κρατούμενους, αλλά και τώρα που οι προαναφερθέντες κρατούμενοι πήγαν να διαμαρτυρθούν στα κεντρικά γραφεία όχι μόνο αρνήθηκε να τους δεχτεί αλλά και τους έδιωξε με τον χειρότερο τρόπο. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα οι κρατούμενοι οργισμένοι να καταστρέψουν όλες τις εγκαταστάσεις του κεντρικού κτιρίου και να γίνει συμπλοκή με τους δεσμοφύλακες. Έναν κρατούμενο, μάλλον Πέρση, που είχε τραυματισθεί, τον έσυραν έξω από το κελί του για να τον οδηγήσουν στην απομόνωση. Στη διαδρομή ένας δεσμοφύλακας τον έσπρωξε με τόσο βίαιο τρόπο που ο κρατούμενος κατακύλησε τις σκάλες και χτύπησε με το κεφάλι στο πλατύσκαλο. Αιμόφυρτος και αναίσθητος μεταφέρθηκε στην απομόνωση. Τον Μάρτη του 1977 οι κρατούμενοι του *Tegel* εκδίδουν μια διακήρυξη με την οποία απαιτούν την αποκάλυψη του υπεύθυνου για τη δολοφονία ενός κρατούμενου, την απομάκρυνση ενός διοικητικού υπάλληλου της φυλακής που έβριζε τους κρατούμενους με τα χειρότερα λόγια: ποντίκια κ.λ.π. και την απομάκρυνση επίσης ενός δεσμοφύλακα που ήταν υπεύθυνος για την κακοποίηση του Πέρση κρατούμενου που προαναφέρθηκε.

Στις 29.3.1977 οι κρατούμενοι της *R.A.F.* στις φυλακές του Αννόβερου, της *Werl*, της Φρανφούρτης, του Ράκενταλ, του *Zweibrücken*, της Κολωνίας, της Έσσης, του Βερολίνου, του Αμβούργου, του *Aichach*, του Στάμπμχάϊμ και του Κολμάρ ξεκινούν μια σε πανγερμανικό επίπεδο απεργία πείνας απαιτώντας την εφαρμογή της συνθήκης της Γενεύης για τους κρα-

Πορεια συμπαραστασης στους υπλακισμενους στη Δ.Γερμανια

τούμενους του αντιψηφιαλιστικού κινήματος και αγώνα, την κατάργηση της απομόνωσης και των ειδικών κελιών και αχτίδων απομόνωσης στις φυλακές της Δυτ. Γερμανίας και τέλος την διεξαγωγή έρευνας για το θάνατο του *Holger Meins*, του *Sigfried Henner* και της *Ulrike Meinhof* από μια διεθνή εξαταστική επιτροπή. Συγγενείς, οικείοι και συμπαθούντες συμπαρίστανται και υποστηρίζουν τα αιτήματα της απεργίας πείνας. Άλλες απεργίες πείνας ξεσπούν επίσης για συμπαράσταση από πολιτικούς κρατούμενους του κινήματος της 2 Ιουνη σ διάφορες φυλακές.

Πάνω από το 80% των κρατούμενων των φυλακών του *Darmstadt* αρχίζουν στις 8.3.1977 μια τριήμερη απεργία πείνας και άλλες ενέργειες μαζικής διαμαρτυρίας. Αυτή η απόφαση τους είναι απάντηση στα νέα μέτρα που θέλει να θεσπίσει η διεύθυνση της φυλακής όπως μείωση επισκεπτηρίου, μείωση ελεύθερου χρόνου στους κοινούς χώρους της φυλακής. Ορισμένα απ' αυτά τα μέτρα αποσύρονται. Στις 23 Μάρτη 15 κρατούμενοι των φυλακών της *Werl* αρχίζουν απεργία πείνας απαιτώντας την άμεση κατάργηση του ειδικού ψυχιατρικού τμήματος Β.Ι., το οποίο έπαισε το ρόλο απομόνωσης και πειθαρχείου για τα άτομα τα οποία είτε αρνούνταν την εργασία είτε τους θεωρούσαν ύποπτους απόδρασης, είτε είχαν χαρακτηρισθεί από τη διοίκηση των φυλακών σαν άτομα που δεν έπρεπε να αναμιχθούν με τους υπόλοιπους κρατούμενους. Με άλλα λόγια ήταν το πειθαρχείο για τους ανεπιθύμητους, τους δύσκολους και ανυπότακτους. Ένας κρατούμενος ο οποίος λόγω διαφορών του με την διοίκηση είχε μεταφερθεί στο Β.Ι. έγινε σχεδόν φυτό μετά από λήψη υπερβολικά μεγάλης δόσης φαρμάκων και μεταφέρθηκε επειγόντως στο κρατικό νοσοκομείο του *Eickeborn*. Ο ισόβια κρατούμενος στο Β.Ι. Γιόχαν Γιάνσεν την 1 Οκτώβρη 1976 σε κατάσταση απελπισίας, επιτέθη-

κε με μαχαίρι κατά του διευθυντή των φυλακών του *Reinbach*. Την 1 Μάι 1977 50 κρατούμενοι των φυλακών της *Werl* αρχίζουν απεργία πείνας διαμαρτυρόμενοι για τις απάνθρωπες συνθήκες κράτησης και απομόνωσης στο τμήμα Β.Ι. Την ίδια μέρα στη φυλακή του *Tegel*, τρεις κρατούμενοι ανεβαίνουν στη στέγη και απαιτούν νε μεταχθούν πίσω στο *Tegel*, τρεις σύντροφοί τους που είχαν απομακρυνθεί από τις φυλακές επειδή τους είχαν θεωρήσει υπεύθυνους για την έκδοση της εφημερίδας της φυλακής.

Στο σωφρονιστικό ίδρυμα ανηλίκων του Αμβούργου *Vierlande*, οι κρατούμενοι οργανώνονται και αρχίζουν ενέργειες διαμαρτυρίας όταν μια μέρα στο μεσημεριανό φαγητό ανακαλύπτουν ένα ζώο που έμοιαζε με ποντικό. Αρνούνται τη λήψη φαγητού, οργανώνουν παράνομη συνέλευση και εκλέγουν αντιπροσωπευτική επιτροπή η οποία θα πρωθεί τα αιτήματά τους απέναντι στη διεύθυνση, ενώ παράλληλα συνεχίζονται οι ενέργειες διαμαρτυρίας. Την ίδια εποχή 44 από τους 55 κρατούμενους της φυλακής του *Werl*, ξεκινούν μια απεργία αόριστης διάρκειας (από την εργασία) γιατί η διεύθυνση αποφάσισε να τους μειώσει τα χρήματα για την προσφερόμενη εργασία.

Στις 13.7.1977 240 κρατούμενοι της φυλακής *Fuhlsbuttel* του Αμβούργου αρνούνται τη λήψη φαγητού απαιτώντας καλύτερες συνθήκες διαβίωσης στο ίδρυμα. Στις 22 του ίδιου μήνα, ένας κρατούμενος, μέλος της αντιπροσωπευτικής επιτροπής των φυλακισμένων, σκαρφαλώνει στη στέγη της φυλακής απαιτώντας την κατάργηση του μαρτύρου της απομόνωσης, του περιορισμού της αλληλογραφίας καθώς επίσης και την τοποθέτησή του μαζί με τ' αλλα μέλη της αντιπροσωπευτικής επιτροπής.

Τον Ιούλη του 1977 περισσότεροι από 100 κρατούμενοι της φυλακής του *Straubing* διαμαρτύρονται για την κακή ποιότητα φαγητού. Στις 8 Αυγούστου 1977,

8 κρατούμενοι της R.A.F. ξυλοκοπούνται όγρια στο Στάμμχαϊμ. Επιβάλλεται και πάλι η απομόνωση ανά ένας κρατούμενος σε κάθε κελί. Την ίδια μέρα οι κρατούμενοι της R.A.F. αρχίζουν απεργία πείνας και δίψας με αίτημα την κατάργηση της απομόνωσης και τη διαβίωση σε κοινές ομάδες.

Στις 25.8.1977 ο κρατούμενος *Caroly Matjieska*, ο οποίος ζούσε στην απομόνωση, ανεβαίνει στην ταράτσα των φυλακών και απαιτεί μεταξύ άλλων να επιλέγει συνομιλητή από τους κρατούμενους, την καθιέρωση άδειας για τους ισοβίτες, ελεύθερη έξοδο το Σαββατοκύριακο και κατάργηση του υποχρεωτικού σβησίματος των φώτων μετά από μια ορισμένη ώρα.

Στις 26 Σεπτέμβρη 1978 έσπασε μια εξέγερση στις γυναικείες φυλακές του *Troungeshain* και αυτό με αφορμή το ότι μια πολιτική κρατούμενη αποκλείστηκε με πρωτοβουλία της διοίκησης της φυλακής από μια συζήτηση που θα επακολουθούσε την προβολή μιας ταινίας, απομακρύνθηκε βίαια από τον τόπο συγκέντρωσης των κρατούμενων και οι υπόλοιπες γυναίκες αρνήθηκαν να πάρουν πλέον μέρος στη συζήτηση με αποτέλεσμα ένας δεσμοφύλακας να χτυπήσει μια κρατούμενη. Παραπάνω από 80 φυλακισμένες συγκεντρώνονται και βγάζουν μια διακήρυξη διαμαρτυρόμενες για τα γεγονότα. Μετά από δύο μήνες 130 κρατούμενες απευθύνην μια επιστολή προς την διεύθυνση των φυλακών και προς την κοινή γνώμη ζητώντας την απόλυση του γυναικολόγου του ιδρύματος. Στις 8 Ιούνη 1979 21 γυναίκες άρχιζαν μια απεργία πείνας απαιτώντας την άμεση απόλυτη σημασία του νεοπρασληφθέντα διευθυντή της φυλακής και του υπεύθυνου ασφαλείας.

Στις 28 Μάη 1979 πάνω από 30 πολιτικοί κρατούμενοι αρχίζουν μια πανγερμανική απεργία πείνας, ζητώντας την κατάργηση της απομόνωσης, την ισχύ των ελάχιστων εγγυήσεων της συνθήκης της Γενεύης, ελεύθερη πληροφόρηση, την κατάργηση του διαχωριστικού τζαμιού κατά τη διάρκεια του επισκεπτηρίου, κατάργηση της σωματικής έρευνας και επίσης την εξέταση και εποπτεία των συνθηκών κράτησης από διεθνείς ανεξάρτητες ανθρωπιστικές οργανώσεις. Ακόμη ζητούν την διαβίωση των κρατούμενων σε κοινές ομάδες των 15 ατόμων και την άμεση απόλυτη για ανήκεστο βλάβη των κρατούμενων *Gunter Sonnenberg* και *Herbert Soffel*.

Στις 11 Ιούλη 1979, 38 ανήλικοι κρατούμενοι των φυλακών της Φρανκφούρτης *Hochst* αρχίζουν απεργία πείνας διαμαρτυρόμενοι και απαιτώντας ελευθερία συγκεντρώσεων και πληροφόρησης, φαγητό πλούσιο σε βιταμίνες, την κατάργηση της επιτήρησης στη διάρκεια του επισκεπτηρίου, συνεχή ακρόαση του ραδιο-

φωνου και κατάργηση της κάθε μορφής απομόνωσης. Στις αρχές του Ιούλη 1979 στις γυναικείες φυλακές του *Aichach* 30 κρατούμενες αρχίζουν απεργία πείνας. Απαιτούν περισσότερα χρήματα σαν αμοιβή για την εργασία που κάνουν, μεγαλύτερη άδεια, το δικαίωμα του να είναι παρούσες κατά τη διάρκεια της έρευνας των κελιών, καλίτερη ιατροφαρμακευτική περιθαλψη και περισσότερες ώρες που τα κελιά να μένουν ανοιχτά. Ένα άλλο αίτημά τους είναι να υπολογίζεται σαν χρόνος εργασίας και η αναγκαία παύση που κάνουν κατά τη διάρκεια της δουλειάς τους.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Τα παραπάνω παραδείγματα δείχνουν μεταξύ άλλων ότι οι πολιτικοί κρατούμενοι και ειδικά αυτοί που προέρχονται από τους κόλπους της R.A.F. είναι μεν σε θέση να οργανώνουν συντονισμένες και σε πανγερμανικό επίπεδο απεργίες πείνας και δίψας, αλλά λόγω της ιδιαιτερης απομόνωσης και των ιδιαζόντων συνθηκών κράτησής τους είναι σχεδόν αδύνατο να αναπτύξουν άλλες μορφές αντίστασης και πάλις μέσα στις φυλακές.

Αντίθετα οι εξεγέρσεις των κοινωνικών κρατούμενων έχουν να επιδείξουν

ένα ευρύτερο φάσμα ενεργειών, μέσων αντίστασης και αγώνα όπως π.χ. απεργίες από την εργασία, καταλήψεις των φυλακών, αναριχήσεις στις στέγες κ.λ.π. Και παράλληλα όπως τουλάχιστον έχουν δειχνύει μέχρι σήμερα τα πράγματα είναι δυνατό να απευθυνθούν σ'ένα μεγαλύτερο κύκλο συγκρατουμένων τους. Από την άλλη, ένα μειονέκτημα είναι ότι τις περισσότερες φορές περιορίζονται στα στενά όρια ενός ιδρύματος. Δυστυχώς δεν έχει γίνει δυνατό και κατορθωτό μέχρι σήμερα να συγκεραστούν αυτές οι δύο γραμμές του αγώνα αφ'ενός των πολιτικών και αφ'ετέρου των κοινωνικών κρατούμενων.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ: Το κείμενο αυτό έχει μεταφραστεί εξ ολοκλήρου από τα γερμανικά. Δημοσιεύεται στο περιοδικό μέσα στα πλαίσια μιάς προσπάθειας ενημέρωσης για την κατάσταση που επικρατεί στις φυλακές του εξωτερικού και τον τρόπο που οι εκεί κρατούμενοι αναπτύσσουν τον αγώνα τους και διεκδικούν τα αιτήματά τους. Πρέπει να σημειωθούμε ότι η εργασία στις γερμανικές φυλακές είναι αναγκαστική και δύο που αναφέρεται αποχή από την εργασία σημαίνει απεργία.

Aus Protest gegen den Strafvollzug: Häftling saß vier Tage auf dem Dach

Gestern besuchte ihn dort sein Anwalt

Straubing (AZ) — Die Einhaltung des Strafvollzugesgesetzes möchte ein Häftling der Justizvollzugsanstalt Straubing mit seinem Protest vom Dach des Hauses aus erreichen. Der 10jährige Karoly Matjieska, nach Angaben eines Justizsprechers vor kurzem aus Sicherheitsgründen in eine Einzelzelle verlegt, war am Freitag vormittag während des Holzgangs über die Dachrinne auf das 15 Meter hohe Gebäude geklettert und harrt seither dort ohne Nahrung aus.

Wie sein Anwalt zusammenhang mit dem Überfall auf das Münchener Hurier-Großmarkt eine Freilassung von fünf Jahren das Urteil ab-

ELP JAHRE HAFT — so lautete vor zwei Jahren das Urteil des

ΝΑ ΑΦΕΘΕΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ Ο GUNTER SONNENBERG ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΣ ΤΗΣ R.A.F.

Εδώ και οχτώ χρόνια ο Gunter Sonnenberg της R.A.F. κρατείται στις φυλακές της Δυτικής Γερμανίας σε συνθήκες απόλυτης απομόνωσης, μολονότι έχει υποστεί ανήκεστο βλάβη της υγείας του κι αυτό βεβαιώνεται από πολλές γνωματεύσεις ανεξάρτητων γιατρών. Ο Sonnenberg τραυματίστηκε όταν συλλήφθηκε στις 3.5.77 από σφαίρα στο κεφάλι. Αυτό είχε σαν συνέπεια την απώλεια συνειδησης και αργότερα την απώλεια της μνήμης του. Χρειάστηκε να μάθει από την αρχή να γράφει και να διαβάζει καθώς και να αποκαταστήσει επαφή με το περιβάλλον του. Κάθε του προσπάθεια για καλιτέρευση της υγείας του τορπιλλίστηκε και παρεμποδίστηκε συνειδητά. Κρατήθηκε σε απόλυτη απομόνωση, του απαγορεύτηκαν οι επισκέψεις με αποτέλεσμα όλο και περισσότερο να χάνει την ικανότητα λόγου, μνημονικού και συγκέντρωσης. Κι όμως η θεραπεία του είναι δυνατή αν έχει ειδική παρακολούθηση από γιατρούς της εκλογής του, και αυτονόητα όχι σε μακροχρόνια απομόνωση.

Κατά τη διάρκεια της τελευταίας μαζικής απεργίας πείνας κρατούμενων της R.A.F. κι άλλων πολιτικών (4.12.84 – 1.2.85) η υγεία του Gunter επιδεινώθηκε επικίνδυνα. Κατέρρευσε διανοητικά και σωματικά με έντονα συμπτώματα απώλειας συνειδησης. Διέκοψε δε την απεργία πείνας, αλλά όχι συνειδητά. Ανεφέρει σχετικά σε ένα γράμμα του: "στις 27.1.85 δήλωσα ότι διακόπτω και επιθυμώ τη λήψη τροφής. Δεν είμαι σε θέση να θυμηθώ τίποτα άλλο σχετικά..."

Από την αρχή της σύλληψής του ο Gunter θέλησε να συμμετέχει σε όλες τις μαζικές απεργίες πείνας της R.A.F. παρ' όλη τη κακή σωματική του κατάσταση. Σε καμία όμως η υγεία του δεν επιδεινώθηκε τόσο έντονα όσο στην τελευταία. Η μακρόχρονη απομόνωση, η συνεχής παρακώλυση κάθε αναγκαίας ιατρικής συνδρομής, η απάνθρωπη μεταχείριση έφεραν τα αποτελέσματά τους.

Και φυσικά οι εκπρόσωποι του κράτους ενώ συνειδητά τον έφεραν σ' αυτή την κατάσταση βιολογικής κατάρρευσης δεν διστασαν να επιωφεληθούν από την απώλεια συνειδησης ενός ανθρώπου που επιμένει σχεδόν ετοιμοθάνατος να συνεχίζει τον αγώνα που έχει αρχίσει εδώ και τόσα χρόνια.

Από τότε η υγεία του Gunter επιδεινώνεται συνέχεια με αποτέλεσμα να πάθει οξεία επιληπτική κρίση στις 16.5.85 στη διάρκεια του περιπάτου.

Μετά από όλα αυτά είναι φανερό ότι υπάρχει κατεπείγουσα ανάγκη εξέτασής του από γιατρούς της εκλογής του και όχι από τους πουλμένους γιατρούς των φυλακών. Ακόμη πρέπει να σταματήσει να του επιβάλλεται το μαρτύριο της απομόνωσης —ας σημειωθεί ότι ένα αίτημά του, να τοποθετηθεί στο ίδιο κελλί με τον Roland Meyer (κρατούμενο της R.A.F. στην ίδια φυλακή) απορρίφτηκε.

ΝΑ ΑΦΕΘΕΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ Ο GUNTER SONNENBERG. ΣΤΟ ΜΕΤΑΞΥ ΝΑ ΜΕΤΑΧΘΕΙ ΚΟΝΤΑ ΣΤΟΥΣ ΣΥΝΤΡΟΦΟΥΣ ΤΟΥ ΣΤΙΣ ΦΥΛΑΚΕΣ STAMMHEIM ΤΗΣ ΣΤΟΥΤΓΚΑΡΔΗΣ

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΟ ΧΑΜΕΝΟ ΕΑΥΤΟ

Πίσω απ' τα πρόσωπα
υπάρχει μια μυστηριώδης ουσία
που τη διεκδικούμε για δικιά μας
ενώ δεν ανήκει σε κανέναν μας,
μια ουσία που γνωνά πίσω στην πηγή της
στο αρχικό ένα της πρώτης μέρας.

Κάποτε έρχεται και η αντίστροφη μέτρηση
που η αυταπάτη της απομικότητας
και η ιδιοκτησία του κόσμου μας, αλλάζει αφεντικό.

Κάποιος φοβόταν την εξάρτηση
κάποιος άλλος αγόραζε το παρόν,
πολλοί άλλοι παντρεύτηκαν με την ευτυχία
το χρέος όμως, μεγάλωνε συνεχώς.

Αλήθεια ένα άτομο, μία πατριδα, ένας πλανήτης,
έχουν μεγαλύτερη σημασία
μπροστά στο άπειρο, στο απέραντο, στο αιώνιο,
φυσικά όχι.

Όταν όμως τα καταλάβουμε αυτά θα είναι πολύ αργά
και χωρίς έστω μια τυπική απολογία
ο χαμένος εσυτός μας
θα περάσει στο βασίλειο της σκιάς, της θλίψης,
και της τιμωρίας.
Ο χρόνος θα το δειξει.

ΚΩΣΤΑΣ ΧΑΤΖΗΣΤΑΥΡΟΥ

ΖΩΝΤΑΣ ΣΕ ΚΟΜΜΟΥΝΑ

(Indianer Kommune, Kanalstr. 34, 85 NURNBERG, B.R.D)

Ανήκουμε στους ευατούς μας και όχι στις μανάδες και τους πατεράδες, στους δάσκαλους ή στο κράτος! Η ζωή είναι ένας πόλεμος για μας! Το "κίνημα της ειρήνης" πήρε το μέρος του εχθρού μας σ' αυτό τον πόλεμο και προδίνει την απελευθέρωσή μας! Ο νόμος κάνει ΚΟΛΑΣΗ τη ΖΩΗ γι' αυτούς που φεύγουν από τα σπίτια τους, τα σχολεία, και όλους τους νέους που σκέφτονται ελεύθερα και τους εραστές τους. Αυτή είναι η κατάσταση της δικής τους αυτο-αποκαλούμενης "ειρήνης". Η "ειρήνη" τους είναι σχολική εκπαίδευση, κηδεμόνευση, προσαρμοστικότητα, "παιδεία". 3 με 5 παιδιά σχεδόν σε κάθε κράτος, πεθαίνουν κάθε μέρα σ' αυτό το πόλεμο. Αλληλεγγύη στους απελευθερωτικούς αγώνες των μαύρων. Χιλιάδες παιδιά κάτω των 16 είναι κλειδωμένα σε απάνθρωπα σπίτια, οικογένειες, ψυχιατρικές πτέρυγες, εσωτερικά σχολεία, αναμορφωτήρια, φυλακές ανηλίκων.

Αυτή είναι δουλειά των ενηλίκων: δεν μπορούν να διαχειριστούν τις ζωές τους χωρίς νόμους, κανόνες, σχολεία, οικογένειες, εκκλησίες, τηλεοράσεις, αυτοκίνητα, μόδες, λεφτά, αστυνομία, όπλα, -όλα προϊόντα του διεστραμμένου κόσμου των μεγάλων: το σκληρό ροκ, το πάνκ, και το χέβι μέταλ δεν είναι και πολύ διαφορετικά: έχουν σα βάση τις σεξουαλικές μας επιθυμίες και τις ξεπουλούν σαν εμπορεύματα στις βιτρίνες. Η βιομηχανία των νέων έχει παγιδεύσει τα κορμά και τα μυαλά μας και συνθλίψει τις σεξουαλικές μας επιθυμίες. Τις πουλάει σαν βιβλία, και θεωρίες και διαλέξεις και ντοκουμέντα της τηλεόρασης και της διαφήμισης - .

Θ' αγαπούμε αυτούς που θέλουμε. Κανένας απολογητής του "κινήματος της ειρήνης" δεν μίλησε ποτέ για την τελετουργική τρομοκρατία των παιδιών, ή την καταστροφή της παιδικής ηλικίας.

Αυτή η τελετουργία είναι η πραγματική αιτία της πυρηνικής απειλής που συνεχίζουν να μιλάνε. ΠΡΟΔΟΤΕΣ. Δεν είσαστε διαφορετικοί από τους γονείς και τα γυναικώνα και τα καρφιά που μας φυλακίζουν, μας τρελαίνουν με χάπια (ναρκωτικά), μας βαφτίζουν παραστρατημένους, "υπερκινητικούς και απροσάρμοστους", όταν λέμε - ΓΑΜΗΣΤΕ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ - και μας λέτε "ανώριμους", "τρελούς" και "άρρωστους" μόνο και μόνο για να μας κρατάτε κάτω από τον έλεγχο όσο το δυνατόν περισσότερο. Μπορούμε να μάθουμε περισσότερα έξω από το σχολείο. Το σχολείο διδάσκει μόνο πλήξη και μίσος. - ΖΩΗ ΧΩΡΙΣ ΣΧΟΛΕΙΟ -

Δεν είμαστε τα παιχνίδια των μεγάλων! Θέλουμε δικαιώματα για τα παιδιά. Η κομμούνα μας είναι ένα καταφύγιο για τα παιδιά που φεύγουν από τα αναμορφωτήρια, τους θαλάμους βασανιστηρίων των ψυχιατρίων και ναζιστές γονείς. Ζούμε μ' ό,τι βρίσκουμε, και έχουμε ένα συνεργείο για να επισκευάζουμε ποδήλατα. Έλα να μας δεις, μείνε μαζί μας, έλα να παλέψουμε για τα δικαιώματά μας. Πές μας πώς θα πλησιάσουμε κι άλλους που ενδιαφέρονται για την κομμούνα μας.

Αυτά είναι τα πολιτικά αιτήματα των βασανισμένων παιδιών:

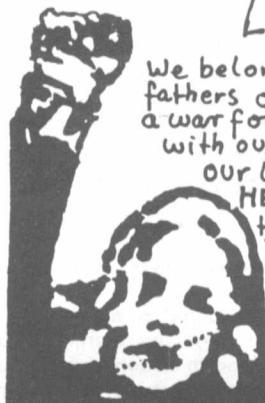
- * Το δικαίωμα να αφήνουμε το σχολείο όταν θέλουμε, και να μένουμε μ' όποιον θέλουμε.
- * Να καταργηθούν όλες οι ποινές γι' αυτούς που αλητεύουν.
- * Να λήξει η υποχρεωτική εκπαίδευση και το ξύλο.

- * Να καταργηθούν όλα τα αναμορφωτήρια, τα ιδρύματα, και οι φυλακές για παιδιά.
- * Το δικαίωμά μας να ικανοποιούμε τα σώματά μας και να διαλέγουμε αυτόν που θέλουμε. Να καταργηθούν οι νόμοι που τιμωρούν την ερωτική σχέση μεταξύ των παιδιών ή με παιδιά.
- * Το δικαίωμα να ταξιδεύουμε παντού χωρίς μεγάλους.
- * Οικονομική ανεξαρτησία από τους μεγάλους.
- * Τα παιδιά δεν είναι παιχνιδάκια για εγκαταλειμένες και μοναχικές μητέρες για να γεμίζουν τη ζωή τους.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΑΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ - 15.2.1986

Living in communes!

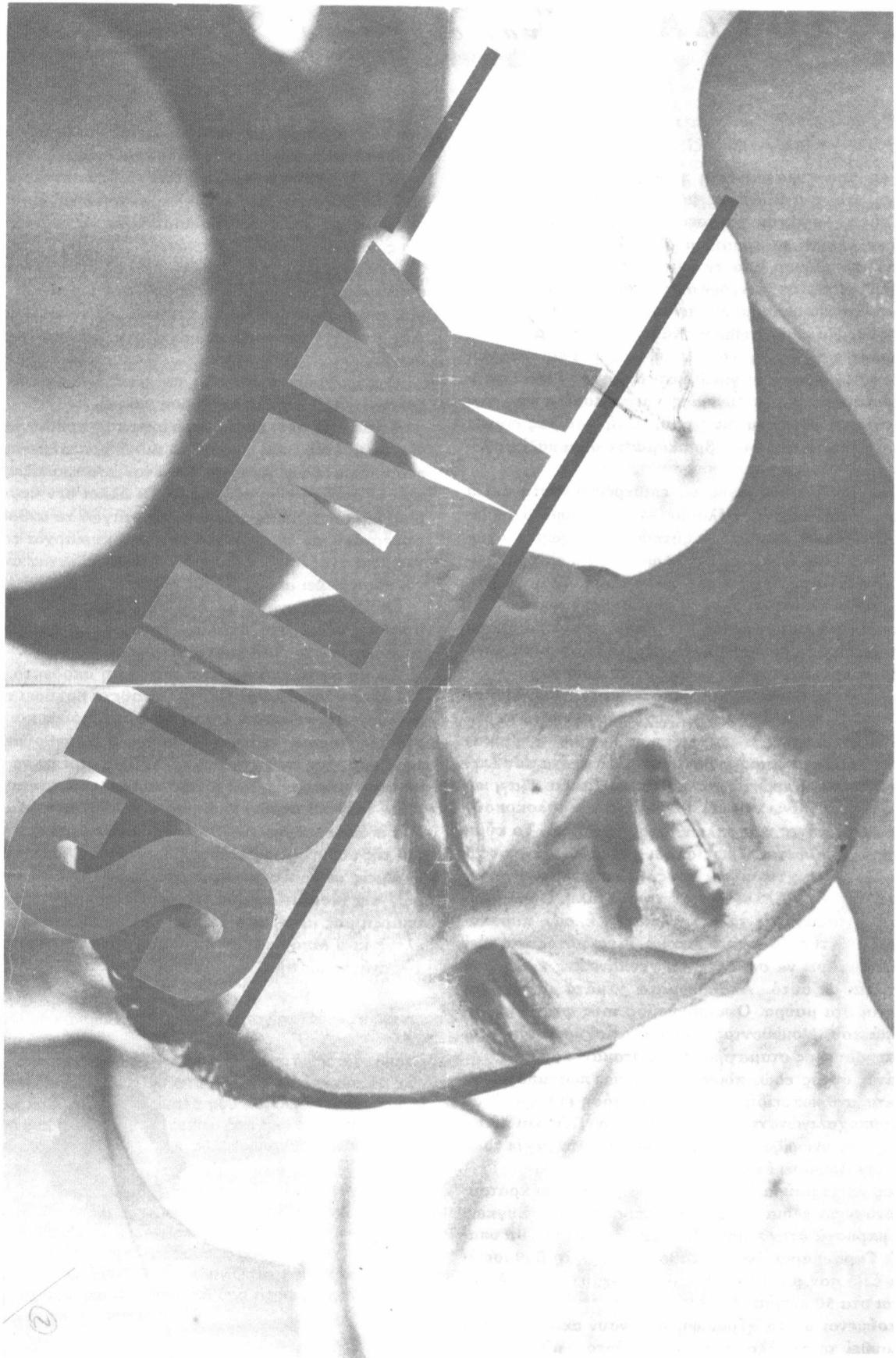

We belong to ourselves, not mothers or fathers or teachers or the state! Life is a war for us! The "peace movement" sides with our enemy in this war and betrays OUR liberation! The Law mutes LIFE to HELL for runaways, truants, all free-thinking young people and their Lovers. This is the condition of their so-called "peace". Their "peace" is schooling/training child-guidance, conditioning, "education" 3 to 5 children in almost every country die every day in this war. Solidarity for the black people in their Liberation struggle! Thousands of under 16s are sealed up in cruel families, homes, psychiatric units, residential schools, assessment centres, secure places, youth custody wings. This is the work of grown-ups: they can't run their lives without rules. Laws, schools, families, churches, drugs(!) TV, cars fashion money, police, weapons - all products of a deformed adult world. Hard Rock, Punk, heavy metal aren't really any different: they have raped our sexual desires and put them on sale like merchandise in store windows. The Youth industry has captured our bodys and minds and crushed our sexual urges - it sells them as books & theories and lectures and TV documentaries and adverts.

BOYCOTT!
we want to! No apologist of the "peace movement" ever talks about the ritual terrorising of children or the destruction of childhood. This ritual is the real reason for the nuclear threat they keep on talking about. TRAITORS, you are no different from parents and pigs and

Screws who Lock us up, pump us with drugs, Label us delinquent, hyperactive maladjusted
when we say: **Fuck SCHOOL!**

ΣΟΥΛΑΚ: Ένας συγχρόνος Αρσεν Λουσεν

Φλέρυ Μεροζί, Σάββατο 7 Οκτώβρη '84

Σήμερα το απόγευμα είδα τη παραφροσύνη του μίσους ενσαρκωμένη στους ανθρώπους με τα μαύρα. Για καλή ή κακή μου τύχη, με είχαν καλέσει για επισκεπτήριο πέντε λεφτά πριν να κλείσει το προαύλιο. Το κελί μου βλέπει στην αυλή, όπου όταν γύρισα από το επισκεπτήριο είδα περίπου 60 κρατούμενους να συγκεντρώνονται και να κάνουν πηγαδάκια. Φαίνονταν αποφασισμένοι να διαμαρτυρηθούν.

Να ανέβουν; Να μην ανέβουν; Κάθε φορά τα πράγματα εξελίσσονται με τον ίδιο τρόπο. Αυτή τη φορά έμειναν χωρίς να ξέρουν πολύ καλά το γιατί' ήταν απλά ένα ΓΙΑΤΙ φορτισμένο από την αισθηση αδυναμίας και τονισμένο από την απέλτισία τη δική τους, τη δική μου, αυτή που μας ενώνει και μας κινεί. Ισως γιατί όταν βρισκόμαστε όλοι μαζί φοβόμαστε λιγότερο.

Λίγο μετά την άρνησή τους να επιστρέψουν στα κελιά τους ζήτησαν—ούρλιαξαν: "Θέλουμε να μιλήσουμε στον διευθυντή". Αρνήθηκαν. Μια ομάδα ζήτησε να αποχωρήσει χωρίς όρους. Όντε ένας φύλακας δεν έδωσε τη παραμικρή προσοχή στο αίτημά τους. Ήταν ήδη πολύ αργά. Οι δαγκάνες της παγίδας είχαν κλείσει κι όλοι το συνειδητοποίησαν.

Καμάτα απόπειρα επικοινωνίας δεν έγινε, καμάτα κουβέντα δεν αντάλλαξαν με τη διεύθυνση. Οι πόρτες ξανάνοιξαν μόνο και μόνο για να εμφανιστούν οι άντρες με τα μαύρα.

Περίπου τριάντα κρατούμενοι γεμάτοι αυταπάτες έπαθαν το πρώτο σοκ: σκορπίστηκαν και υποχώρησαν εξουδετερωμένοι από το φόβο τους κι από τα αέρια που προιηγήθηκαν της επίθεσης. Όλοι απομακρύνθηκαν εκτός από ένα που έπεσε καταγής. Κι εκεί μπροστά στα μάτια μου, πέντε εξαγριωμένοι CRS όρμησαν πάνω του και άρχισαν να τον ξυλοκοπούν με γκλόμπ, με τις κάνες των όπλων τους, με ραβδιά. Το κύμα της επίθεσης εξαπολύεται. Τρεις άλλοι αντικαθιστούν τους 5 και διπλασιάζουν τα χτυπήματά τους. Ο κρατούμενος μένει τοσακισμένος στη γη. Άλλοι πέρναν τη σκυτάλη. Ουρλιάξω: "σταματείστε, σταματείστε να τον χτυπάτε", κλαίω, παραπάτω, ουρλιάξω. Χτυπούν ακόμη, ακόμη. Είναι μόνος του εκεί μπροστά, δεν μπορεί να σαλέψει και χτυπάνε λες και η ζωή τους εξαρτείται απ' αυτό. Απολιθώματα γεμάτα μίσος, όλοι ίδιοι, ντυμένοι στα μαύρα. Ο παροξυσμός τους φτάνει στο αποκορύφωμά του. Νοιώθοντας τραγικά ανίσχυρος τρικλίξω... ας σταματήσουν, ας σταματήσουν, ας σταματήσουν.

Ποιός είναι αυτός εδώ, ποιός εκεί κάτω, πώς μπορεί να είναι αυτά τα ανθρώποιειδή που αντλούν τόση ευτυχία όταν βαράνε, που αποχαλινώνονται όταν σκοτώνουν; Πώς και πόσοι τον χτυπάνε; Δεν γνωρίζω πια... τα αέρια φτάνουν μέχρι εδώ. Νοιμζω ότι έχει περάσει ένας αώνας.

Οι άντρες με τα μαύρα έχουν γεμίσει την αυλή, οι κρατούμενοι στηρώνονται τα χέρια ψηλά: "καταλάβαμε, Ο.Κ". Συγκεντρώνονται μπροστά στη πόρτα: "Εντάξει, ηρεμείστε, θα υπακούσουμε". Γκρουπαρισμένοι, η κάθε μοίρα με το βαθμοφόρο της, τα CRS σαν μπαλέτο έτοιμο να αρχίσει το χορό παρατάσσονται στα 50 μέτρα.

Οι κρατούμενοι με τα χέρια ψηλά μένουν ακίνητοι... και μετά ακολουθεί το παράλογο, το ακατανόητο... μ' ένα άγριο

ουρλιαχτό χτυπώντας τις ασπίδες και τα κράνη τους ορμάνε μπροστά, επιτίθεντα σε μια ομάδα ανθρώπων που έχει ήδη υποχωρήσει, που δεν βλέπει τίποτα, δεν καταλαβαίνει τίποτα. Μια απάνθρωπη βία πάνω σε ανθρώπινα κορμιά. Βαράνε, αφήνουν τα γκλομπ, χρησιμοποιούν τις κάνες των όπλων τους, γελάνε, χτυπάνε, χτυπάνε.

Δεν ουρλιάζω πια, η φωνή μου κλαίει, η λογική μου ρευστοποιείται... παραπάνω ανάμεσα στο μίσος και την απελπισία, ανάμεσα στην επιθυμία να σκοτώσω και να καταστρέψω. Δεν υπάρχει διαφορά ανάμεσα στα CRS και μένα αυτή τη στιγμή.

Ο χορογράφος διατάξει μια αναδίπλωση που υπογραμμίζει εντονότερα τη βία που προτηγήθηκε.

Κάτω από το εκτυφλωτικό φως των προβολέων οι σκοτεινές σιλουέτες υποχωρούν, οι μισοί κρατούμενοι βρίσκονται πεσμένοι στη γη. Αναγνωρίζω έναν που τρικλίζει πριν σωριαστεί κι αυτός με τη σειρά του. Οι άλλοι δεν κινούνται. Μετά βίας και με τη πίεση απανωτών διαταγών τα ανθρωποειδή καταφέρνουν να ανακτήσουν την αυτοκυριαρχία τους, τρέμοντας από ένα κοινό σπασμό κι αναστενάζοντας ανακουφισμένοι ποιός ξέρει από τι είδους βάρος.

Οι κρατούμενοι που δεν συμμετείχαν, οι παρατημένοι, στέκονται δεξιά στη σκάλα, έχοντας ακόμη τη δυνατότητα να τρυπώσουν στο διάδρομο που οδηγεί στα κελιά.

Το μη αποδεκτό θα είναι πάντα μη αποδεκτό. Αυτή η βία δεν μπορεί να αλλάξει τίποτα. Αντίθετα βοηθάει τον εκφυλισμό των καταστάσεων. Για να μη φυτοξωάσμε και να μη παραμένουμε αιώνια ανώριμοι, για να διατηρηθούμε στη μνήμη της ζωής, της αγάπης, της ΥΠΑΡΞΗΣ, πρέπει να συμβάλλουμε στη δημιουργία των καταστάσεων εκείνων που θα εξελιχτούν και θα σταθεροποιηθούν μελλοντικά. Διαφορετικά... Η βία δεν εμπερικλείει παρά τη βία... κι έχουμε όλοι το μερίδιο της ευθύνης μας σ' αυτό.

Εμείς οι κρατούμενοι αποτελούμε τον καταλύτη των ενοχών της κοινωνίας μας. Η φευδαλισθηση που έχει για την ύπαρξή μας αρκεί στο να δοθεί η άφεση αμαρτιών, όπως έλεγε κι ο Μπορίς Βιάν στον Ψυχοβγάλτη; Τουλάχιστον αυτός αναγνωρίστηκε.

Μπρούνο Σούλακ

Διγα λογια για τον Μ. Σουλακ

Ο Μ. Σούλακ γεννήθηκε στις 6 Νοέμβρη του 1955. Συλλαμβάνεται για πρώτη φορά στα 18 του χρόνια για κλοπή αυτοκινήτου. Καταδικάζεται σε φυλάκιση 6 μηνών. Αυτή είναι και η πρώτη του επαφή με τη φυλακή. Όταν βγαίνει κατατάσσεται στη λεγέωνα των ξένων και μένει για δύο χρόνια μέχρι το 1978. Από τότε αρχίζει να ζει συστήματικά με κλοπές. Τα πρώτα του *hold-up* γίνονται σε σούπερμάρκετ. Συλλαμβάνεται το 1979, δραπετεύει το 1980 και περνά οριστικά στη παρανομία. Γνωρίζεται με τον γιουγκοσλαύ *Radisa Jovanovic* — γνωστό αργότερα σαν *Steve* — και γίνονται αχώριστοι φίλοι. Οργανώνουν αποδράσεις συντρόφων τους από τις φυλακές και ειδικεύονται στις ληστείες των κοσμηματοπωλείων. Όταν το 1982 ο Σούλακ συλλαμβάνεται και πάλι ο Ραντίσα κι άλλοι φίλοι του τον βοηθούν ν' αποδράσει μέσα σ' ένα εξάμηνο. Και πλέον, αρχίζουν οι μεγάλες δουλειές. Από τον Αύγουστο του 1982 ως το Γενάρη του 1983 ο Ραντίσα και ο Μπρούνο έχουν κλέψει κοσμήματα συνολικής αξίας 25.000.000 γαλλικών φράγκων στη Γαλλία και την Ελβετία. Το αποκορύφωμα είναι η ληστεία κοσμημάτων 30.000.000 γαλλικών φράγκων στο πασίγνωστο κοσμηματοπωλείο του Καρτιέ στις Κάννες. Μια δουλειά που φυσικά γίνεται πρωτοσέλιδο στις εφημερίδες. Ο Σούλακ γίνεται γνωστός και δημοφιλής όχι μόνο για τις σωστά οργανωμένες δουλειές του αλλά και για κάποιες απόφεις που εκφράζει δημόσια. Τάσσεται κατά της βίας και δηλώνει ότι μόνο σε περίπτωση άμυνας θα χρησιμοποιήσει το όπλο του. Όπως λέει: "Οι μπάτσοι έχουν το δικαίωμα να με χτυπήσουν. Εγώ δεν επωφελούμαι από τις ευκαιρίες που έχω να τους πυροβολήσω. Δεν θέλω να τους μοιάζω. Αυτοί κάνουν αυτό που θεωρούν σωστό. Εγώ κάνω αυτό που νομίζω καλύτερο έχοντας ζήσει και αντιμετωπίσει την αδικία και την αισχροκέρδεια σε όλα τα επίπεδα." Και: "Δεν μπορώ να ενταχθώ πουθενά σ' αυτή την κοινωνία. Είμαι αντικομμουνιστής έτσι όπως έχει διαμορφωθεί ο κομμουνισμός σήμερα, είμαι και αντιμπεριαλιστής. Το σύμβολο της γαλλικής επανάστασης του 1789 "ελευθερία—ισότητα—αδελφότητα" δεν σημαίνει τίποτα σήμερα πια. Αυτός ο υπερβολικός πατριωτισμός, αποτέλεσμα της τοπικιστικής κουλτούρας που καλλιεργείται από κάθε χώρα, μας οδηγεί αναπόφευκτα σ' ένα τελικό πυρηνικό ολοκαύτωμα. Πιστεύω ότι όσοι συνέχισαν μετά από αυτό θα ακολουθήσουν χωρίς αμφιβολία ένα άλλο δρόμο, μια άλλη λογική. Το παρελθόν μας αποπνέει ηλιθιότητα".

Και σε κάποια περίπτωση όταν τον ρωτάν γιατί δεν αποσύρεται, δηλώνει:

"Όταν έχεις διαλέξει αυτό τον τρόπο ζωής, δεν μπορείς να σταματήσεις. Πρέπει να φτάσεις μέχρι τα άκρα. Το χω δουλέψει πολύ μέσα στο μυαλό μου και δεν μπορώ να ηρεμήσω τώρα πια. Θα πρέπει να ξεχάσω όσα έχω δει μέσα και έξω από τη φυλακή. Δεν θέλω να συμπεριφερθώ σαν να μουνα δειλός, να αποσυρθώ."

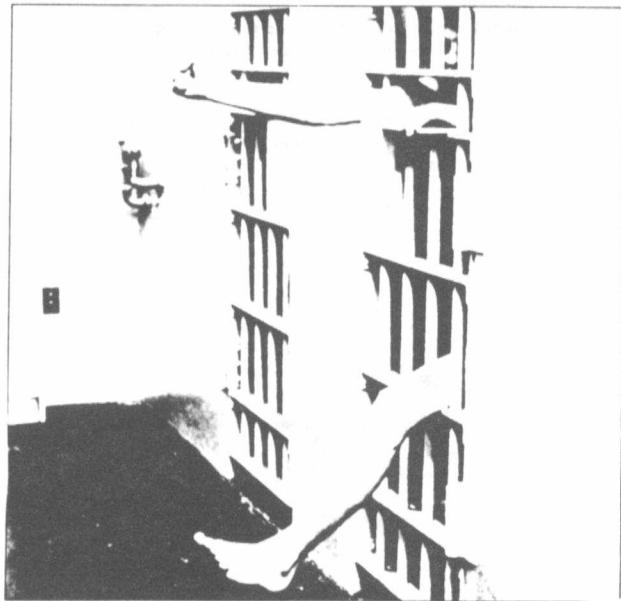
Μετά τη ληστεία στο Καρτιέ, ο Σούλακ φεύγει στη Βραζιλία. Όταν επιστρέφει στη Γαλλία συλλαμβάνεται στα σύνορα. Φυλακίζεται. Σε λίγους μήνες ο Ραντίσα σκοτώνεται πάνω σε μια απόπειρα απόδρασης που έχει οργανώσει για τον φίλο του. Ο Σούλακ συγκλονίζεται και μερικές βδομάδες αργότερα σε μία δίκη για μια από τις πρώτες κλοπές του δηλώνει στους δικαστές:

"Ιιρεπει να ξέρετε ότι δεν δίνω δεκάρα για τη καταδικαστική σας απόφαση. Έτσι κι αλλιώς είμαι νεκρός. Δολοφονήθηκα μαζί με τον φίλο μου στις 11 Μάρτη. Σκοτώθηκε από ένα αστυνομικό που είχε μάθει να δολοφονεί και όχι να συλλαμβάνει. Αυτό που μ' ενοχλεί πάνω απ' όλα είναι ότι δεν έχετε συναίθηση του ότι η δικαιοσύνη σας είναι κόκινη. Κόκινη επειδή είναι βουτηγμένη στο αίμα. Ενώ εγώ και ο φίλος μου κρατήσαμε μέχρι σήμερα τα χέρια μας καθαρά."

Στις 18 Μάρτη του 1985 ο Σούλακ σκοτώνεται. Όπως αναφέρεται στην επίσημη εκδοχή της διεύθυνσης της φυλακής του Φλέρου Μεροζί, σκοτώθηκε πέφτοντας από το β' όροφο, στην προσπάθειά του να αποδράσει και ενώ οι φύλακες που τον καταδίωκαν δεν μπόρεσαν να τον συγκρατήσουν.

Είναι γεγονός ότι ο Σούλακ είχε προσπαθήσει να αποδράσει. Εκείνο πού κανείς δεν ξέρει —ή μπορεί να υποψιαστεί— είναι οι συνθήκες στις οποίες έπεσε από το παράθυρο. Ήταν μια απεγγωμένη προσπάθεια μπροστά στα ξαφνικά εμπόδια που είχε συναντήσει ή πρόκειται για μια εγκληματική ενέργεια των δεσμοφύλακων; Ο Σούλακ δεν ήταν οπλισμένος κι όταν έπεσε από το παράθυρο φαινόταν να έχει ήδη χάσει τις αισθήσεις του. Το κορμί του είχε διάφορα σημάδια από πληγές που δεν δικαιολογούνταν από πτώση. Ενώ ο Σούλακ πέθανε μετά από τέσερις ημέρες, δεν επετράπη σε κανένα συγγενικό του πρόσωπο να τον πλησιάσει παρ' όλο που όλο αυτό το διάστημα βρισκόταν σε κώμα και φυλαγόταν από οπλισμένους αστυνομικούς. Καμιά ιατρική επίσημη γνωμάτευση δεν έχει δοθεί στους συγγενείς του παρ' όλο που έχει ζητηθεί επανειλημμένα, κι ακόμη ο εισαγγελέας αρνήθηκε κατηγορηματικά να δώσει στη δημοσιότητα τα στοιχεία της δικογραφίας που έχει ανοιχτεί για να εξετασθούν οι συνθήκες της απόδρασης.

Όπως πάντα, η σιωπή καλύπτει την ενοχή.

Ιδιωτικοποιηση των φυλακών

Η μετατροπή των κρατικών φυλακών σε ιδιωτικές δεν είναι κάτι το καινούργιο για την Αμερική. Το σημαντικότερο είναι η ένταση με την οποία προωθείται η ιδιωτικοποίηση αυτή, και η έκταση που πρόκειται να πάρει. Γι' αυτό το σκοπό, δύο ουσιαστικά είναι τα επιχειρήματα που προβάλλονται:

- α) Η ανάγκη νέων φυλακών και σωφρονιστικών ιδρυμάτων, και β) Η αδυναμία επιβάρυνσης των δημόσιων ταμείων και των φορολογουμένων.

Σ' αυτό το τελευταίο, έρχεται η προθυμία των επιχειρηματιών να επενδύσουν και να κερδίσουν χωρίς ουσιαστικά να ξοδέψουν. Αφ' ενός δεν θα στηρίξονται στους νόμους αγοράς της εργατικής δύναμης, που γίνονται ολόενα και πολυπλοκότεροι, έχοντας την ευκαιρία να αποκτήσουν ένα χρήσιμο και πάμφθητο "αντικείμενο", τον φυλακισμένο, και αφ' ετέρου θα έχουν μια σειρά από φορολογικές απαλλαγές.

Η κατάσταση που θα προκύψει θα έχει σοβαρές επιπτώσεις στους υπόδικους και κύρια στους φυλακισμένους. Οι ποινές θα αυξηθούν και μαζί μ' αυτές και ο αριθμός των φυλακισμένων, εφ' όσον οι ιδιωτικές φυλακές θα έχουν ανάγκη από εργατικά χέρια. Γι' αυτό, οι συναλλαγές μεταξύ επιχειρηματιών και δικαστικής εξουσίας θα συστηματοποιηθούν και θα ουσιαστικοποιήσουν το σκλαβοπάζαρο σ' ένα ακόμα τομέα της κοινωνίας.

Χρειάζεται ακόμα να επισημάνουμε την ανοησία των επιχειρηματος που υπονοεί την αδυναμία επιβάρυνσης του δημόσιου τομέα. Η ανοησία του, δεν οφείλεται στους προπαγανδιστές, που βέβαια έχουν τον λόγο τους, αλλά στους αποδέκτες της επιχειρηματολογίας. Η λεγόμενη αδυναμία επιβάρυνσης των δημόσιων ταμείων και των φορολογουμένων "νομιμοφρόνων" πολιτών – που εκτός των άλλων απαυτούν την ανέξηση των ποινών – είναι μια απάτη που μετατοπίζει την ουσία του προβλήματος.

Γιατί τόσο οι φορολογικές απαλλαγές των επιχειρηματών όσο και η ανέξηση των κερδών τους, θα επιβαρύνουν το δημόσιο τομέα, που φυσικά θα προσπαθήσει να καλύψει τα ελλείμματα από τους φορολογούμενους "νομιμοφρόνες" πολίτες. Έτοι, και ο σύχος της ιδιωτικοποίησης επιτυγχάνεται και οι πολίτες πληρώνουν πάλι τα σπασμένα.

Τέλος, η ιδιωτικοποίηση των φυλακών δεν είναι τίποτα άλλο από την επιτροφή στα ιδιωτικά σκλαβοπάζαρα. Όσο δημοσιός η ασχήματα του σκλαβοπάζαρου από τους επιχειρηματίες μπορεί να μας κάνει να αγανακτούμε, δε μας οδηγεί στο να ξεχνάμε τα δημόσια σκλαβοπάζαρα, τις φυλακές, ούτε να τα θεωρούμε προτιμότερα.

DIE TAGESZEITUNG 10-9-85

Οι Φυλακές των Η.Π.Α γίνονται ιδιωτικές
Η ΝΕΑ ΦΥΛΑΚΗ: ΦΘΗΝΗ, ΕΠΑΡΚΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΟΔΟΦΟΡΑ

Ήδη από το 1981 κατά την ορκωμοσία του Ρον. Ρήγκαν είχε δηλώσει ότι το Κράτος θα αποτραβηγτεί από όλο και περισσότερους τομείς. Έτσι λοιπόν το Κράτος άρχισε να αποτραβιέται προοδευτικά και από το χώρο των φυλακών. Με συνέπεια οι επικριτές αυτής της κατάστασης να φοβούνται ότι έξανεμίζεται πλέον κάθε δυνατότητα κι ελπίδα αναμόρφωσης και βελτίωσης του βάρβαρου σωφρονιστικού συστήματος. Η ιδιωτικοποίηση των φυλακών ανοίγει για τους αμερικανούς επενδυτές νέους δρόμους θυσαυρισμού.

Η γιγαντιά εταιρεία συμβούλων επενδύσεων της *Wall Street*, *E.F. Hutton* γράφει: "Είναι αναμφισβήτητη η ανάγκη νέων φυλακών και σωφρονιστικών ιδρυμάτων. Για να μην επιβαρυνθούν όμως τα δημόσια ταμεία, επιβάλλεται η ιδιωτικοποίησή τους."

Με τίτλο "Νέες ελκυστικές δυνατότητες χρηματοδότησης των φυλακών", τραπεζικοί κύκλοι παρακινούν τους επιχειρηματίες να σκεφθούν σοβαρά τη νέα προοπτική.

Η εφημερίδα της *Wall Street* «*Barrons*» γράφει ότι "η αγορά είναι ωρη για ιδιωτικές φυλακές" συνεχίζοντας ότι θα δημιουργηθεί έτσι παράδεισος κερδών για τους "συμβούλους επενδύσεων κι εξοπλισμού, αρχιτέκτονες, κατασκευαστικές εταιρείες και Τράπεζες". Αυτή την περίοδο οι ασφυκτικά γεμάτες φυλακές της Αμερικής "φυλοξενούν" περίπου 700.000 άτομα. Στην τελευταία μόνο δεκαετία ο αριθμός των φυλακισμένων διπλασιάστηκε. Είναι δε τόσο απάνθρωπες οι επικρατούσες συνθήκες (στις φυλακές), ώστε δύο από τα τρία αμερικάνικα σωφρονιστικά καταστήματα βρίσκονται υπό δικαστική εποπτεία με στόχο τη μείωση του αριθμού των κρατουμένων.

Δεν πρέπει ν' απορεί κανείς λοιπόν, που σ' όλο και περισσότερες ομόσπονδες πολιτείες αναπτύσσεται μια νέα βιομηχανία κατασκευής φυλακών. Το κεφάλαιο βρήκε ευκαιρία να παρέμβει ύστερα από την άρνηση των φορολογουμένων να υποστούν κι άλλες επιβαρύνσεις για το χτίσιμο νέων φυλακών.

Το 1983 ο επιχειρηματίας *Tom Beasley* ίδρυσε την μεγαλύτερη αμερικάνικη εταιρεία ιδιωτικών φυλακών *«Correction Corporation of America»* (C.C.A.) με αρχικό κεφάλαιο 10 εκατομμύρια δολλάρια.

Μια άλλη εταιρεία η *«American Correctional Association»* ελπίζει ότι μέχρι τα τέλη του επόμενου χρόνου θα διπλασιαστεί ο αριθμός αφ' ενός των 30 φυλακών, αφ' ετέρου των εκατοντάδων σωφρονιστικών ιδρυμάτων ανηλίκων και ανοιχτών ιδρυμάτων που ήδη λειτουργούν εν μέρει ιδιωτικά.

Ο ρεπουμπλικάνος γερουσιαστής της *Rensselaer Arlen Specter* δήλωσε ότι "η ιδιωτικοποίηση των φυλακών αποτελεί την σπουδαιότερη κοινωνικοπολιτική καινοτομία της δεκαετίας του '80."

Μετά απ' όλα αυτά αναμένεται πλέον αποφασιστική παρέμβαση του ιδιωτικού κεφαλαίου στο θέμα της ανέγερσης και λειτουργίας μάζι φυλακής υψηστης ασφάλειας στην Πεννσυλβανία, η οποία θα εξυπηρετεί 10 ομόσπονδες πολιτείες. Ο *Peter Greenwood*, αρμόδιος της *Rand Corporation* για επενδυτικά προγράμματα φυλακών, πιστεύει ότι είναι πια καιρός "να αποτραβηγτεί η κυβέρνηση από τον χώρο των φυλακών. Όποιος επιδιώκει λύσεις των προβλημάτων δεν μπορεί πλέον να αποβλέπει στην κυβέρνηση παρά μόνο στην ιδιωτι-

κή πρωτοβουλία". Έφτασε η ώρα για το κράτος ν' αρχίσει να κερδίζει από τις φυλακές, όπως μέχρι σήμερα από την εκπαίδευση (ιδιωτικά σχολεία), την νοσοκομειακή περιθαλψή (ιδιωτικές κλινικές), την συλλογή σκουπιδιών, την ιδιωτική πυροσβεστική κ.λ.π.

Ορισμένες από τις μεγαλύτερες αμερικανικές επενδυτικές εταιρίες, λ.χ. η *Merrill Lynch*, η *Shearson/American Express* κ.ά. έχουν ήδη επεξεργαστεί προγράμματα *Leasing* για φυλακές. Η *Shearson*, σύμφωνα με στοιχεία της ίδιας, έχει επενδύσει 350 εκατομμύρια δολλάρια σε χρηματοδοτήσεις ιδιωτικών φυλακών. Η γιγαντιαία εταιρεία *Computer Control Data* προγραμμάτιζε την ανέγερση και εκμετάλλευση γυναικείας φυλακής στην πολιτεία της *Minnesota*, μόλις δε την τελευταία στιγμή ναυάγησαν τα σχέδια της, όταν το κράτος απόφασισε να αναλάβει εξ ίδιων το πρόγραμμα.

ΦΟΒΟΙ ΤΩΝ ΕΠΙΚΡΙΤΩΝ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

Βεβαίως, ευθέως ανάλογες προς την αυξανόμενη τάση ιδιωτικοποίησης των φυλακών είναι και οι επικρίσεις. Εκτός από ορισμένες εκκλησίες και οργανώσεις φυλακισμένων που φοβούνται την επιδείνωση των συνθηκών κράτησης, η ιδιωτική φυλακή επικρίνεται επίσης και από διάφορες οργανώσεις προστασίας των δικαιωμάτων του πολίτη. Ο *Ira Glasser*, εκτελεστικός διευθυντής της *American Civil Liberties Union* δήλωσε ότι "η ανάθεση αστυνομικής και κρατικής εξουσίας στους ιδιωτικούς φορείς θα σημάνει απώλεια των συνταγματικών δικαιωμάτων". Από την άλλη ο *Travis Snelling* της *Correction Corporation of America* αντιτείνει ότι "το κύριο μέλημά μας είναι να προσφέρουμε στο κράτος φθηνές και αποτελεσματικές υπηρεσίες στον τομέα των φυλακών". Φαινέται δε ότι αυτό το επιχείρημα είναι αρκετά πειστικό για τις διάφορες Κοινότητες και Ομόσπονδες Πολιτείες, αφού έτσι θα μπορέσουν να ικανοποιήσουν την απαίτηση της κοινής γνώμης για περισσότερες και μεγαλύτερες ποινές, χωρίς αυτή να επιβαρυνθεί φορολογικά.

Έτσι όταν το 1981 το εκλογικό σώμα της Πολιτείας της Ν. Υόρκης αρνήθηκε την έγκριση δαπάνης 500 εκατομμυρίων δολλαρίων για νέες φυλακές, το κράτος αναζήτησε την χρηματοδότηση τους στον ιδιωτικό τομέα.

Ιδιωτικοποίηση αποφασίστηκε επίσης στην περιφέρεια *Hamilton* της πολιτείας *Tennessee* ύστερα από την προσφορά

της *C.C.A.* για κόστος 21 δολλαρίων την ημέρα για κάθε κρατούμενο, ενώ μέχρι τότε το κόστος ήταν 24 δολλάρια. Αυτή η διαφορά δεν εξηγείται μόνο από την γενικότερη επιχειρηματική ορθολογικοποίηση όσον αφορά τον τρόπο λειτουργίας της φυλακής, αλλά και από την εξοικονόμηση χρημάτων μέσω της δραστικής μείωσης των κοινωνικών παροχών μέσα στη φυλακή, των εξόδων για την επιμόρφωση προσωπικού και των αμοιβών του, αν μάλιστα λάβει κανείς υπόψη του την ανυπαρξία συνδικαλιστικής παρουσίας μέσα στην ιδιωτική φυλακή.

Γνωστός επιχειρηματίας δήλωσε σε συνέντευξή του στην οικονομική εφημερίδα *«Financial World»*, ότι "είναι απόλυτα βέβαιη η κατά 100% αποδοτικότητα μιάς επένδυσης σε ιδιωτική φυλακή".

ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΙ: ΜΙΑ ΦΘΗΝΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΔΥΝΑΜΗ

Ηδη από το 1981 ο *Warren Burger*, πρόεδρος του Ανώτατου Ομοσπονδιακού Δικαστήριου, είχε χαρακτηρίσει την ιδιωτικοποίηση των φυλακών σαν "σημαντική ανακούφιση του φορολογούμενου". Η ιδιωτικοποίηση όμως έχει κι άλλες επιπτώσεις. Οι κρατούμενοι παράγουν μια πλειάδα βιομηχανικών προϊόντων χωρίς να αμειβούνται ανάλογα.

Οι κρατούμενοι λ.χ. των φυλακών *Zephyrhills* της *Florida* δουλεύουν από το 1982 για ένα κονσόρτσιομ επιχειρηματών, του οποίου ο πρόεδρος (εκατομμυριούχος φαρμακοβιομήχανος) επανειλημμένα έχει δηλώσει ότι "πρέπει με κάθε τρόπο οι βιομηχανίες των φυλακών να γίνουν παραγωγικότερες και τα προϊόντα τους πιο κερδοφόρα".

Από την άλλη, πολλοί υπάλληλοι φυλακών, από δεσμοφύλακες μέχρι διευθυντές, παρακινούμενοι από τους δελεαστικούς μισθούς παραιτούνται και προσλαμβάνονται από τις ιδιωτικές επιχειρήσεις. Χρησιμοποιείται δηλαδή η ίδια μέθοδος που το Πεντάγωνο προσελκύει τα καλύτερα στελέχη από άλλους τομείς, στο χώρο της στρατιωτικής βιομηχανίας.

Ο *Don Hutto*, σημερινός διευθυντής της *C.C.A.* είχε ήδη γίνει γνωστός σαν αρμόδιος για θέματα φυλακών της πολιτείας *Arkansas*, ο οποίος το 1978 χαρακτηρίστηκεν από το Ανώτατο Ομοσπονδιακό Δικαστήριο της Ουάσινγκτον σαν "σκοτεινός και φρικιαστικός κόσμος". Τότε είχε κατηγορηθεί μαζί με τους υφιστάμενούς του "για απροκάλυπτη απόπειρα προσπορισμού κερδών κατά την εξάσκηση των καθηκότων του σαν δημόσιος υπάλληλος, υπεύθυνος για θέματα

φυλακών".

Ένα άλλο παράδειγμα είναι αυτό του *Charles Fenton*, ιδιοκτήτη της εταιρείας *Buckingham Security*, η οποία τώρα προγραμματίζει την ανέγερση φυλακής ύψιστης ασφάλειας, δυναμικότητας 715 κελλιών, στην πολιτεία της Πεννσούλβανια. Ο *Fenton* το 1980 όντας διευθυντής μιάς ομοσπονδιακής φυλακής θεωρήθηκε υπεύθυνος σοβαρών τραυματισμών με αξινα κρατουμένου που ήταν δεμένος χειροπόδαρα.

Είναι βέβαιο ότι η κακή λειτουργία των ιδιωτικών φυλακών σε συνδυασμό με το χαμηλότατο επίπεδο εκπαίδευσης του προσωπικού τους έχουν σαν άμεσο αποτέλεσμα και εν ψυχρώ φόνους κρατουμένων. Σε μια ιδιωτική φυλακή στο *Houston* του Τέξας στιβάχτηκαν σε ένα κελλί έξη ατόμων 16 Σαλβαντοριανοί φυγάδες. Όταν μετά δύο μέρες αποπειράθηκαν να αποδράσουν, ο φρουρός αντέδρασε αμέσως με πυροβολισμούς, σκότωσε έναν και τραυμάτισε αρκετούς.

Εντούτοις οι διάφορες αμερικανικές οργανώσεις φυλακισμένων φοβούνται ότι δεν πρόκειται να ανακοπεί η τάση ιδιωτικοποίησης παρά τις διάφορες αιτιάσεις.

Ήδη στο αμερικανικό *Konycréssos* έχει κατατεθεί από το ρεπουμπλικάνο γερουσιαστή της *N. Υόρκης Alfonse d' Amato* ένα νομοσχέδιο, σύμφωνα με το οποίο οι επενδυτές φυλακών θα έχουν σοβαρότατες φορολογικές απαλλαγές και άλλα προνόμια. Ο γερουσιαστής καυχιέται ότι η ψήφιση του νομοσχέδιού του θα οδηγήσει στην δημιουργία νέων φυλακών αξίας 1,5 δισεκατομμυρίων δολλαρίων. Άλλοι όμως κοινοβούλευτικοί δεν συμμερίζονται απόλυτα τις απόψεις του. "Η μετάβαση από το κράτος της ευθύνης του για τον τομέα των φυλακών στα χέρια ιδιωτικών παραγόντων συνιστά μια αμφισβητούμενη λύση ενός περίπλοκου προβλήματος", δήλωσε ο δημοκρατικός βουλευτής *William Hughes*.

ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ – ΠΟΙΑ ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ;

Με τη δημοσίευση του νομοσχέδιου για τα ναρκωτικά –Μάρτιος '85– έκλεισε ένας κύκλος. Σκοπός μας εδώ είναι να παραθέσουμε κάποια "ιστορικά" και άλλα στοιχεία που φωτίζουν κάπως το θέμα και εξηγούν, κατά την άποψή μας γιατί η απαγόρευση της χρήσης των παράνομων ουσιών θα συνεχίζεται πέρα απ' τις σοσιαλιζουσες εξαγγελίες της κυβέρνησης.

Λίγα χρονικά:

Το ΠΑΣΟΚ ανεβαίνοντας στην εξουσία έδωσε την εντύπωση πως θα αντιμετώπιζε διαφορετικά μια κατάσταση που είχε οξυνθεί τα τελευταία χρόνια και στους "δρόμους" και τις "πλατείες", μα και στα δικαστήρια με τις μακρόχρονες φυλακίσεις, στις φυλακές με τις απεργίες και ξεσηκωμούς στα ψυχιατρεία κρατούμενων, με τις "αυτοκτονίες" τοξικομανών.

Ο πρώτος υπουργός Δικαιοσύνης *Αλεξανδρής* επισκέπτεται τα ευαγή ιδρύματα και σοκαρισμένος απ' ότι είδε υπόσχεται αλλαγές. Κάνει επιτροπή για το θέμα με συμμετοχή και της άποψης που υποστήριζε την αποποικοποίηση της χρήσης των παράνομων ουσιών. 'Όμως φεύγει γρήγορα και την θέση καταλαμβάνει ο "πονηρός πολιτευτής". Άλλη υπηρεσία στελεχωμένη με "αριστερό προσωπικό", μιλώ για το *Υφ. Νέας Γενιάς*, ανοίγει τις πύλες του στις "περιθωριακές ομάδες" και σ' ολούς τους διαμαρτυρόμενους. Τούτοι εδώ έχουν τη δυνατότητα για πλατύτερες εκτιμήσεις μα και πολυπλοκότερες μανούβρες... Συζητήσεις πυκνές, "κατανόηση" πως όλα είναι στραβά και "επιστημονική" αντιμετώπιση. Εξαγγέλουν την πρώτη μεγάλη έρευνα. Οι απανταχού τοξικομανείς αναμένουν με αγωνία. Το *Υπ. Παιδείας* κάνει μια έρευνα που καταλήγει πως με κάποιο τρόπο το πρόβλημα λύνεται "αλλά προσοχή στο πολιτικό κόστος". Παράλληλα εκείνη την εποχή δρουν επιτροπές πρωτοβουλίας (Επιτροπή για σωστή ενημέρωση των ναρκωτικών *ΕΣΕΑΝ* και η *ΕΓΑΑΤ*, Επιτροπή γονέων για ανθρώπινη αντιμετώπιση τοξικομανών). Μιλούν ανοιχτά, χωρίς υποκρισίες, έχουν κάνει σωστή προετοιμασία και βάζουν το θέμα πάνω σε υγείες βάσεις. Κύριοι άξονές τους:

- Οι τοξικομανείς δεν είναι εγκληματίες – θέλουν βοήθεια όχι φυλακή και ψυχιατρεία (σύνθημα που αφομοίωσαν οι κρατικοί παπαγάλοι).
- Να αποποιηθεί η χρήση όλων των ουσιών στη βάση της ανθρώπινης αυτοδιάθεσης και αυτοπροσδιορισμό. (Αυτά που λες εγώ τ' ακούω βερεσέ)
- ΝΑ ΔΙΑΧΩΡΙΣΤΟΥΝ οι ναρκωτικές ουσίες απ' αυτές που δεν είναι όπως χασίς-φούντα και να γίνει ενημέρωση στον

κόσμο πάνω σε αλήθειες που είναι παντού γνωστές και όχι σε μπαπούλες του στυλ μαύρος ή λευκός θάνατος και όλα ίδια είναι. Εννοείται ότι μια τέτοια ενημέρωση θα συμπεριλάμβανε αλκοόλ, τσιγάρο και χάπια... (τούτο είναι δύσκολα αφομιώσιμο και θα το δύνεται πολύ κάτω.)

Την ίδια εποχή κυκλοφορούν οι αφίσες με το περίφημο πλέον "Οι μπάτσοι πουλάνε την ηρωίνη", "το κράτος σκοτώνει με ηρωίνη" (σημ: βέβαια τα *Εξάρχεια* ήταν καλά το θέμα τούτο μια και η διάδοση της ηρωίνης εκεί έγινε με ΠΡΟΘΕΣΗ να διαλυθεί και ελεχθεί το πιο ζωντανό πολιτικό κομμάτι της νεολαίας μετά τη μεταπολίτευση, αλλά γι' αυτό έχουμε και "κάτι" πιο κάτω).

Οι εφημερίδες, τη δουλειά τους: όλες δημοσιεύουν πολυσέλιδα αναγνώσματα με πονεμένες και μη ιστορίες αθώωντας το κοινό να αντιδρά με φόβο και άγχος πρωσθώντας και την καθεστικιά απόψη για ιδρύματα θεραπευτήρια για τα θύματα και ποινές.

Εις τας Ευρώπας την ίδια περίπου εποχή: η Ιταλία με νόμο του 1975 αποποικοποιεί τη χρήση κάναβης (χωρίς να γίνει δεκτή η πρόταση του *Ριζοσπαστικού Κόμματος* για αποποικοποίηση και της προσωπικής καλλιέργειας). Στην Αγγλία, Ισπανία, Ολλανδία απεγκληματοποιείται η χρήση και η προσωπική κατοχή, δηλαδή έχουμε πταισματικές παραβάσεις με στοιχεία που οι ίδιοι δίνουν...

Στις *ΗΠΑ* μέχρι το '78 πεγκληματοποιείται η χρήση σε *ΔΕΚΑ* πολιτείες. Τα αποτελέσματα που περιγράφονται σε κάποιες έρευνες που έγιναν μετά είναι ενθαρρυντικά (για λεπτομέρειες ασφαλώς απαντούν σε διάφορα ερωτηματικά όπως "τι θα γίνει αν νομιμοποιηθούν," *G. Arnao* "Το απαγορευμένο χόρτο", *N. Σύνορα* 1983, σελ. 160).

Στο μεταξύ κύλαγε ο καιρός και πλήθαιναν οι "σοσιαλιστικές" εξαγγελίες. Ιδρύεται όμως το κέντρο αποτοξίνωσης στο νοσοκομείο *Νταού Πεντέλης* με 18 θέσεις (ολογράφως δεκαοκτώ!!). Εδώ ας σημειώσουμε ότι στο συνέδριο *Τοξικολογίας Θεσ/κη* 1981 υπολόγισαν σε πέντε με δέκα χιλιάδες τους γνωστούς τοξικομανείς. Η έρευνα του *Υφ. Νέας Γενιάς* το 1985 μιλά για *ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ* δέκα χιλιάδες. Ανοίγει και συμβούλευτικός σταθμός στα Εξάρχεια. Τροποποιείται ο *Ποινικός Κώδικας* και οι ποινές μέχρι δεκαοχτώ μήνες γίνονται εξαγοράσμες. Έτσι δίνουν την εντύπωση στον κόσμο πως κάτι γίνεται.. Επιτέλους φτάνουμε στον προεκλογικό Μάρτιο '85 και κάτι ακόμη πρέπει να εξαγελθεί. Πρώτα πως ολοκληρώθηκε η έρευνα μαρούθ του *Υφ. Νέας Γενιάς* και αμέσως μετά το κυοφορούμενο νομοσχέδιο (που αποσύρ-

θηκε όμως δύο μέρες μετά, στο κλείσιμο της Βουλής πάνω). — Τα κόμματα έχουν την ίδια στάση απέναντι στο θέμα. Και ας τα χωρίζουν τόσα και τόσα. Ανακάλυψαν γρήγορα (μετά την νομιμοποίηση των Κ.Κ) τον τρόπο που θα χτυπήσουν τους μη οργανωμένους, όποιους δεν μπορούσαν να ελέγξουν. Ή απειλή, ο κοινός εχθρός, πήρε τον γενικό τίτλο "Αναρχία-Ναρκωτικά". Το σενάριο τηρουμένων των αναλογιών θυμίζει έντονα "κομμουνιστικό κίνδυνο" της εποχής του μεσοπολέμου. Τίποτα νέο. Κάτι ψελίσματα μόνο για το δικαίωμα του αυτοπροσδιορισμού, για μια κοινωνία χωρίς κάθε λογής ναρκωτικά...

Ας μην ξεχαστούμε όμως. Την ίδια ώρα που ο χρόνος κυλά σε βάρος της ανθρώπινης αξιοπρέπειας συμβαίνουν και κάποια γεγονότα για γέλεια και για κλάματα.

ΑΛΛΕΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ

15.5.85 NEA	Οι φαρμακοποιοί απεργούν γιατί "η πολιτεία δεν πήρε κανένα μέτρο για την προστασία των φαρμακοποιών από τις επιθέσεις τοξικομανών". Και μεις που λέγαμε πως με το Νταού είχε λυθεί το πρόβλημα...
8.8.84	Τριακόσιοι περίπου υπόδικοι, για άσχετους από ναρκωτικά λόγους, παίρνουν καθημερινά το "ταβοράκι" ή το "υπνοσεντόν", με ιατρική συνταγή.
2.2.85	Επταπύργιο, Θεσ/κη. ΒΙΑΣΜΟΙ—ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ: Ανατριχιαστική έρευνα εισαγγελέα. Διώξη κατά φυλάκων για "διευκόλυνση εισαγωγής ναρκωτικών σε σωφρονιστικό ίδρυμα".
7.7.84 NEA	Τριάντα γραμμάρια κωδεινής βρέθηκαν στις φυλακές Πάτρας. Ανήκε μάλλον στον Α.Ρ. που εκτείνει φυλάκιση τριών χρόνων για πρωινή. Οι έρευνες των αρχών τους δίνουν βάσημες υπόνοιες ότι οργανωμένο δίκτυο διακλινεί μεγάλες ποσότητες στις φυλακές Αγ. Στεφάνου.
31.8.85 ΠΟΝΤΙΚΙ	XANIA: Από αναφορά υπαρχικύλακα στο Υπ. Δικαιούνης και στον Δικηγορικό Σύλλογο Χανίων... α) καθημερινά σχεδόν επισκέπτονται τη φυλακή πρώην κρατούμενοι και κρατούμενες για ναρκωτικά σαν φίλοι του. β) Υποθέσεις διοχετεύονται σε συγκεκριμένους μόνο δικηγόρους (κυκλώματα που λένε).
12.10.84	Τοξικομανής Ι.Γ βρέθηκε νεκρός στο Γεντί Κουλέ.
Απρ. '84	Αναστάτωση από δημοσίευμα μαθητή για τα ναρκωτικά στο σχολικό περιοδικό "Έντυπο" του Βαρβάκειου. Επερώτηση στη Βουλή —Ο εισαγγελέας μελετά το θέμα. Γράφει κάπου ο μαθητής "Η νομιμοποίηση δεν θα σταματούσε μόνο το παιχνίδι που γίνεται πίσω απ' τις πλάτες μας, αλλά θα περιόριζε και την ασυδοσία των εμπόρων που θησαυρίζουν σε βάρος αδιάν, ενώ τους σκοτώνουν πουλώντας νοθευμένες ουσίες".
11.9.85	Η Νάνου Ρήγκαν προσκαλεί στην Ν.Υ τας συζύγους 18 αρχηγών κρατών σε συνέδριο για την καταπολέμηση των ναρκωτικών μεταξύ τους και η υμετέρα Μάργκαρετ. (σημ: Θα κυριολεκτούσαμε με το "κουτσοί στραβοί στον Αγ. Παντελεήμονα")
2.3.85 NEA	Το κάπνισμα σκοτώνει 1 εκατομμύριο άτομα το χρόνο. Έκθεση Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας. Ειδικά, συνεχίζουν, για τις ανα-

πτυσσόμενες χωρες, αν δεν καταβληθούν προσπάθειες για την καταπολέμησή του οι θάνατοι θ' αυξηθούν ΘΕΑΜΑΤΙΚΑ.

Μάης '85
Έρευνα Υφ.
Ν. Γενιάς
5,8% των μαθητών έχουν κάνει χρήση απαγορευμένων ουσιών. (Πόσες χιλιάδες μαθητές άραγε και τι θα πρέπει να τους κάνουμε όλους αυτούς;)

Και το παιχνίδι συνεχίζεται στις πλάτες αυτών που ο ίδιος ο νόμος κάνει παράνομους ή περιθώριο. (κατά "σύμπτωση" στις φυλακές βρίσκονται άνθρωποι της κατώτερης τάξης — βλ. συνέντευξη Δασκαλάκη στα ΝΕΑ 30.4.85) Για το θέμα του νόμου σαν ένα απ' τους κύριους συντελεστές εξάπλωσης και διαιώνισης του φαινόμενου υπάρχουν διατυπωμένες απώψεις από το 1980 στην Ελλάδα. Σκοτώνει το κράτος με τους νόμους και την πρωινή.

Ας δώσουμε όμως και κάτι για την ανάμειξη των μπάτσων στην όλη ιστορία. Ένα μικρό δείγμα απ' την κατάθεση Κρυστάλλη στον Ανακριτή "Ο Μποσινάκης είχε πρόβλημα με την καμπάνια που είχε ζεκινήσει απ' τον χώρο των αναρχικών υπό το κεντρικό σύνθημα "οι μπάτσοι πουλάνε την ηρωίνη", αλλά πιο αργότερα επεκτάθηκε στον ημερήσιο τύπο, ιδιαίτερα στα ΝΕΑ. Και τούτο γιατί ο Μποσινάκης είχε προβληθεί και προαχθεί σε διοικητή ασφάλειας Αθηνών χάριν των επιτυχιών του περί τα ναρκωτικά, επιτυχία που κατ' αυτόν τον τρόπο τουλάχιστον αμφισβητούντο. Τότε ο Μποσινάκης μου εξέφρασε την επιθυμία να ενεργήσω σαν γέφυρα ώστε να διοχετευτούν ναρκωτικά σε κυκλώματα της περιοχής Εξαρχείων και να υπάρξει στη συνέχεια παγίδευση και σύλληψή τους με σκοπό να τους "κλείσουν" το στόμα. Εγώ, συνεχίζει ο Κρυστάλλης, αρνήθηκα ισχυριζόμενος ότι δεν έχω καμιά ιδιαίτερη εμπειρία και δεν μπορούσα ξαφνικά να εμφανιστώ σαν έμπορος ναρκωτικών".

Ο Κρυστάλλης αρνήθηκε —πόσοι άλλοι όμως και με εμπειρία δέχτηκαν την πρόταση και γέμισαν οι πλατείες ηρωίνην;

Αλλά μπάτσοι υπάρχουν κι αλλού:
Τρεις αμερικάνοι αστυνόμοι-εγκληματολόγοι εξέθεσαν τα σχετικά με την οργάνωση της παγκόσμιας μαφίας του εμπορίου ναρκωτικών στην οποία είναι αναμειγμένοι ισχυροί οικονομικοί παράγοντες, πολιτικοί, δικαστές, αστυνομικοί. Στην Κολομβία, Μεξικό, Παναμά, Μπαχάμες, —ασφαλώς και σ' άλλες χώρες οι αστυνομικοί που μετέχουν στο εμπόριο ναρκωτικών είναι κι οι ίδιοι τοξικομανείς. (Μιλάνο 1985 Συνέδριο ΟΗΕ για αντεγκληματική πολιτική) Και κάτι από το Μεξικό (ΝΕΑ 3.8.84): "Σ'ένα αγώνα κατά της διαφθοράς ο πρόεδρος Μαντρίτ διώχνει και διώκει 105 πρώην στελέχη της αστυνομίας Ντουράσο απ' τους μεγαλύτερους εμπόρους κοκαΐνης της Αμερικής. Λοιπόν τι λέγαμε;

— Δυο λόγια τώρα για το πολυδιαφημισμένο νομοσχέδιο χωρίς όμως ν' ασχοληθούμε με λεπτομέρειες γιατί σ' αλήθεια δεν αξίζει τον κόπο. Πρόκειται για (μεταγλωτισμένο στη δημοτική παρακαλώ) μεταφορά του κύριου κορμού του χουντικού Ν.743/70. Διατηρούνται οι διατάξεις για την χρήση και την προσωπική κατοχή, δεν γίνεται καμιά διάκριση ανάμεσα στις ουσίες, και υπάρχουν κάποιες ευνοϊκές διατάξεις για τους ανήλικους. Κατά τα λοιπά, νέα ιδρύματα χωρίς να αφαιρούνται οι αρμοδιότητες από τα ψυχιατρεία των φυλακών ή τα απανταχού Δαφνιά. Ανθραξ ο θησαυρός. Και να σκεφτεί κανείς πόσες σοσιαλίζουσες εξαγγελίες προηγήθηκαν για δύο χρόνια. Και μια αξιοπρόσεκτη λεπτομέρεια. Το νομοσχέδιο συντάχθηκε και δημοσιεύθηκε ταυτόχρονα σχεδόν με τη δημοσίευση της μοναδικής έρευνας του Υφ. Ν. Γενιάς, υπό τον Στεφανή. Σίγουρα δηλαδή δεν έλαβε υπ' όψη την έρευνα. Τι την έκαναν λοιπόν, αναρωτιέται κανείς. Μα για τα μάτια. Πάντως θαυμάζουμε την επιστημονική συνέπειά τους.

ΤΟΞΙΚΟΜΑΝΕΙΣ; – ΠΟΙΟΙ ΤΟΞΙΚΟΜΑΝΕΙΣ;

Πιστεύουμε ότι η προσήλωση στην τοξικομανία (ηρωίνη) των νέων είναι υποκριτική και άρνηση ή συγκάλυψη του προβλήματος του εθισμού σε νόμιμα ναρκωτικά, και πως στ' αλήθεια οι τοξικομανείς στην πλειοψηφία τους είναι μεσήλικες που εξαρτώνται από το οινόπνευμα, τα βάλιουμ, τα βαρβιτουρικά, τα ηρεμιστικά, τα αντικαταθλιπτικά, τ' αναλγητικά. Δεν νομίζουμε πως η υγεία και η ζωή των πολιτικών είναι το κύριο ενδιαφέρον, το κίνητρο του κράτους όταν νομοθετεί.

Από ναρκωτικά στην Ελλάδα έχουμε περίπου 15 θανάτους μέσο όρο το χρόνο (πολλοί απ' αυτούς μέσα στις φυλακές). Αντίθετα από μεθυσμένους οδηγούς είχαμε το '84 400 ασυχήματα. Και ο αλκοολισμός είναι ανερχόμενος στην Ελλάδα (6ο Μεσογειακό Συνέδριο Ιατροδικαστικής Αθήνα 25.5.84). Το τσιγάρο πάλι ευθύνεται για τις χιλιάδες θανάτους (1/3 του όλου αριθμού στη χώρα μας) απόμων κάθε ηλικίας από ασθένειες που προκαλεί το κάπνισμα (Β' Σεμινάριο αγωγής -ΚΑΒΑΛΑ 11.2.85). Ψυχοφάρμακα καταναλώνουν κατά κόρον οι Έλληνες (Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο, Μάης '85). Η πλειοψηφία τους γυναίκες.

Το χρήμα ιδιωτικό ή κρατικό είναι πίσω απ' όλα τούτα τα παρατράγουδα.

Η ηρωίνη (λόγω της παρανομίας) έχει αξια δεκαπλάσια του χρυσού! Στον Καναδά (όπου έχουμε στοιχεία) 1 κιλό ηρωίνης αντιστοιχεί στην χονδρική 200.000 \$ ενώ στοιχίζει στον φορέα που κάνει τη διακίνηση 15.000 \$. Στη λιανική η κάθε δόση (νοθευμένης) κοστίζει 35-40 \$. Τελική αξια δηλαδή 15.000.000 \$. Τα κέρδη αυτά ανακυκλώνονται στην "εμμιτή" οικονομία και επενδύονται ξανά πράγμα που σημαίνει πως η οικονομική και βιομηχανική ανάπτυξη της Δύσης στηρίζεται όλο και περισσότερο σε μια παράνομη βάση (στοιχεία

από έρευνα Αλιφέρη, Αθήνα 1985, ΝΕΑ). Μα και από άλλη πηγή: ο αρχηγός αστυνομίας Ουτρέχτης Ολλανδίας (στο συνέδριο ΟΗΕ, Μιλάνο, Σεπτέμβρης 1985) ανακοίνωσε: "Η οικονομία μερικών κρατών εξαρτάται κατά κύριο λόγο απ' το εμπόριο ναρκωτικών. Ένα μέρος απ' τα αφάνταστα υψηλά εισοδήματα που προέρχονται απ' αυτό επενδύεται και σε άλλες εγκληματικές δραστηριότητες όπως π.χ. εμπόριο όπλων."

Και μην ξεχνάμε ότι κάθε επιτυχία της αστυνομίας ανεβάζει και την τιμή τους στην παράνομη αγορά.

Το κρατικό χρήμα: στην Αγγλία το κράτος εισέπραξε το 1975 από φόρους και τέλη πάνω στα ποτά 1.470.00 λίρες και 1.788.000.000 λίρες από τέλη στον καπνό. Έτσι αν υποθέσουμε ότι θα καναν μια διαφωτιστική καμπάνια ανάλογη με την της πρωίνης αυτό θα αποτελούσε σοβαρή διάβρωση της οικονομικής τους βάσης. Ύστερα είναι και τ' άλλο. Οι εθισμένοι στο οινόπνευμα και τα χάπια είναι μεσήλικες που κρατούν και τα ηνία της εξουσίας, και ύστερα όλα αυτά τα χρησιμοποιούν στην πλειοψηφία τους για ν' ανταπεξέλθουν μ' επιτυχία στις ανάγκες της παραγωγής ενώ οι χρήστες χασίςφούντας είναι νεώτερης ηλικίας και μάλλον με διαφορετικές αξίες για τη ζωή στο σύνολό της. Θα μπορούσαμε βασικά να ισχυριστούμε πως με τα νόμιμα ναρκωτικά ο σύγχρονος άνθρωπος έχει εμπλακεί σε μια πρωτοφανή στην ιστορία χημική λοβοτομή. Έχει δοθεί η εντύπωση πως για κάθε προσωπικό πρόβλημα υπάρχει και το κατάλληλο χάπι. Ε, και αν δεν λειτουργήσει... υπάρχουν και τα ψυχιατρεία βρει αδερφέ. Άλλα ας σταματήσουμε εδώ. Αρκετά.

Ελπίζουμε πως τούτο το άρθρο είναι μια μικρή συμβολή στο ξεβράκωμα της οσσιαλίζουσας προπαγάνδας που με τα κούφια λόγια της προσπαθεί να κοιμήσει τον κόσμο.

Αγρυπνείτε και αμύνεστε!

Νοέμβρης '85

Ένας σωρός σκατά
μια ζωή εν δράσει
πα' να πει (Κ'ένα κώλο
π' αγανάχτιστο ο δόλιος).
Μερικά μιλλιγκράμ
ηρωίνης
στου γλυκού το κουταλάκι
βράσε ρύζι Ελενάκι
οιδήποτε άλλο εχτός
από ζωή σημαίνουν.

N. Μπαϊκούσης

Ο Ν. Μπαϊκούσης που πέθανε στις 8 Οκτώβρη του 1985 στο Κρατικό Νοσοκομείο Νίκαιας για "παθολογικούς" λόγους σύμφωνα με την επίσημη έκδοση, είχε καταδικαστεί σύμφωνα με την υπ' αριθμόν 10.069/16.11.1984 απόφαση του Πενταμελούς Εφετείου για διακεκριμένες κλοπές κατ' εξακολούθηση, σε φυλάκιση έξη ετών. Τον περασμένο Ιούλη και ενώ είχε ήδη ψυχολογικά προβλήματα που του χαν δημιουργηθεί μέσα στις φυλακές, μετάχθηκε στην αγροτική της Αγιάς Κρήτης. Από εκεί, μέσα σ' ένα μήνα, αιφνιδιαστικά μεταφέρθηκε στο ψυχιατρικό κατάστημα του Κορυδαλλού για ψυχιατρική θεραπεία και μετά από λίγες μέρες στο νοσοκομείο.

Στις 4 Σεπτέμβρη του 1985 θα εκδικάζοταν η έφεσή του όπου είχε και πολλές πιθανότητες να αφεθεί ελεύθερος. Όμως ο 26χρονος Νίκος Μπαϊκούσης δεν βρισκόταν πλέον σε θέση να μεταχθεί στο δικαστήριο. Το υατρικό πιστοποιητικό που εκδόθηκε στις 26 Αυγούστου 1985 για να δικαιολογήσει την αδυναμία παρουσίας του στη δίκη, μιλάει από μόνο του.

Πιστοποιητικό Νοσηλείας

Το Γενικόν Νοσοκομείον Νίκαιας-Πειραιώς "Ο Άγιος Παντελεήμων" πιστοποιεί ότι, ως προκύπτει εκ των παρ' ημίν τηρουμένων αρχείων, ο Νικόλαος Μπαϊκούσης του Ηλία, ετών 26, προσήλθεν εις το Ίδρυμα την 3.8.85 και ενεγράφη εις τους ασθενείς τούτου υπ' αν. αριθμ. Μητρώου 10.441. Εισήχθη αυθημερόν εις την Α' Παθολογικήν Κλινικήν ένθα νοσηλεύεται πάσχων εκ συνεχιζόμενης υψηλής πυρετικής κινήσεως αγνώστου αιτιολογίας μετά κωματώδους καταστάσεως και καταστάσεων εξαπεγκεφαλισμού, συνεπεία βλάβης του εγκεφαλικού στελέχους. Ο ασθενής αδυνατεί να εγερθεί της κλίνης και παρουσιάζει πλήρη σχεδόν διακοπή της επικοινωνίας με το περιβάλλον του.

Το παρόν χορηγείται τη αιτήσει ίνα τω χρησιμεύση δια δικαστική χρήση.

Εν Πειραιεί τη 26.8.1985

Υπογραφές...

Νεκροί τρεις κρατούμενοι

Μετά από ένα μήνα και ενώ συνέχιζε να βρίσκεται σε κωματώδη κατάσταση ο Νίκος Μπαϊκούσης πέθανε. Δεν υπάρχουν ακόμη επίσημες ιατρικές γνωματεύσεις που να δικαιολογούν τον θάνατό του ή το πώς και γιατί του παρουσιάστηκαν όλα αυτά τα συμπτώματα που περιγράφονται παραπάνω. Γιατί φυσικά συμπτώματα όπως ψηλός πυρετός, κωματώδης κατάσταση, βλάβη του εγκεφαλικού στελέχους, δεν μπορούν να συμβούν στον κάθε ανθρώπο έτσι στα ξαφνικά. Κάτι έχει προηγηθεί. Τι προηγήθηκε λοιπόν στο ψυχιατρείο του Κορυδαλλού; Μήπως άλλη μα "ειδική" θεραπεία με μεγάλη δόση ψυχοφάρμακων με αποτέλεσμα το σακάτεμα του Μπαϊκούση και το θάνατό του;

Κι αν είναι έτσι, ποιοι είναι οι υπεύθυνοι γι' αυτή τη "θεραπεία";

Ποιοι είναι οι υπεύθυνοι για τους

συνεχείς θανάτους που συμβαίνουν στο ψυχιατρικό κατάστημα; Ποιοι είναι οι "γιατροί" που το κράτος τους έχει παραχωρήσει δικαίωμα ζωής και θανάτου πάνω στους κρατούμενους που πέφτουν στα χέρια τους;

Ποιοι είναι οι "άνθρωποι" με την εξαγορασμένη συνείδηση που μέχρι τώρα έχουν καταφέρει να καλύπτουν τα εγκλήματά τους είτε λόγω της αδιναμίας των συγγενών των θυμάτων τους να προχωρήσουν στη διώξη τους, είτε λόγω της επίσημης κάλυψης που έχουν από τα πάνω;

Θα προσπαθήσουμε να συγκεντρώσουμε όλα τα στοιχεία που χρειάζονται ώστε ο θάνατός του Ν. Μπαϊκούση να μην περάσει απλά στα ψηλά των εφημερίδων όπως τόσοι άλλοι. Και γενικότερα για να πέσει ένα φως στις συνθήκες που επικρατούν στο ψυχιατρικό κατάστημα Κορυδαλλού.

ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΟΥΛΗΣ

Ο Κ. Στεφανής είναι ένας από τους γνωστότερους ψυχίατρους και στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Οι επαγγελματικοί του τίτλοι του ενισχύουν αυτή την φήμη: Διευθυντής της Ψυχιατρικής Πανεπιστημιακής Κλινικής Αιγινήτειο, και πρόεδρος για "σοσιαλιστής", αλλά ωστόσο "σοσιαλιστής", κάτοικος Καστρί, στέλεχος του ΠΑΣΟΚ, προσωπικός φίλος του Α. τλούχο αυτό καθηγητή, ήρθε ένα γεγονός για να φανερώσει την ανθρώπινη πλευρά του, και να του μαυρίσει την τόσο καλά προσεγγέμνη φήμη του. Αυτό το γεγονός είναι η αυτοκτονία του Μιχάλη Πουλή, που όπως θα δούμε πιαράκιτο είχε ηθικά υπεύθυνο τον κ. Στεφανή.

Το ιστορικό της υπόθεσης έχει ως εξής:

Ο Μιχ. Πουλής, 40 ετών, ήταν αξιωματικός του εμπορικού ναυτικού, αλλά σταμάτησε τη δουλειά του, λόγω "σχίζοφρενικής ψύχωσης σε ποσοστό 67%", όπως είχαν γράψει τα επίσημα χαρτιά του κράτους. Αφού πέρασε από διάφορους γιατρούς, κατέληξε στο καθηγητή Κ. Στεφανή. Ο Μ. Πουλής γνωρίζοντας, και ζώντας τη νοοτροπία των γιατρών (που σε κοιτάνε με την όψη του τριχιλιαρου ή πεντοχιλιαρου της επισκεψης) ένοιωθε μια φυσιολογική αποστροφή για τους γιατρούς, που τόσο συχνά αναγκάζονταν να συναναστρέφεται.

Το βράδυ της 24.11.83 ο Μ. Πουλής σε πολύ κακή κατάσταση πηγαίνει να επισκεφτεί το γιατρό Κ. Στεφανή, και του ζητάει να γράψει, με την ιδιότητα του γιατρού, ένα γράμμα στη μάνα του, που να της λέει, να μη του μιλάει και να μη τον μεταχειρίζεται άσχημα. Επίσης του ζητησε ένα χαρτί που να λέει ότι χρειάζεται προσωπική νοσοκόμα. Ο γιατρός του τα αρνήθηκε. Μόλις ο Στεφανής τελειώνει τη δουλειά του και πηγαίνει προς το σπίτι του, καταλαβαίνει ότι ο Πουλής τον παρακολουθεί. Στη πλατεία Κηφισίας κατεβαίνει από το αμάξι του και ο Πουλής προσπαθώντας να τον φοβίσει του τρακάρει το αμάξι και ο Στεφανής τραυματίζεται στο αριστερό πόδι. Η μήνυση έγινε. Ο κατηγορούμενος κάθισε ένα χρόνο προφυλακισμένος και στις 19.11.84 γίνεται η δίκη του.

Το δικαστήριο κατηγορεί τον Πουλή για απόπειρα ανθρωποκτονίας από πρόθεση. Ο Πουλής στη δίκη λέει: "Δεν είχα πρόθεση να σκοτώσω κανένα...επειδή πέρων φάρμακα δε θυμάμαι πολλά πράγματα." Από τα χάπια εγκλωβισμένος είχε "υπηλία ή αυπνία, υπερένταση, ξηροστομία και νεύρα".

Ο Στεφανής στη δίκη καταθέτει για τον Πουλή, από τη μια πλευρά: α) "η επικινδυνότητα δεν είναι ανεξάρτητη από τον τρόπο μεταχειρίσεως", β) "η εντύπωση μου είναι ότι αυτό είναι συνυφασμένο με κάποια ψυχοπαθολογία. Δεν μπορεί ένας νορμάλ άνθρωπος να ζητά αυτά που ζητούσε αυτός.", γ) "δεν αισθάνθηκε ικανοποιημένος, δηλαδή δεν έφυγε λιγότερο ανήσυχος απ' ότι ήλθε", δ) "δε θα περιμένε κανείς από μια ομαλή προσωπικότητα αυτή την αντίδραση".

Από την άλλη ταυτόχρονα δηλώνει ότι:

"Για να φθάσεις να πεις ότι δεν ήξερε τι έκανε, πρέπει να είναι πέρα για πέρα αποδιοργανωμένος. Η διάγνωση, έλεγε ότι είχε συναισθματικές εξάρσεις".

"Συναισθματικές εξάρσεις", λοιπόν, η κατά 67% αναπτυρία του Πουλή και η κατά καιρούς νοσηλεία του στο Αιγινήτειο, που από μόνα τους και σε μια άλλη περίπτωση θα έφταναν για να θεωρηθεί σαν άτομο που δεν έχει ικανότητα καταλογισμού. Στη συγκεκριμένη περίπτωση όμως, κατήγορος είναι ο κ. Στεφανής με όλους τους περιώνυμους τίτλους. Κι αυτός ο κύριος τα "μασάει". Παρόλο που σαν γιατρός υποτίθεται ότι ασκεί "λειτούργημα" και μάλιστα στην περίπτωσή του ιδιαίτερα σημαντικό μια και ψυχαναλύει ανθρώπους,

δεν μπόρεσε να μην πέσει ο ίδιος στη δίνη της εμπάθειας και του προσωπικού μίσους. Έτσι αποφεύγει να δηλώσει ότι ο Πουλής δεν έχει ικανότητα καταλογισμού με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί κλίμα τόσο εχθρικό για τον κατηγορούμενο, ώστε το δικαστήριο να αρνηθεί τη πρόταση της υπεράσπισης να εξεταστεί ο Πουλής από ανεξάρτητους πραγματογνώμονες. Ο δε εισαγγελέας έφτασε στο σημείο να προτείνει κάθειρη 15 χρόνια, δηλαδή το ανώτερο της ποινής για έναν υγέστατο άνθρωπο. Τελικά ο Πουλής καταδικάστηκε σε 10 χρόνια και τον δεύτερο χρόνο της φυλάκισής του αυτοκτόνησε.

Οι υπεύθυνοι, οι θητοί αυτούργοι αυτής της "αυτοκτονίας" είναι εύκολο να καταλάβουμε ποιοι είναι: Η σημερινή "αδέκαστη δικαιοσύνη" με τους νόμους της, τα δικαστήριά της, με τους εξέχοντες πολίτες, τους κύριους εισαγγελείς, ενόρκους και προέδρους των δικαστηρίων, που ηδονίζονται και καταδικάζουν τους πολίτες Β' κατηγορίας. Και παράλληλα η "προοδευτική προσωπικότητα διεθνούς ακτινοβολίας", ο κ. Στεφανής, που ήξερε ότι ο τώρα νεκρός υποθετικός "δολοφόνος" και πελάτης του ήταν ένας ψυχοπαθής.

Σίγουρα οι πραγματικοί υπεύθυνοι του θανάτου του Πουλή, δε πρόκειται να κατηγορηθούν ποτέ γι' αυτό. Οστόσο ο κ. Στεφανής, μπορείτε να αξιοποήσετε σωστά την ελευθερία σας, με μια, ας πούμε, ψυχιατρική μελέτη αφιερωμένη στη μνήμη του Πουλή, που σαν αντικείμενο να έχει την ψυχολογία των εξέχοντων πολιτών και προσωπικοτήτων. Τώρα είστε γνώστης του θέματος και εμπειρικά. Μη φοβηθείτε την αυτοκριτική, περιμένουμε το αποτέλεσμα να είναι κάτι καλό.

Μέρα με τη μέρα
κάποιος
μας αλλάζει χρώμα
και ξανά και ξανά
κάποιος τεχνικός
μας μερεμετίζει αναλόγως
με το γούστο του
και τα συμφέροντά του
δηλαδή
και μεις ανύποπτοι σα ξώα λέμε
ώ, ώ!
τι θεσπέσιος ειδικός!
τι εξάρετος μεταλλικός χρωματισμός!
και το δύσμοιρο το χρώμα
το πρώην υπερήφανο για την αγνότητά του
παθάνει
κάου-κάου
απ' τη ντροπή του
απ' τη καταβαράθρωση της αξιοπρέπειάς του
και
από την εξειδικευμένη καπηλεία
που υφίσταται.

**ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΩΝ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ
ΣΤΟ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΦΥΛΑΚΩΝ ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΥ ΤΟΞΙΚΟΜΑΝΩΝ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ Κ. ΜΑΓΚΑΚΗ**

Κορυδαλλός 9.9.83

Εμείς, φυλακισμένοι τοξικομανείς, στο Ψ.Π.Φ. Κορυδαλλού, με την ευκαιρία του νομοπαρασκευαστικού έργου της Κυβέρνησης; αναφορικά με το νόμο περί ναρκωτικών, θεωρούμε υποχρέωσή μας, να εκφράσουμε μερικές απόψεις μας, πάνω σ' ένα θέμα που άλλωστε, μας αφορά άμεσα.

Πιστεύουμε ότι η ραγδαία εξάπλωση της χρήσης ναρκωτικών σε όλο πλατύτερα κοινωνικά στρώματα, απαγορεύει τη στενοκέφαλη εθελοτυφλότητα και την ανεύθυνη και υποτυπώδη (σκόπιμα άραγε;) πληροφόρηση πάνω στο θέμα και επισημαίνουμε την ανάγκη για πλατιά πληροφόρηση του κοινού, από τα μέσα ενημέρωσης και τους ενδιαφερόμενους φορείς με τρόπο υπεύθυνο.

Είμαστε βέβαιοι (από προσωπική μας, δυστυχώς, πείρα) ότι η θεραπεία αποτοξίνωσης, μπορεί να γίνει αποτελεσματικά, μόνο όταν δημιουργηθούν οι κατάληξης συνθήκες που θα επιτρέπουν την εθελοντική (διότι μόνο εθελοντική μπορεί να είναι) αποτοξίνωση και βέβαια, τέτοιες συνθήκες, δεν επικρατούν ούτε κατά διάνοια στις φυλακές.

Ζητούμε τη μέριμνα της πολιτείας για την ίδρυση και λειτουργία κέντρων αποτοξίνωσης, που πρότυπά τους, υπάρχουν σε χώρες που αντιμετωπίσαν νωρίτερα, το σχετικό πρόβλημα (το κέντρο Νταού-Πεντέλης με τις 17 κλίνες!!! δε φαίνεται να λύνει ακόμα το πρόβλημα εκαποντάδων κρατούμενων τοξικομανών).

Ζητούμε την κατάργηση του άρθρου 8/743/70, διότι πιστεύουμε ότι μόνο αρνητικά είναι τα αποτελέσματα της ύπαρξής του, τόσο από άποψη ηθικής (καλλιεργεί τη νοοτροπία του ρουφιάνου) όσο και κοινωνική (προάγει τόν χαφιεδισμό και την ανάπτυξη αστυνομοκρατούμενης πολιτείας, που τόσο έχουν ταλαιπωρήσει την πατρίδα μας).

Το άρθρο 8 σε καμία περίπτωση δεν βοηθά τους τοξικομανείς χρήστες, βοηθά μόνο, τα ϕηλά ευρισκόμενα άτομα στα κυκλώματα παράνομης διακίνησης, που έχουν τις απαραίτητες πληροφορίες, ώστε να «βοηθήσουν» το έργο της αστυνομίας, βοηθά τους θύτες, δηλαδή, και όχι τα θύματα.

Εξυπηρετεί ακόμη, όσους θα ήθελαν, μέσα από το σώμα της Αστυνομίας, να το εμπορευτούν, παζαρεύοντας με αυτούς που επιθυμούν να το αφελθούν θέλουμε να επιστήσουμε την προσοχή σας, ιδιαίτερα στην παράγραφο 3 του άρθρου 8/743 τη λεγόμενη «κατά ομολογίαν», που αποτελεί καταστροφικό όπλο στα χέρια οποιουδήποτε ασυνείδητου, επιθυμεί, για προσωπικούς λόγους να ενοχοποιήσει συνανθρώπους του.

Ζητούμε την αποποινικοποίηση της χρήσης, διότι πιστεύουμε, ότι για την επίλυση του προβλήματος χρειάζεται να εξαλειφθούν τα αίτια που το γέννησαν και όχι να καταστέλλονται με τη βία τα αποτελέσματά του.

Ζητούμε τον διαχωρισμό των «ναρκωτικών» ουσιών, σε εθιστικές (όπως το όπιο και τα παράγωγά του) και σε μη εθιστικές (όπως το χασίς ή τα ψυχοδηλωτικά) καθώς και την νομιμοποίηση των δεύτερων. Η άποψη πως «ο δρόμος που ξεκινά απ' το χασίς οδηγεί στην ηρωίνη» είναι ορθή μόνο στο ποσοστό που για την προμήθευση χασίς αναγκάζεται κάποιες, να έλθει σε επαφή με τα παράνομα κυκλώματα διακίνησης και κατά συνέπεια με την ηρωίνη.

Ζητούμε να υπολογίζεται ο χρόνος εγκλεισμού στην ποινή, εφόσον αυτός εκτίέται σε φυλακές και όχι σε κέντρο αποτοξίνωσης.

Ζητούμε, τέλος, να έρθουμε σε προσωπική επαφή με αρμόδιους του υπουργείου σας (αν όχι με σας τον ίδιο κύριο Υπουργό) στο άμεσο μέλλον, προκειμένου να συζητήσουμε τα προβλήματα και τις απόψεις μας προτού προχωρήσουμε σε οποιαδήποτε άλλη ενέργεια.

Η πίεση του χρόνου από των γεγονότων (απεργίες στις φυλακές Πάτρας και Κορυδαλλού) επιβάλλει άμεσες, απ' όλες τις πλευρές, ενέργειες, χωρίς να αφήνει περιθώρια για καθυστερήσεις.

Με την ελπίδα, πως κατορθώσαμε να σας μεταδώσουμε τον προβληματισμό και τις προθέσεις μας:

Οι φυλακισμένοι τοξικομανείς στο Ψ.Π.Φ. Κορυδαλλού:

(σημ. Ακολουθουν υπογραφες που
ειναι στη διαθεση του περιοδικου)

ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΤΟΥ ΜΙΧΑΛΗ ΚΑΛΤΕΖΗ
ή αλλιώς "Έγκλημα και Τιμωρία" κατά Παπανδρέου

Τη νύχτα της 17 προς 18 Νοέμβρη, δολοφονήθηκε εν ψυχρώ ο 15χρονος Μιχάλης Καλτέζης από τον αστυνομικό Θανάση Μελίστα. Μετά από δύο ώρες έγινε κατάληψη στο Χημείο που τέλειωσε την επόμενη το πρωί με τη στρατιωτική επέμβαση των ειδικών μονάδων και τη σύλληψη 37 ατόμων.

Για τους 37 ετοιμάζεται κατηγορητήριο με τρία κακουργήματα, δηλαδή απόπειρες ανθρωποκτονιών, κατοχή εκρηκτικών, εμπρησμός και επί πλέον 7 πλημμελήματα στη βαρύτερή τους μορφή. Παράλληλα, παρ' όλες τις δηλώσεις Παπανδρέου που για κάποιες στιγμές έκαναν τη κοινή γνώμη να πιστέψει ότι για πρώτη φορά θα τιμωρηθεί αστυνομικός για το έγκλημά του ("αποτρόπαιο έγκλημα", "παραδειγματική τιμωρία" κ.λ.π.), διαπιστώνουμε ότι στην περίπτωση του μπάτσου δεν εφαρμόζεται στοιχειωδώς ο νόμος. Έτσι η αρχική δίωξη ενάντια στον δολοφόνο Μελίστα μετατρέπεται προσανακριτικά σε ανθρωποκτονία εν βρασμώ ψυχής και σε άμυνα.

Αποτέλεσμα: Από τα 37 άτομα προφυλακίζονται οι δεκαπέντε σαν επικίνδυνοι και ο δολοφόνος αφήνεται ελεύθερος. Πέρα από οποιοδήποτε άλλο σχόλιο ή εκτίμηση, η προφυλάκιση των 15 και η απελευθέρωση του μπάτσου σημαίνει ότι ο οποιοδήποτε μπάτσος μπορεί να σκοτώνει ελεύθερα τον πολίτη. Ενώ ο οποιοδήποτε συμμετέχει σε μια διαδήλωση, εκτός από το να σκοτωθεί, μπορεί να βρεθεί για πολλά χρόνια στη φυλακή, φορτωμένος με όλους τους δυνατούς συνδιασμούς κατηγοριών.

της τελευταίας στιγμής

475

Ο ισοβιτης Πετροπουλος, ειχε δραπετεισει πριν δυο χρονια απο τις φυλακες της Παιρας. Αρχες Λεκεμβρη του 1985, ο Πετροπουλος επιχειρει και καταφερνει να βοηθησει το φιλο του, τον 27χρονο ισοβιτη Παπαδοπουλο να δραπετεισει απο τις φυλακες της Κερκυρας. Ρισκαρει την δυσκολοαποκιημενη του ελευθερια για την υπολοιπη ζωη του προκειμενου να δωσει την ελευθερια στο φιλο του. Τελικα αποινχαινουν και συλλαμβανονται και οι δύο. Η "Ελειυθεροιυπια" γραψει οις ιους σαπισαν στα Φυλο σε Βαρμο να κινδυνευσει η ζωη τους. Ο "δοσιαλισμος" των αγιων του κ. Μαγκακη,απανιστηκε κατω απο τα βασανιστηρια. Η πραξη του Πετροπουλου χαριν της οιλιας του,επερασε τις ηχηρες κουβεντες των οποιοδηποτε υπουργειων Πολιτισμου, Δικαιοσυνης κλπ. Ποιοι αληθεια απο τους "ηρωηκους" αστυνομικους που εκ του ασφαλους μεσα στο αστυνομικο τμημα εκτελουσαν κεφαλοκλειδωμα στον Γ. Παπαδοπουλο, μπροστα στο μακο της "Απογευματινης", θα ειχε το "θρασος" του Γ. Πετροπουλου να ρισκαρει εστω και μια αωρα απο την προσωπικη του ελευθερια για να βοηθησει το συνανθρωπο του;

Ας το βλεπουμε και οι υπολοιποι,περα απο τους των υπουργειων, που οη "κοινωνικη ειρηνη" μας εγκλωβισε σε ενα ηλιθιο εΦατομικισμο,που η εργασια,το ζευγαρωμα, η ιδιωτικοποιηση μας απομανωσε τον ενα απο τον αλλα, δινοντας στο κρατος τη μεγαλυτερη νικη του.

Ας βλεπουμε σε ποιους κοινωνικους χωρους γινεται η προσπαθεια ανασυστασης της ανθρωπινης ζωης και αξιοπρεπειας. Ισως ετσι βαλουμε τερμα και στη δικη μας αντιστροφη μετρηση.

